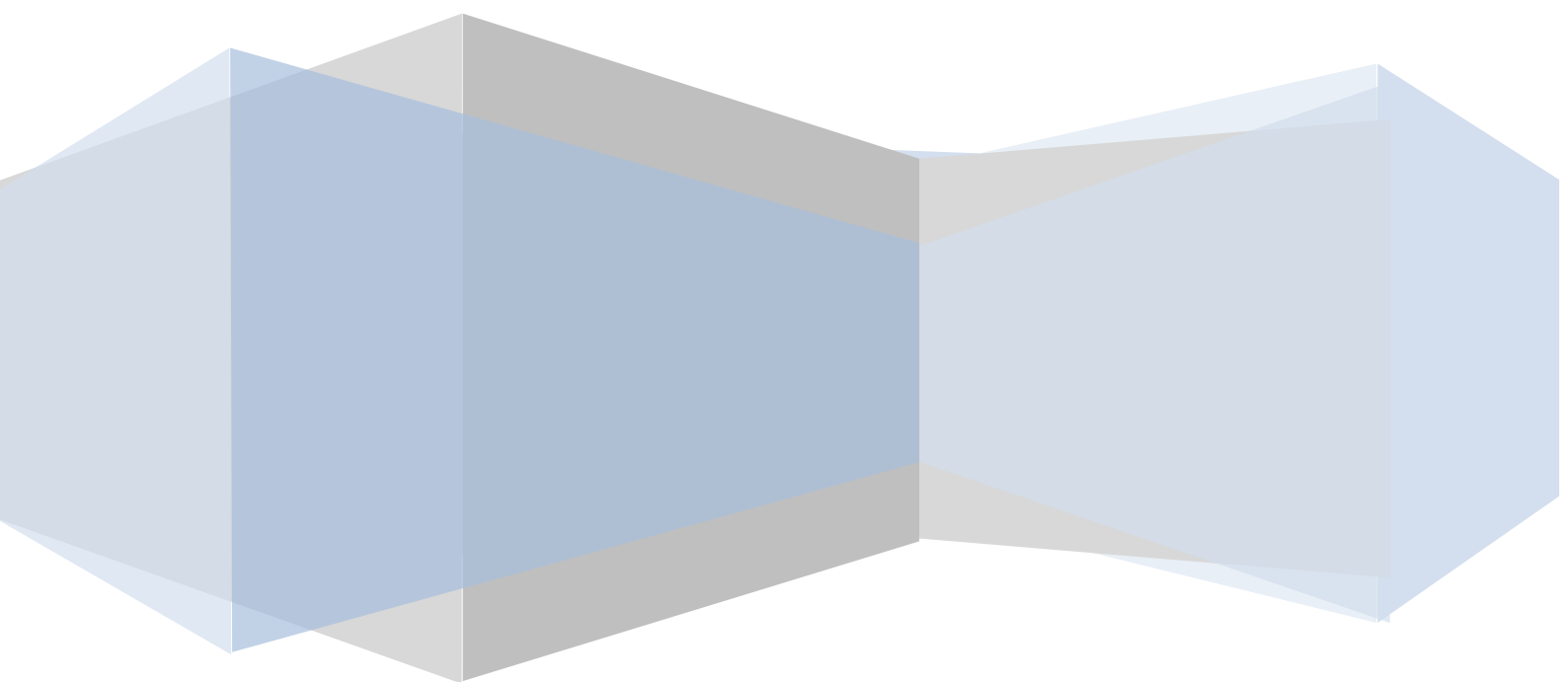

Апелационен суд Скопје

Билтен

9

Скопје, Декември 2016 година

**ИЗДАВАЧ:
АПЕЛАЦИОНЕН СУД СКОПЈЕ**

РЕДАКЦИСКИ ОДБОР:

ПРЕТСЕДАТЕЛ:

ЉИЉАНА ИВАНОВСКА ШОПОВА

Претседател на Апелационен суд Скопје

ЧЛЕНОВИ:

Судија: НАДИЦА АНДРЕЕВА

Претседател на Одделот за судска практика

Судија: ЗУИЦА НАУМОВА

Претседател на Кривичен оддел

Судија: ОЛГА АНГЕЛОВА

Претседател на Граѓански оддел

Судија: АБДУЛА ЛИМАНИ

Претседател на Трговски оддел

КОМПЈУТЕРСКА ОБРАБОТКА

Наташа Однакозова Жабокова
Милан Стојановски

СОДРЖИНА

1. КРИВИЧНО ПРАВО

- 1.1. Заклучоци од Работната средба на кривичните оддели на Апелационите судови Битола, Гостивар, Скопје и Штип, одржана на 02 и 03 октомври 2015 година во Битола 4

2. ГРАЃАНСКО ПРАВО

- 2.1. Заклучоци од Работната средба на граѓанските оддели на Апелационите судови Битола, Гостивар, Скопје и Штип, одржана на 02 март 2015 година 8

- 2.2. Правни мислења и заклучоци од седници на судии на граѓанскиот оддел на Апелациониот суд Скопје, одржани на 14.07.2015 година, 09.09.2015 година, 16.12.2015 година, 28.03.2016 година, 18.04.2016 година и 28.10.2016 година 11

3. ОД СУДСКАТА ПРАКТИКА

- 3.1. Кривични предмети 14
- 3.2. Граѓански предмети 41
- 3.3. Трговски спорови 66
- 3.4. Спорови од работни односи 86

1. КРИВИЧНО ПРАВО

1.1. ЗАКЛУЧОЦИ ОД РАБОТНАТА СРЕДБА НА КРИВИЧНИТЕ ОДДЕЛИ НА АПЕЛАЦИОНИТЕ СУДОВИ БИТОЛА, ГОСТИВАР, СКОПЈЕ И ШТИП ОДРЖАНА НА 02 и 03.10.2015 ГОДИНА ВО БИТОЛА

„Дали е сторена повреда на начелото на забрана за менување на полошо (*Reformatio in pejus*) кога второстепениот суд одбивајќи ја жалбата на обвинетиот како неоснована ја потврдува пресудата на првостепениот суд со која на обвинетиот му е изречена построга казна затвор во однос на претходно укинатата пресуда по повод жалбата на обвинетиот и ОЈО , при што жалбата на обвинетиот е уважена, а жалбата на ОЈО по однос на одлуката за казна е третирана како безпредметна“

ЗАКЛУЧОК

Во врска со ова правно прашање сите судии се едногласни дека во конкретниот случај, при повторното судење, немало никаква законска пречка пресудата да се измени на штета на обвинетиот во однос на кривичната санкција т.е. во конкретниот случај нема повреда на начелото на забрана за менување на полошо.

„Кога второстепениот суд одлучува на седница на советот согласно член 423 став 2 од ЗКП и оцени дека треба да се одржи расправа , дали расправата пред советот на второстепениот суд ќе се одржува според одредбите кои се однесуваат на главната расправа во првостепената постапка како што е предвидено во членот 424 став 2 од ЗКП, посебно на начинот на изведување на доказите, односно начините на испитување како што предвидуваат членовите 383 заклучно со член 388 од ЗКП?“

ЗАКЛУЧОК

И по однос на ова прашање присутните едногласно заклучија дека расправата пред Советот на второстепениот суд треба да се одржува како што предвидува одредбата од член 424 став 2 од ЗКП, со тоа што текот на расправата треба да се одвива согласно одредбите од член 425 од ЗКП.

„Дали кога во жалбената постапка со изјавената жалба се побива пресудата врз основа на признание на вина во текот на главната расправа во смисла на член 481 од ЗКП, по основот суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка, во смисла на тоа да пресудата била нејасна и неразбирлива, бидејќи според описот на дејствијата произлегувало да не станувало збор за кривично дело наведено во поднесениот обвинителен акт, туку евентуално за друго кривично дело за кое обвинетиот можел да биде огласен за виновен, второстепениот суд ќе ја испитува побиваната пресуда во таа насока“

ЗАКЛУЧОК

Во врска со ова правно прашање се донесе заклучок едногласно дека и пресудата донесена врз основа на признание на вина може да се побива по основ на суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка од член 415 став 1 точка 11 од ЗКП, во смисла на тоа дека истата не е јасна и разбирлива, кога од дописот на дејствијата што му се ставаат на товар на обвинетиот произлегуваат битни елементи на друго кривично дело, а не на кривичното дело и дадената правна квалификација за кое обвинетиот дал признание на вина, а второстепениот суд освен по истакнат жалбен навод и по службена должност, внимава и на суштествените повреди на одредбите на кривичната постапка, па во таа насока ја испитува побиваната пресуда.

„Дали во текот на советувањето судот може повторно да ја отвори главната расправа заради дополнување на постапката или разјаснување на одделни прашања поврзани со тоа дали судот по службена должност ќе ја преотвори главната расправа во услови кога е доставен доказ по завршувањето на главната расправа и дали ако се донесе пресуда по отворањето на главната расправа дополнителниот доказ претставува доказ врз основа на кој може да се заснова пресудата“

ЗАКЛУЧОК

Едногласно во врска со ова прашање се донесе заклучокот дека, решавајќи конкретен предмет, во услови кога доказот доставен до судот од страна на Јавниот обвинител, судот по завршената доказна постапка повторно ја отворил главната расправа согласно член 397 став 1 од ЗКП и доказот го ценел и врз основа на него донел пресуда на таквиот доказ не може да се заснова пресудата. Не е спорно дека согласно член 394 став 2 од ЗКП, судот по службена должност по завршувањето на главната расправа може да ја преотвори истата заради дополнување на постапката, а тоа се однесува во услови кога судот по предлог на странките или по службена должност да може да определи супер вештачење, но не да бидат изведувани други докази. Со

други зборови, тоа значи дека по завршената доказна постапка странките и оштетениот можат да стават предлози за дополнување на доказната постапка за нови околности што се јавиле во текот на главната расправа, а судот нема законска можност да ја отвори повторно главната расправа заради изведување на нов доказ предложен од страна на странките, дополнително доставен по завршувањето на главната расправа. Кога Претседателот на советот ќе објави дека доказната постапка е завршена следуваат завршните зборови и тука практично постапката е завршена.

„Што треба да содржи извештајот на судијата известител за состојбата на работата при одржување на јавна седница на советот согласно член 422 од ЗКП и дали при држење на јавната седница се дозволени поставување на прашања према странките од страна на советот“

ЗАКЛУЧОК

Во врска со ова правно прашање, кое содржи всушност и две прашања, едногласно се донесе заклучок дека извештајот на судијата известител за состојбата на работите треба да биде всушност кратко изнесување на содржината на списите по предметот и на битните докази изведени во текот на постапката, а образложението на жалбите да го прават подносителите на жалбите, додека во врска со прашањето дали од страна на Советот може да се поставуваат прашања спрема странките, едногласно се заклучи дека таква можност законот не предвидува, што значи дека не треба да се поставуваат прашања на странките.

„Дали дословната примена на член 444 став 1 од ЗКП значи дека во постапката по жалба на решение е предвидено и држење на јавна седница по барање на странките, за кривично дело за кое може да се изрече казна затвор од над пет години, посебно кога станува збор за жалбите на решение за притвор кога странките бараат јавна седница“

ЗАКЛУЧОК

И по однос на ова прашање едногласно се донесе заклучок дека согласно одредбите погоре цитираниот член 444 став 1 од ЗКП, како и начелото на еднаквост на оружјето мора задолжително кога странките бараат јавна седница да бидат известени за истата, и тоа како обвинетиот така и бранителот.

„Дали поднесениот предлог за продолжување на мерката притвор од страна на Основните јавни обвинителства, за кривични дела за кои се пропишани казна затвор од најмалку четири години, треба да се доставува до обвинетиот и бранителот.“

ЗАКЛУЧОК

Едногласен е ставот дека таквиот предлог за продолжување на притворот по истекот на законски предвидениот рок на траење на притворот од 180 дена, за чие продолжување се надлежни Апелационите судови, треба да биде доставен до обвинетиот и до бранителот, заради запознавање со истиот.

„Кога пресудата на првостепениот суд била укината и предметот вратен на повторно разгледување и одлучување , дали при повторното судење , аналогно на член 371 став 3 од ЗКП, судот на предлог на странките или по службена должност, или со согласност на странките може да ги прочита исказите на веќе испитаните сведоци, оштетени вештаци дадени на претходната главна расправа“

ЗАКЛУЧОК

Заклучокот е едногласно донесен во врска и со ова правно прашање а тоа е дека може Советот да ги прочита исказите на сведоците и вештаците и да не се сослушуваат повторно, бидејќи на тоа упатува и одредбата од член 371 став 3 од ЗКП, при што не е потребна согласност туку судот по испитување на странките, одлучува сведоците и вештаците да не се сослушуваат повторно туку да се прочитаат нивните искази од поранешната главна расправа, а согласност за читање се бара според ставот 2 од истиот член.

2. ГРАЃАНСКО ПРАВО

2.1. ЗАКЛУЧОЦИ ОД РАБОТНАТА СРЕДБА НА ГРАЃАНСКИТЕ ОДДЕЛИ НА АПЕЛАЦИОНИТЕ СУДОВИ БИТОЛА, ГСТИВАР, СКОПЈЕ И ШТИП ОДРЖАНА НА 02.03.2015 ГОДИНА

„Дали во работните спорови, трошоците во постапката се определуваат согласно член 8 точка 2 од Тарифата, односно максималните од точка 2, независно од вредноста на предметот на спорот или пак само за статусните спорови се определува награда колку максималната во точка 2 од член 8 од Тарифата.“

ЗАКЛУЧОК

Трошоците во постапката за работните спорови се определуваат согласно чл.8 точка 3 од Тарифата за награда и надоместок на трошоците за работа на адвокатите, односно максималната награда од точка 2 единствено за работните спорови од статусен карактер, додека за сите останати работни спорови, трошоците во постапката се определуваат според вредноста на предметот на спорот.

„Дали во графата во АКМИС програмата во која се внесуваат назначувањето- именувањето на стечајниот управник и неговото разрешување треба да биде внесен и ангажманот на привремениот стечаен управник што го определува стечајниот судија при носењето на решението за поведувње на предходна постапка, а како мерка за обезбедување.“

ЗАКЛУЧОК

По однос на ова прашање судиите се согласни дека стечајните судии немаат обврска по Законот за стечај да ги избрираат привремените стечајни управници по електронски пат, туку само од листата на лиценцирани стечајни управници.

„Дали работодавачот при исплатата на регрес за годишен одор на работниците не смее да го пречекори највисокиот износ определен согласно одредбитена Законот за исплата на плати, или е должен да исплати регрес за годишен одмор во висина утрдена со соодветниот Колективен договор за тој работодавач и во случај кога во колективниот договор е утврден повисок износ на регрес за годишен одмор од износот утврден во Законот за исплата на плати.“

ЗАКЛУЧОК

Работниците имаат право на регрес за годишен одмор во висина утврдена со соодветниот Колективен договор и во случај кога во Колективниот договор е утврден повисок износ на регрес за годишен одмор од износот утврден во законот за исплата на плати .

„Дали тужбеното барање за надомест на воспоставена службеност во смисла на чл.203 од Законот за сопственост и други стварни права, а кое барање е парично, важат одредбите за застареност согласно Законот за облигационите односи или се работи за апсолутно стварно право кое не застарува.“

ЗАКЛУЧОК

Кога тужбеното барање кое се однесува за надоместок за комунално технички или индустриска службеност претставува парично побарување, кое според општиште одредбие од Законот за облигациони односи застарува во рок од 5-пет години.

„Кој рок за застареност на побарувањето ќе се применува за побарувањата кои произлегуваат од договорите за телекомуникациски услуги во кои на корисникот освен услуга му се дава и опрема (субвенции) дали за целото побарување од овој договор вклучувајќи го и барањето за опрема (субвенции) ќе се применува единствен рок за застареност од една година согласно чл.367 ст.1 од ЗОО или пак во делот за барањето за плаќање на надомест за невратена опрема (субвенции) ќе се применува тригодишниот рок за застареност од чл.363 од ЗОО“

ЗАКЛУЧОК

По однос на барањето за плаќање на надомест за невратената опрема (субвенции) треба да се примени трогодишниот рок за застареност од чл.363 од ЗОО, бидејќи во однос на опремата (субвенциите), не се работи за

надомест за користење на телекомуникациска услуга, туку настанал друг договорен однос за кој не треба да се примени едногодишниот рок на застареност.

ПРАВЕН ЗАКЛУЧОК

Во услови на постоење на одредбата од чл.95-б ст.2 од Законот за дополнување на Законот за здравствено осигурување, граѓанските постапки започнати по поднесени тужби за надомест на штета од корисниците на задолжителното здравствено осигурување се запираат.

ПРАВЕН ЗАКЛУЧОК

На јавниот обвинител му следува надоместок за дежурство, бидејќи правото му е утврдено во Законот за платите на јавните обвинители, иако со Законот за изменување и дополнување на Законот за извршување на Буџетот на РМ 2010 година (Службен весник на РМ бр.95/10) укината е дневницата за службено патување во Републиката.

Како основица за пресметка ќе се земе последно објавената дневница со Законот за извршување на Буџетот за 2010 година (500,00денари), а процентите за пресметување ќе се земат од Законот за платите на јавните обвинители.

**2.2. ПРАВНИ МИСЛЕЊА И ЗАКЛУЧОЦИ ОД СЕДНИЦИ НА СУДИИ НА
ГРАЃАНСКИОТ ОДДЕЛ НА АПЕЛАЦИОНИОТ СУД СКОПЈЕ, ОДРЖАНИ
НА 14.07.2015 ГОДИНА, 09.09.2015 ГОДИНА, 16.12.2015 ГОДИНА,
28.03.2016 ГОДИНА, 18.04.2016 ГОДИНА И 28.10.2016 ГОДИНА**

ПРАВНО МИСЛЕЊЕ

Надлежен орган за извршување на побарувањата на судовите за исплата на судски пашал против должниците е извршителот, така што судовите ги поднесуваат барањата за извршување до извршителите.

ЗАКЛУЧОК

Во членот 77 ст.1 од Законот за извршување е предвидена исклучива месна надлежност на судот на чија територија извршувањето или пак дел од него се спроведува, па претседателот на судот има право по службена должност, без приговор на странката, да се огласи за месно ненадлежен.

ЗАКЛУЧОК

Во договорите за телекомуникациски услуги во кои на корисникот му се дава и опрема со основниот договор за телекомуникациски услуги, во делот за барање на плаќање на надомест за невратена опрема ќе се применуварокот за застареност од една година од член 367 ст.1 од ЗОО, а доколку на корисникот му се дава опрема со нов договор ќе дојде до примена тригодишниот рок за застареност од член 363 од ЗОО.

ЗАКЛУЧОК

Нема пасивна легитимација на страна на општината за плаќање на надоместок за спроведување на локалните избори на членовите на избирачките одбори.

ЗАКЛУЧОК

Во случај на исклучување на корисник од топлификациониот систем, без оглед кога е извршено исклучувањето, во поглед на плаќање на надомест за топлинска енергија (за исклучен потрошувач) ќе се применуваат новите Правила за снабдување со топлинска енергија. При одлучувањето за секој конкретен предмет треба да се цени дали се работи за поединечно исклучување на стан во колективна станбена зграда или за исклучување на сите станови на ист мерен уред, од што зависи дали постои обврска за

плаќање на надомест за топлинска енергија (за исклучен потрошувач) според предвидените услови од Правилата за снабдување со топлинска енергија.

ЗАКЛУЧОК

Воколку жалбата е поднесена преку полномошник – адвокат кој за прв пат се јавува во жалбената постапка а не е приложено полномошно, жалбата ќе биде отфрлена како недозволена согласно член 355 ст.1 вв со член 347 ст.3 и во врска со член 89 ст.1 од ЗПП.

ЗАКЛУЧОК

Граѓанскиот оддел нема надлежност да се произнесува за причините за евентуално донесени различни судски одлуки од судските совети во судот, туку за истото треба да се произнесат судиите кои што ги донеле одлуките.

ЗАКЛУЧОК

При постоење на различни судски одлуки на иста фактичка и правна состојба, надлежност на граѓанскиот оддел е истите да бидат разгледани на седница на одделот и да се донесе соодветно правно мислење заради воедначување на судската пракса.

ЗАКЛУЧОК

Лицето кое го управува возилото со возачка дозвола со измината важност се смета за возач без соодветна возачка исправа, односно без возачка исправа, па осигурителните друштва во таков случај имаат право на регрес согласно член 16 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот.

ЗАКЛУЧОК

Кога е поднесен во судот само предлог за издавање на привремена мерка (без тужба) па судот донел решение по овој предлог, судот е должен веднаш да одлучи за трошоците сторени во постапката за привремената мерка.

ЗАКЛУЧОК

Во споровите што се водат по тужба на ЗАМП за надомест на службање на музички дела на одредени свечености, на полномошникот на странката кој е адвокат му следува награда за дадена правна помош според висината на паричното побарување согласно АТ на РМ.

ЗАКЛУЧОК

Кога со тужбата се поставени повеќе тужбени барања од кои едното е парично, а другите непарични, па тужителот платил такса само според висината на паричното побарување, судот не треба да смета во смисла на

член 30 од ЗПП дека таксата не е целосно платена и тужбата да ја смета за повлечена согласно член 146 од ЗПП.

ЗАКЛУЧОК

Судот најпрво треба да ја определи вистинската вредност на спорот според член 30 од ЗПП имајќи ги во предвид сите поставени тужбени барања и да го задолжи тужителот да ја доплати таксата за тужба во одреден рок, па дури ако тужителот во тој рок не ја доплати таксата, тогаш треба да се донесе решение со кое тужбата ја смета за повлечена согласно член 146 од ЗПП.

ЗАКЛУЧОК

Укинувањето на потврдата (клаузулата) на правосилност и извршност на извршната исправа не претставува законски основ за противизвршување.

ЗАКЛУЧОК

Правото да се бара противизвршување врз основа на член 78 од Законот за извршување се стекнува кога извршната исправа ќе биде правосилно укината, преиначена, поништена или ставена вон сила.

ЗАКЛУЧОК

Доколку судот донесе одлука без претходно расправање, странката што успеала во постапката нема право на надомест на трошоци воколку иститене јаги предјавила и определила во иницијалниот акт врз основа на кој е поведена постапка или во одговор на истиот, согласно член 158 ст.3 од ЗПП.

3. ОД СУДСКАТА ПРАКТИКА

3.1. КРИВИЧНИ ПРЕДМЕТИ

Сите изведени докази во текот на постапката се надополнуваат во однос на времето, местото и начинот како се одвивал кривично правниот настан, по однос на постапувањето на осудениот кој на критичниот ден, време и место заедно со другиот осуден со умисла тешко телесно го повредиле оштетенниот.

Одлука на Апелационен суд Скопје КЖ-1228/14 од 25.09.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 1 Скопје со обжалената пресуда ги огласил за виновни обвинетите А. А. и А. Ј. за кривично дело Тешка телесна повреда од чл.131 ст.1 в. со чл.22 од КЗ и согласно тој член и одредбите од членовите 4, 32, 33, 35, 39, 40, 41, 48, 49 и 50 обвинетиот А. А. го осудил на казна затвор од 8-осум месеци, а на обвинетиот А. Ј. му изрекол алтернативна мерка-условна осуда, со која му утврдил казна затвор во траење од 1-една година и истовремено определил дека вака утврдената казна затвор нема да се изврши доколку обвинетиот во рок од 2-две години не стори ново кривично дело.

Основниот суд Скопје 1 Скопје со обжалената пресуда го огласил за виновен обвинетиот З. С. за кривично дело Учество во тепачка од чл.132 ст.1 од КЗ, па согласно наведениот член, како и членовите 4, 32, 33, 35, 39, 40, 41, 48, 49 и 50 од КЗ судот на обвинетиот му изрекол алтернативна мерка- условна осуда, со која му утврдува казна затвор во траење од 6-шест месеци и истовремено определува дека вака утврдената казна затвор нема да се изврши доколку обвинетиот во рок од 1-една година и 6-шест месеци не стори ново кривично дело.

Барањето на оштетениот Т. К. за надомест на претрпена нематеријална штета делумно е уважено.

Обвинетите А. А. и А. Ј. се задолжени на име нематеријална штета на оштетениот солидарно да му исплатат сума во вкупен износ од 180.000,00 деанари, од кои што 60.000,00 денари на име претрпени душевни болки, а износ од 30.000,00 денари на име душевни болки за претрпен страв и 90.000,00 денари на име претрпени душевни болки заради намалена општа животна активност согласно чл.187-а и чл.189 ст.2 од ЗОО, а ова да го сторат во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување.

Предјавеното оштетено побарување за претрпена нематеријална штета на оштетениот за разликата од досудените 180.000,00 денари до

предјавените 650.000,00 денари на име нематеријална штета е одбиено како неосновано.

Жалбата е неоснована.

Советот на овој суд ги ценеше ваквите жалбени наводи, меѓутоа истите на ги прифати како основани, а ова од причина што по разгледување на списите на предметот најде дека првостепениот суд врз основа на изведените материјални и вербални докази во текот на постапката, правилно ги утврдил решителните факти по однос на времето, местото и начинот на извршување на делото, а пред се од јасниот и категоричен исказ на оштетениот Т. К. кој редоследно ја опишува хронологијата на настанот, кој вербален доказ кореспондира и се дополнува и со материјалните докази изведени во текот на постапката, а пред се со медицинската документација на име на оштетениот, Вештиот наод под бр.1301-592/11 од 15.06.2012 година од РО Медицинскиот факултет ... Институт за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија, Скопје и судско невропсихијатарско вештачење бр.11-1102/2 од 28.11.2013 година изготвено од д-р И. Б., кои докази даваат реална слика за кривично правниот настан.

Врз основа на утврдената фактичка состојба по предметот, првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик, со оглед да во дејствијата на обвинетите А. А. и А. Ј. се содржани битните елементи на кривичното дело Тешка телесна повреда од чл.131 ст.1 в. со чл.22 од КЗ, а во дејствијата на обвинетиот обвинетиот З. С. на кривично дело Учество во тепачка од чл.132 ст.1 од КЗ.

Ценејќи ја одлуката за кривичната санкција, советот на овој суд најде дека првостепениот суд правилно постапил кога обвинетиот А. А. го осудил на казна затвор од 8-осум месеци, а на обвинетиот А. Ј. му изрекол алтернативна мерка - условна осуда на начин што му утврдил казна затвор во траење од 1-една година и истовремено определил дека утврдената казна затвор нема да се изврши доколку обвинетиот за време од 2-две по правосилноста на пресудата не стори ново кривично дело и исто така и на обвинетиот З. С. му изрекол изрекол алтернативна мерка - условна осуда на начин што му утврдил казна затвор во траење од 6-шест месеци и истовремено определил дека утврдената казна затвор нема да се изврши доколку обвинетиот за време од 1-една година и 6-шест месеци по правосилноста на пресудата не стори ново кривично дело, притоа имајќи ги предвид сите отежителни и олеснителни околности кои што постојат на страна на обвинетите, кои влијаат при определувањето на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, па како отежнувачки околности судот ги ценел општествената опасност од извршување на ваков вид на кривични дела, зачестеноста на нивното извршување, фактот дека обвинетите А. А. и А. Ј. без повод и причина на оштетениот му нанеле Тешка телесна повреда, за што оштетениот предјавил оштетено побарување и се приклучил кон кривичен прогон, а воедно за обвинетиот А. А. и фактот дека истиот е осудуван и тоа за исто кривично дело, а воедно против него се води постапка за друго кривично дело, а како олеснувачки судот ги ценел и тоа за А. А. возраста на истиот кој е роден 1980 година, со завршено средно образование, за обвинетиот А. Ј. дека истиот е

млад човек, роден 1980 година, писмен со завршено средно образование, неосудуван, против него не се води постапка за друго кривично дело, а за обвинетиот З. С. истиот е роден 1964 година, што значи возрасен човек, писмен со завршено средно образование, женет, татко на две деца, неосудуван, не се води постапка за друго кривично дело. Основано може да се очекува дека со изречената казна затвор на обвинетиот А. А. ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетиот во иднина да не сторува вакви и слични кривични дела, како и позитивно да се влијае на планот на генералната превенција, со што ќе се оствари целта на казнувањето предвидена со чл.32 од КЗ, како и дека со изречените алтернативни мерки-условна осуда ќе може доволно воспитно да се влијае врз обвинетите А. Ј. и З. С. во иднина да не вршат вакви и слични кривични дела како и позитивно ќе се влијае на генерален план со што ќе се оствари целта на условната осуда како предупредување со закана на казна предвидена во чл.48 од Кривичниот законик, а со тоа и целите на казнувањето предвидени со чл.32 од Кривичниот законик. Судот ги разгледа жалбените наводи истакнати во жалбата на обвинетиот А. А. во однос на кривичната санкција, дека од страна на првостепениот суд не биле правилно ценети олеснителните околности на страна на обвинетиот, како и да со алтернативна мерка-условна осуда ќе бидат постигнати целите на казнувањето, меѓутоа во контекст на погоренаведеното, советот на овој суд оцени дека истите се неосновани.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресуда КВП.бр.30/2015 од 23.9.2015 година.

Осудениот се обидел да изврши грабнување на оштетениот со намера да го присили да му го исплати долгот, па во дејствието на осудениот се содржани сите суштествени елементи на кривичното дело Грабнување од чл.141 ст.1 в.в. со чл.19 од Кривичниот законик.

Одлука на Апелационен суд Скопје, КЖ-1825/14 од 09.12.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје I Скопје со обжалената пресуда, под I од изреката обвинетиот А. Г. го огласил виновен за едно кривично дело Грабнување од чл.141 ст.1 в.в. со чл.19 од КЗ, па согласно тој член како и членовите 4, 7, 32, 33, 35, 39 и 100-а од КЗ, го осудил на казна затвор во траење од 2 - две години и 6 - шест месеци. Согласно чл.100-а од КЗ, одземени се 4-четири бели пластични стеги. Согласно чл.89 и чл.92 од Законот за кривичната постапка, обвинетиот А. Г. е задолжен на име паушал да плати износ од 3.000,00 денари и да ги надомести трошоците на кривичната постапка во вкупен износ од 3.000,00 денари, се во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под страв од присилно извршување. Согласно чл.100 од ЗКП, оштетениот Б. М. за предјавеното оштетно правно побарување, е упатен на спор. Под II од изреката, спрема обвинетиот А. Г. го одбил обвинението за

кривично дело Насилство по чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ, бидејќи застапникот на обвинението во завршен збор се откажал од обвинението, согласно чл.367 ст.1 т.3 од ЗКП. Согласно чл.93 ст.1 од ЗКП, одлучил трошоците на постапката да паднат на товар на Буџетот на РМ. Под III од изреката, согласно чл.423 ст.3 од ЗКП пресудата на Основен суд Скопје I Скопје К.бр.8/11 од 16.05.2011 година, е ставена вон сила.

ЖАЛБАТА на обвинетиот А. Г. од С., изјавена преку бранителот Насер Рауфи, адвокат од Скопје, ДЕЛУМНО СЕ УВАЖУВА.

ПРЕСУДАТА на Основниот суд Скопје I Скопје К.бр.1548/14 од 04.07.2014 година, СЕ ПРЕИНАЧУВА во делот на одлуката за кривичната санкција, така што обвинетиот А. Г. од С., кој со првостепената пресуда е огласен виновен за кривично дело Грабнување од чл.141 ст.1 в.в. со чл.19 од КЗ, согласно тој член како и членовите 3, 4, 7, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 39 од КЗ, СЕ ОСУДУВА на казна затвор во траење од 2 - ДВЕ ГОДИНИ.

Во останатиот дел, првостепената пресуда СЕ ПОТВРДУВА

Наведеното од причина што по оценка на овој суд, првостепениот суд правилно постапил кога поклонил верба на исказот на оштетениот Б. М., даден на записник во претходна постапка КИ.бр.1244/08 од 12.11.2009 година, од кој се утврдуваат околностите по однос на времето, местото и начинот на сторување на кривичното дело, како и противправните дејствија што ги презел обвинетиот, односно дека оштетениот на критичниот ден бил извлечен насилно од своето возило од страна на обвинетиот, дека во настанот покрај обвинетиот учествувале и две непознати лица кои заедно со обвинетиот го извлекле од неговото возило и го влечеле кон возилото на обвинетиот, при што оштетениот ги разграничува дејствијата преземени од страна на обвинетиот и од страна на другите две лица, појаснувајќи кој од нив каков предмет држел и со што бил удрен, па оттука неоснован е жалбениот навод дека било неопходно потребно оштетениот да присуствува на главниот претрес за разјаснување на работите, од причина што исказот на оштетениот даден на записник пред истражен судија е јасен, прецизен и неконтрадикторен, а впрочем обвинетиот и неговиот бранител дале согласност, односно не се противеле исказот на оштетениот даден во истражна постапка да биде прочитан на главниот претрес, бидејќи истиот не можел да присуствува поради отсуство во странство. Околноста дека во настанот учествувале и други лица освен обвинетиот, како што навел оштетениот во неговиот исказ, наоѓа поткрепа во исказите на сведоците Б. М. и Д. С. кои искази се јасни, недвосмислени и категорични, а кои презентирале пред судот непосредни сознанија за настанот како очевидци, па така сведокот Б. М. наведува дека од терасата на својот стан видела дека оштетениот е нападна од две лица по што повикала и полиција, а сведокот Д. С. наведува дека видел неговиот комшија сега-оштетениот како се вртка околу возилото и слушнал дека бара помош. Воедно, на исказот на оштетениот и сослушаните сведоци се дополнуваат и материјалните докази и тоа Вештачењето на траги од биолошко потекло на МВР на РМ Централни полициски служби Оддел за криминалистичка техника бр.17.10-45049/1 од 05.08.2009 година, Траги и предмети за анализа на МВР на РМ Одделение за криминалистичка техника бр.22.44.2-1280/1 од 14.07.2008 година, записникот за пронајдени траги и

предмети од лице место од увид бр.1879/08, записникот за увид бр.1879/08 на МВР СВР Скопје од 17.07.2008 година и фотодокументацијата од 17.07.2008 година од која е утврдено дека пластичните стеги и селојтеп лентата се наоѓале на совозачкото седиште во возилото кое го управувал обвинетиот, па оттука произлегува дека неоснован е жалбениот навод дека истите се наоѓале во багажникот и биле наменети за раткапните на возилото, а не за извршување на кривичното дело. По оцена на овој суд, изведените и позитивно ценети докази од првостепениот суд се со доволен доказен капацитет и релевантна доказна вредност за да во целост ги потврдат решителните факти за постоење на кривичното дело и кривичната одговорност на обвинетиот за истото.

Врз основа на правилно и потполно утврдената фактичка состојба во предметот, првостепениот суд правилно го применил КЗ кога обвинетиот А. Г., го огласил виновен за кривичното дело кое му се става на товар, со оглед да во дејствијата на истиот, прецизно опишани под I во изреката на обжалената пресуда, се содржани законските елементи на кривичното дело Грабнување од чл.141 ст.1 в.в. со чл.19 од КЗ.

Основано во жалбата на обвинетиот се истакнува дека првостепениот суд во недоволна мера водел сметка за олеснувачките околности кои постојат на негова страна кога изрекол казна затвор како во изреката на обжалената пресуда. Имено, првостепениот суд при изрекување на кривичната санкција ги ценел околностите од чл.39 од КЗ кои влијаат при определувањето на видот и одмерувањето на висината на кривичната санкција, па во тој контекст како отежнувачки ги ценел видот и карактерот на кривичното дело, степенот на кривичната одговорност, зачестеноста на ваков вид кривични дела во последно време и последиците по животот и здравјето на луѓето, околноста дека оштетениот предјавил оштетено побарување и се приклучил кон кривичниот прогон спрема обвинетиот, додека како олеснувачки околности ги ценел возраста на обвинетиот кој е роден 1971 година, неговата семејна состојба, дека не е вработен, досега не е осудуван и не се водат постапки за други кривични дела. Меѓутоа, по мислење на овој суд во недоволна мера првостепениот суд ги ценел олеснувачките околности поврзани со кривичното дело и личноста на сторителот, а пред се, околностите под кои е извршено кривичното дело и интензитетот на противправните дејствија, фактот дека предметното дело останало во обид што претставува факултативна основа за поблаго казнување, како и тоа дека во конкретниот случај обвинетиот се јавува како примарен сторител на кривично дело.

Имајќи го предвид наведеното, советот на овој суд одлучи жалбата на обвинетиот да ја уважи, а обжалената пресуда да ја преиначи во делот на одлуката за кривичната санкција на начин што го осуди на казна затвор во траење од 2-две години, која казна ќе биде подобна да овозможи реализација на целите на казнувањето предвидени со чл.32 од КЗ, односно ценејќи дека со вака изречената казна затвор доволно воспитно ќе се влијае врз обвинетиот во иднина да не врши вакви или слични кривични дела, како и позитивно ќе се влијае на планот на генералната превенција.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресуда КВП.бр.42/2015 од 15.9.2015 година.

Согласно чл.3 став 1 од Кривичниот законик, врз сторителот на кривичното дело се применува законот што важел во времето на извршувањето на кривичното дело, а согласно став 2 од истиот член на законот ако по извршувањето на кривичното дело е изменет законот еднаш или повеќе пати, ќе се применува законот кој е поблаг за сторителот.

Во конкретниот случај, се работи за кривично дело Тешка кражба од чл.236 став 2 од Кривичниот законик во врска со став 1 точка 1 од Кривичниот законик каде квалификаторен елемент е од значителна вредност, а не од големи размери, бидејќи делото е сторено во 2008 година.

Одлука на Апелационен суд Скопје КЖ-1233/14 од 04.09.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 1 Скопје со обжалената пресуда обвинетиот Б. А. од С. го огласил виновен за кривично дело Тешка кражба од чл.236 ст.2 в.в. ст.1 т.1 в.в. со чл.22 и чл.45 од Кривичниот законик и го осудил на казна затвор во траење од 1-една година, обвинетиот Ф. Р. од С. го огласил виновен за кривично дело Тешка кражба од чл.236 ст.2 в.в. ст.1 т.1 в.в. со чл.22 и чл.45 од Кривичниот законик и му изрекол алтернативна мерка условна осуда така што му утврдил казна затвор во траење од 2-две години и истовремено определил дека утврдената казна затвор нема да се изврши доколку обвинетиот за време од 5-пет години од правосилноста на пресудата не стори ново кривично дело, и обвинетиот С. Т. од С. го огласил виновен за кривично дело Прикривање од чл.261 ст.1 в.в. со чл.45 од Кривичниот законик и му изрекол алтернативна мерка условна осуда така што му утврдил казна затвор во траење од 6-шест месеци и истовремено определил дека утврдената казна затвор нема да се изврши доколку обвинетиот за време од 2-две години од правосилноста на пресудата не стори ново кривично дело.

Согласно чл.89 и чл.92 од ЗКП, обвинетите се задолжени да платат судски паушал во износ од по 2.000,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, а под страв на присилно исполнење.

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод дека е сторена суштествена повреда бидејќи судот со обжалената пресуда ги огласил обвинетите виновни за сторено кривично дело Тешка кражба од чл.236 ст.2 в.в. ст.1 т.1 од Кривичниот законик, кое дело е сторено во текот на 2008 година, додека измените по однос на ваквата правна квалификација се извршени 2011 година, како и тоа дека вредноста на противправно одземените предмети не соодветствува со големи

размери, бидејќи согласно чл.3 ст.1 од Кривичниот законик, врз сторителот на кривичното дело се применува законот што важел во времето на извршување на кривичното дело, додека согласно ст.2 од истиот член, ако по извршувањето на кривичното дело е изменет законот еднаш или повеќе пати, ќе се примени законот што е поблаг за сторителот, а во конкретниот случај за предметното кривично дело значителната вредност е квалификаторен елемент, која вредност соодветствува на вредноста на противправно одземените предмети и по оваа одредба нема измени за примена на поблаг закон во корист на обвинетите.

Врз основа на утврдената фактичка состојба по предметот, првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик, со оглед дека во дејствијата на обвинетите Б. А. и Ф. Р., прецизно опишани во изреката на обжалената пресуда, се содржани битните елементи на кривичното дело Тешка кражба од чл.236 ст.2 в.в. ст.1 т.1 в.в. со чл.22 и чл.45 од Кривичниот законик.

Предмет на оценка на овој суд беше и жалбениот навод дека изречената казна затвор на обвинетиот Б. е превисоко одмерена како и прелогот на бранителот истакнат на јавната седница, со оглед на личните и семејни прилики на обвинетиот односно дека истиот е корисник на социјална помош, женет е и татко на малолетни деца, судот да му изрече алтернативна мерка условна осуда, но истиот не го прифати како основан.

Имено, ценејќи ја одлуката за кривичната санкција, советот на овој суд најде дека првостепениот суд правилно постапил кога обвинетите за стореното кривично дело ги осудил на кривични санкции како во изреката на обжалената пресуда, имајќи ги предвид сите отежителни и олеснителни околности кои што постојат на страна на обвинетите, кои влијаат при определувањето на видот на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, а особено опасноста и последиците од ваквиот вид кривични дела, начинот на извршување, зачестеноста од извршување на ваков вид кривични дела, степенот на кривичната одговорност на обвинетите, како и околноста дека обвинетиот Б. А. досега е осудуван, доведени во корелација со личните прилики на обвинетите, нивната возраст, семејната и материјална состојба, како и околноста дека против обвинетиот Б. А. не се води постапка за друго кривично дело, а обвинетиот Ф. Р. досега е неосудуван, така што и по оценка на овој суд, основано може да се очекува дека со изречените кривични санкции како во изреката на обжалената пресуда, ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетите во иднина да не сторуваат вакви и слични кривични дела, како и позитивно ќе се влијае на планот на генералната превенција, со што ќе се остварат целите на казнувањето предвидени со чл.32 од Кривичниот законик.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресуда КП.бр.268/2014 од 30.9.2015 година.

Сите изведени докази се надополнуваат во однос на времето, местото и начинот како се одвивал кривично правниот настан, по однос на постапување на осудениот кој на критичниото време и место без никаква причина физички го нападнал оштетениот, му ја загрозил сигурноста и извршил грубо насилство на другиот оштетен при што телесно го повредил, а кај присутните предизвикал чувство на несигурност, загрозување и страв.

Одлука на Апелационен суд Скопје, КЖ-1562/14 од 24.09.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје I Скопје со обжалената пресуда го огласил обвинетиот П. М. од С., за виновен за кривично дело Насилство од чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 од Кривичниот законик, па согласно тој член како и одредбите од членовите 4,32,33,34,35 и 39 од Кривичниот законик, го осудил на казна затвор во траење од 2-две години, во која казна согласно чл.47 од КЗ, му го засметал и времето поминато во притвор од 31.10.2013 година до правосилноста на пресудата односно до денот на започнувањето на извршувањето на казната затвор. Согласно чл.89 в.в. со чл.92 од Законот за кривичната постапка, обвинетиот е задолжен да ги надомести трошоците на кривичната постапка во износ од 34.140,00 денари, се во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата. Го задолжил обвинетиот да му ги надомести на оштетениот С. С. трошоците на постапката во износ од 3.120,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата. За предјавеното оштетно побарување, оштетениот С. С. го упатил истото да го остварува во спор-граѓанска постапка.

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи дека во пресудата првостепениот суд не дал обичен и законски редослед на дејствијата кои ги превзел обвинетиот, а кои во суштина претставуваат елементи на кривичното дело Насилство од чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 од Кривичниот законик и дека во конкретниот случај судот се произнел како да се работи за еден кривично правен настан иако од описот на изреката произлегува дека се работи за два кривично правни настани.

По спроведената доказна постапка првостепениот суд правилно и целосно ги утврдил сите решителните факти важни за кривично правниот настан и тоа по однос на времето, местото, начинот, причините и последиците на сторување на кривичното дело кои се од битно влијание за правилна примена на Кривичниот законик.

Имено, од доказите на кои судот поклонила верба наведени и анализирани како во образложението на пресудата од страна 4 до 7 и тоа пред се исказот на оштетениот С. С., исказите на сведоците З. Б., А. И., И. Л., Д. С., како и материјалните докази и тоа записниците за препознавање на лица, медицинска документација на име оштетениот, вештачењето изготвено од Институт за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија, судот правилно прифатил дека обвинетиот П. М. во време, место и начин како

во изреката и образложението на пресудата му ја загрозил сигурноста и извршил грубо насилство врз оштетениот С. С., при што телесно го повредил и кај присутните сведоци предизвикал чувство на несигурност, загрозување и страв.

Судот посебно ја ценел и одбраната на обвинетиот изнесена лично и преку бранителот на главниот претрес и правилно не поклонил верба на наводите на обвинетиот и ставот на одбраната дека обвинетиот не го сторил предметното кривично дело со образложени причини прифатливи и за овој суд.

Врз основа на правилно и целосно утврдена фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик, кога нашол да во дејствијата на обвинетиот П. М. од С., се содржани сите битни елементи на кривичното дело Насилство од чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 од Кривичниот законик, кое и го огласил виновен, па неосновани се жалбените наводи за повреда на истиот.

Ценејќи ја одлуката за кривичната санкција овој суд најде дека првостепениот суд правилно постапил кога обвинетиот го осудил на казна затвор во траење од 2-две години, во која казна согласно чл.47 од КЗ, му го засметал и времето поминато во притвор од 31.10.2013 година до правосилноста на пресудата односно до денот на започнувањето на извршувањето на казната затвор, имајќи ги предвид сите олеснителни и отежителни околности кои што постојат на страна на обвинетиот кои влијаат при определувањето на видот на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, а особено мотивите и побудите од кои е сторено кривичното дело, начинот на неговото извршување, можните опасности од овој вид на кривични дела, претходната осудуваност за истородно кривично дело, во корелација со личните прилики на обвинетиот, неговата возраст, односно дека станува збор за млада личност, како и неговата материјална и социјална положба, така што оправдано може да се очекува дека со изречената казна затвор, како вид на кривична санкција ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетиот во иднина да не сторува вакви и слични кривични дела, како и позитивно ќе се влијае на планот на генералната превенција, со што ќе се оствари целта на казнувањето предвидена со чл.32 од КЗ.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресуда КВП.бр.260/2014 од 30.9.2015 година.

Ирелевантна е околноста за каква намена била произведена наркотичната дрога, бидејќи делото е довршено со самото неовластено производство на наркотичната дрога, кое само по себе е инкриминирано дејствие, без влијание за утврдување на кривичната одговорност на осудениот е целта заради која била произведувана дрогата., како и дали осудениот бил зависник од наркотични дроги.

Одлука на Апелационен суд Скопје, КЖ-1925/14 од 20.01.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје I Скопје, со обжалената пресуда го огласил виновен обвинетиот Д. А. од С. за кривично дело Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори по чл.215 ст.1 од Кривичниот законик, па согласно наведениот член и членовите 3, 4, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 39, 40 и 41 од Кривичниот законик го осудил на казна затвор во траење од 1-една година. Согласно чл.89 и чл.92 од Законот за кривичната постапка, обвинетиот е задолжен да плати сума во износ од 2.000,00 денари на име судски паушал, како и да ги надомести трошоците на кривичната постапка во износ од 26.587,00 денари, се во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под закана од присилно извршување. Согласно чл.215 ст.6 од Кривичниот законик, од обвинетиот Д. А. се одземаат едно стебло - растение канабис со височина од 120 см., шест скршени гранчиња со листови од растение канабис, наркотична дрога-марихуана во вкупна количина од 1,9 гр., сместена во зипер кесичка од 1,5 гр.и целофанско пакување од 0,5 гр., 6 рачно изработени цигари со 0,8 гр. тутун, розев коверт во кој има една рачно изработена цигара од 0,75 гр. тутун и марихуана семенски материјал од растението канабис со количина од 3,5 гр. сместени во три кесички од по 0,8 гр., 1,1 гр. и 1,6 гр.

Жалбите се неосновани.

Советот на овој суд ги ценеше жалбените наводи дека кај обвинетиот Д. А. било пронајдено и одземено минимално количество на наркотична дрога-марихуана и семенски материјал, поради што неправилно првостепениот суд го прифатил обвинителниот акт против обвинетиот за кривично дело од чл.215 ст.1 од Кривичниот законик, и дека во конкретниот случај кривична постапка против обвинетиот може да се води за кривично дело по чл.215 ст.2 од КЗ, меѓутоа ваквиот жалбен навод не го прифати како основан. Ова од причина што имајќи ги предвид количината на наркотичната дрога марихуана, како и околноста дека кај обвинетиот биле пронајдени разни видови на наркотична дрога и тоа засадено растение канабис со развиен корен и стебло со странични гранки со лисја, во висина од 120 см, шест скршени гранчиња со листови од растение канабис, семенски материјал од растението канабис, наркотична дрога марихуана, во количества наведени како во изреката на првостепената пресуда, по оценка на овој суд во конкретниот случај не може да се прифати дека станува збор за наркотична дрога во помало количество во смисла на одредбата од чл.215 ст.2 од Кривичниот законик, поради што жалбените наводи во оваа насока се неосновани.

По спроведената доказна постапка, првостепениот суд правилно и целосно ги утврдил сите решителни факти во предметот кои имаат битно влијание за правилна примена на КЗ, прецизно опишани во изреката на обжалената пресуда, согласно чл.14 и чл.365 од ЗКП, по однос на времето, местото и начинот на извршување на кривичното дело од страна на обвинетиот, давајќи аргументирани причини во образложението на пресудата, кои во целост ги прифаќа и овој суд.

Имено, првостепениот суд извршил сестрана анализа и оценка на секој од изведените докази поединечно, како и во склоп на една целина, кои докази се надополнуваат еден со друг и даваат реална слика за настанот, како по однос на околностите за времето, местото и начинот на извршувањето на кривичното дело, така и по однос на кривичната одговорност на обвинетиот.

По оценка на советот на овој суд жалбените наводи во смисла дека невропсихијатриското вештачење содржи нелогичности и спротивности и дека истото е спротивно на останатата медицинска документација поради што првостепениот суд неправилно постапил кога го прифатил истото, се неосновани, од причина што од изготвеното невропсихијатриско вештачење правилно првостепениот суд ги утврдил решителните факти за чие утврдување било наредено изготвување на ова вештачење, па така од истото правилно првостепениот суд утврдил дека обвинетиот во време на сторувањето на кривичното дело не боледувал од некоја трајна или привремена душевна состојба, привремена душевна растроеност или заостанат развој. Според анамнестичкиот податок обвинетиот користел повеќе психоактивни супстанции, но со оглед дека за периодот кога е сторено кривичното дело нема медицинска документација, како и лабораториски анализи за присуство на психоактивни супстанции, така што не може да се потврди констатацијата дека кај обвинетиот била присутна употреба на повеќе психоактивни супстанции и не може да се потврди дека обвинетиот во критичниот временски период употребувал повеќе вакви супстанции, односно да се постави дијагноза за штетна употреба на повеќе психоактивни супстанции или пак дијагноза за зависност од употребата на повеќе вакви супстанции. Воедно, обвинетиот во време на извршувањето на кривичното дело бил во можност да го свати значењето на кривичното дело и да управува со своите постапки, а мотивот за извршување на кривичното дело бил здраворазумски.

Во контекст на наведеното, правилно првостепениот суд го ценел изготвеното невропсихијатриско вештачење, утврдувајќи дека истото е дадено според најдоброто знаење на вештите лица од релевантна и овластена институција за изготвување на ваков вид вештачења, при што судот утврдил дека иако обвинетиот е зависник од наркотични дроги и дека се лекувал, што се потврдува од доставената медицинска документација, сепак истиот во време на сторување на кривичното дело бил пресметлив, односно бил свесен и можел да го свати значењето на своето однесување, како и последиците од тоа и дека производството на марихуана како наркотична дрога е забрането и претставува еден од основните облици на извршување на кривичното дело санкционирано во одредбата од чл.215 од Кривичниот законик.

Ценејќи ја одлуката за кривичната санкција овој суд најде дека првостепениот суд правилно постапил кога обвинетиот за стореното кривично дело го осудил на казна затвор во траење од една година, имајќи ги предвид сите олеснувачки и отежнувачки околности кои што постојат на страна на обвинетиот кои влијаат при определувањето на видот на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, а особено степенот на противправност на стореното кривично дело, начинот на извршување на делото, степенот на кривичната одговорност на страна на обвинетиот и вредноста на заштитеното

добро, зачестеното извршување на вакво вид на кривични дела и последиците од истото по животот и здравјето на луѓето, околноста што обвинетиот претходно е осудуван и против него се водат постапки за други кривични дела, ценети во корелација со личните, семејните и материјалните прилики на обвинетиот, неговата возраст, а имено дека истиот е млад човек, невработен, неговото однесување и подготвеноста да се лекува и искреното каење за стореното, околноста што претходно не е осудуван за вакво вид на кривично дело, кои околности ценети во нивната севкупност, по наоѓање на овој суд упатуваат на заклучокот дека оправдано може да се очекува дека со изречената казна затвор, која е под законскиот минимум предвидена казна за ова кривично дело и првостепениот суд ја изрекол со примена на одредбите за ублажување на казната согласно чл.40 и чл.41 од КЗ, ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетиот во иднина да не сторува вакви и слични кривични дела, како и позитивно ќе се влијае на планот на генералната превенција, со што ќе се оствари целта на казнувањето предвидена со чл.32 од КЗ.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресуда КВП.бр.109/2015 од 23.6.2015 година.

Според протоколот против криумчарење мигранти по копно, море и воздух со кој се дополнува Конвенцијата на Обединетите нации против транснационален организиран криминал од 2000 година на (протокол од Палермо) во член 3 став (а) од наведениот протокол поимот „криумчарење мигранти,, значи обезбедување на нелегален влез на едно лице во држава членка каде тоа лице не е државјанин, ниту има постојан престој, со цел на непосреден или посреден начин да се прибави финансиска или друга материјална корист. Од содржината на оваа меѓународно призната дефиниција, произлегува дека во однесувањето на осудениот се содржани квалификаторните елементи на кривичното дело Криумчарење на мигранти од чл.418 -б ст.2 од Кривичниот законик.

Одлука на Апелационен суд Скопје, КОКЖ-52/14 од 07.10.2014 година

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје I Скопје со обжалената пресуда обвинетите Р. М. и Б. Н. ги огласил виновни за кривично дело Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.2 в.в.со чл.22 од КЗ, а обвинетиот Б. И. го огласил виновен за кривично дело Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.2 в.в. со чл.23 од КЗ, па согласно тие членови и чл.4,32,34,35 и 39 од КЗ ги осудил и тоа обвинетиот Р. М. на казна затвор во траење од 1 - една година и 2 месеци, а обвинетите Б. Н. и Б. И. на казна затвор во траење од по 1- една година. Врз основа на чл.369 ст.1 т.6 од ЗКП в.в. со чл.47 од КЗ во изречената казна затвор на обвинетите Р. М., Б. Н. и Б. И. им е засметано лишувањето од слобода и издржаната мерка

притвор сметано од 06.09.2011 година до 14.12.2011 година. Врз основа на чл.418-б ст.6 од КЗ, превозното средство употребено за извршување на делото - патничкото моторно возило марка „Мерцедес“ со рег.бр..., со број на шасија ..., клучеви од возилото и сообраќајна дозвола МК бр... сопственост на обвинетиот Б. Н., се одземени. Врз основа на чл.100-а ст.3 од обвинетите се одземени 1 (еден) мобилен телефон марка „Самсунг“ модел GT E2550 со IMEI ... со SIM карта бр..., од обвинетиот Р. М., 1 (еден) мобилен телефон марка „Самсунг“ модел SGH-X160 со IMEI ... со SIM карта бр..., од обвинетиот Р. М., 1 (еден) мобилен телефон марка „Сони Ериксон“ модел S 312 со IMEI ... со SIM карта бр... од обвинетиот Б. Н., 1 (еден) мобилен телефон марка Нокиа модел 3110 со IMEI ... со SIM карта бр... од обвинетиот Б. И., како предмети што се употребени за извршување на кривичното дело, бидејќи постои опасност повторно да бидат употребени за извршување на кривично дело.

Неосновано во изјавените жалби се укажува на незаконит начин на сослушување на сведоците А. А. и Ј. К. од А., имено да при нивното сослушување пред истражен судија не бил обезбеден преведувач на нивниот мајчин јазик, бидејќи првостепениот суд правилно постапил кога нивните изјави ги ценел, бидејќи иако изјавите не ги дале на мајчиниот јазик, сепак овие сведоци изјавата пред судот ја дале на јазик кој што го разбираат, односно истите биле согласни својот исказ да го дадат на англиски јазик за кој бил обезбеден овластен судски преведувач. Поради наведеното овој суд ги оцени како неосновани жалбените наводи на обвинетите во таа насока.

Неоснован е жалбениот навод на обвинетите за сторена суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка од чл.381 ст.1 т.8 од ЗКП, односно дека пресудата се заснова на доказ врз кој според одредбите на овој закон не може да се заснова пресуда, поконкретно дека изјавите на овластените службени лица не може да претставуваат доказ во судска постапка, согласно на одредбите од ЗКП, бидејќи тие сведоци дејствијата ги презеле по работни задачи добиени во преткривична постапка од орган за откривање и следење на група мигранти и исказите на овие лица воопшто не може да се користат во судска постапка, а нивните согледувања може да имаат само третман на службени белешки. Неоснованоста на ваквиот жалбен навод произлегува оттаму што по наоѓање на овој суд во конкретниот случај, а во целинатата на фактите на случајот, изјавите на овластените службени лица се искази дадени пред истражен судија во својство на сведок, а на околности за дејствијата преземени од нивна страна во врска со предметниот кривично - правен настан, така што изјавите на овластените службени лица сослушани во својство на сведоци може да претставуваат правно релевантен доказ во кривичната постапка.

Во жалбата на обвинетите Б. Н. и Б. И. изјавена преку нивниот бранител се наведува дека погрешно и нецелосно е утврдена фактичката состојба од причина што првостепениот суд при повторното судење не извел ниту еден нов доказ за да ги утврди сите решителни факти за правилно утврдување на фактичката состојба, бидејќи во одлуката на Апелациониот суд Скопје со која е укината првостепената пресуда, основано се укажува дека изведените докази не даваат основ за заклучок дека се расчистени сите решителни факти по предметот. Имено, во решението на Апелациониот суд

Скопје КОКЖ.бр.23/12 од 12.06.2012 година било наведено дека првостепениот суд не дал соодветно образложение за решителниот факт од каде се утврдува дека во возилата на обвинетите Р. М. и Б. Н. се превезувале лицата сведоци А. А. и Ј. К., а не за НН лица со оглед да ниту едниот од наведените сведоци во своите искази пред истражниот судија, ниту го наведуваат возилото во кое влегле, ниту пак ги посочуваат или препознаваат обвинетите Р. и Б. за да се утврди дека истите биле во наведените возила, а не се работи за други НН лица. Во насока на ова задолжување од повисокиот суд не се дава образложение ниту во оспорената пресуда и во таа насока првостепениот суд повторно не дава никаков навод, ниту посочува доказ од кој би го утврдил или од кој го утврдува овој решителен факт за да се тврди дека обвинетите Р. и Б. го сториле кривичното дело, а доколку истите не го сториле предметното кривично дело не може да се зборува ниту за дејствија на обвинетиот Б. И. со оглед да одговорноста за истиот е како поттикнувач која одговорност е акцесорна и не може да постои без јасни прецизни факти дека постои сторител на кривичното дело.

Околноста дека обвинетите знаеле дека превезуваат мигранти, односно да кај нив постоела умисла за сторување на кривичното дело кое им се става на товар, судот ја утврдил и врз основа на исказите на сведоците овластени службени лица С. А., Д. Т., Д. С., Д. Т. во МВР на РМ, кои посведочиле и за околностите што претходеле на моментот кога обвинетите биле лишени од слобода, како и за околностите во поглед на времето, местото и дејствијата кои биле преземени од нивна страна во конкретниот кривично - правен настан.

Поконкретно, од исказот на сведокот С. А. даден во претходна постапка по предметот КИОК.бр.32/11 на записник од 09.09.2011 година правилно е утврдено дека на 06.09.2011 година како овластено службено лице во МВР на РМ извршувал работна задача патролна служба, му било посочено возило марка Голф бела боја со рег.бр... кое требало да го следат, но поради гужва во сообраќајот и поради полукружното свртување на возилото не успеале до крај да го стасаат и следат, а забележал дека во возилото покрај возачот има уште три лица. По извесно време возилото го пронашле на тротоар кај меѓуградската автобуска станица, празно без возач и патници. Возачот на возилото на два наврати доаѓал до возилото и контактирал со две лица со црн тен, со кои доаѓал до возилото, но не влегле во него. Потоа двете НН лица се упатиле кон подземниот пешачки премин, се сретнале со трето НН машко лице и се качиле во ПМВ, но успеале да ги приведат НН лицата, а потоа и да ги спроведат во полициска станица.

Од изведениот материјален доказ, информација дел.бр... од 22.11.2011 година од Т. М. АД Скопје во писмена и во електронска форма е утврдена телефонската комуникација помеѓу обвинетите во критичниот период, појдовните и дојдовните остварени повици, времето на контактите, траењето на разговорите и претплатничките броеви на обвинетите.

Резимирано, во конкретниот случај, а како правилно утврдил првостепениот суд, јасно произлегува дека обвинетите дознале да сведоците, поточно патниците кои побарале превоз - се мигранти, бидејќи сакале да

остварат влез во Република Србија без почитување на потребните услови за легален влез преку граница, што ја опфаќа интелектуалната компонента на умислата за кривичното дело, а со самото тоа што прифатиле да ги превезуваат, а не да ги спречат во намерата, е исполнета и волевата компонента на умислата. Од сите овие околности, анализирани во целината на фактите, недвосмислено се потврдуваат противправните дејствија преземени од страна на обвинетите со што и го сториле кривичното дело, на начин конкретно опишан како во изреката на обжалената пресуда.

Судот не ги прифати жалбените наводи истакнати на околност дека не е јасно од каде односно врз основа на кој доказ првостепениот суд утврдил кој од мигрантите во чие возило влегол, бидејќи наведените околности не претставуваат решителен факт за утврдување на елементите на кривичното дело. Поконкретно, дејствието на извршување на кривичното дело што им се става на товар на обвинетите е превезување на мигранти, односно согласно конкретниот опис - дека започнале со превоз на мигранти, па имајќи го предвид наведеното, а како е утврдено дека обвинетите Р. и Б. со предметните ПМВ започнале да вршат превоз на мигрантите, од аспект на дејствието на извршување, ирелевантно е кој од мигрантите во чие возило бил превезуван.

Врз основа на утврдената фактичка состојба по предметот, првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик, со оглед дека во дејствијата на обвинетите Р.М. и Б. Н. двајцата од С., се содржани сите битни елементи од кривичното дело Криумчарење мигранти по чл.418-б ст.2 в.в. со чл.22 од КЗ и во дејствијата на обвинетиот Б. И. од С. се содржани сите битни елементи од кривичното дело Криумчарење мигранти по чл.418-б ст.2 в.в. со чл.23 од КЗ, за кои правилно ги огласил виновни.

Ценејќи ја одлуката за кривичната санкција, советот на овој суд најде дека првостепениот суд правилно постапил кога обвинетите ги осудил на казна затвор како во изреката на првостепената пресуда, имајќи ги предвид сите отежнувачки и олеснувачки околности кои што постојат на страна на обвинетите, кои влијаат при определувањето на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, а особено општествената опасност од вршењето вакви кривични дела, степенот на кривичната одговорност на страна на обвинетите, во извршувањето на ваков вид кривични дела, преземањето инкриминирани дејствија во континуитет, тежината на кривичното дело, целите на казнувањето, побудите од кои е сторено делото, јачината на загрозување и повреда на заштитеното добро - штетните последици и по мигрантите, околноста што обвинетиот Р. М. е повеќе пати осудуван, а обвинетите Б. Н. и Б. И. се исто така осудувани за друг вид кривично дело, доведени во корелација со личните прилики на обвинетите, кои се семејни личности, родители, личната, семејна и материјална состојба на обвинетите, коректниот однос пред судот во текот на главниот претрес, околноста што не се осудувани за ист вид кривично дело. Имајќи ги предвид наведените околности, анализирани во нивната севкупност, по мислење на овој суд, оправдано може да се очекува дека со изречените казни затвор и тоа обвинетиот Р. М. на казна затвор во траење од 1 - една година и 2 месеци, а обвинетите Б. Н. и Б. И. на казна затвор во траење од по 1 - една година, ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетите во иднина да не сторуваат вакви и слични кривични

дела, како и позитивно да се влијае на планот на генералната превенција, со што ќе се оствари целта на казнувањето предвидена со чл.32 од КЗ.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресуда КВП.бр.2/2015 од 16.6.2015 година.

Околноста дека наркотичната дрога била наменета за продажба, произлегува преед се од пронајдената количина и ралични видови на накритична дрога, начинот на кој била спакувана, пронајдената вага која била користена за прецизно мерење на дрогата, а на која биле пронајдени траги од марихуана и хероин, укажуваат дека наркотичната дрога не божела да биде наменета единствено за продажба, па дејствијата на осудениот правилно подведени под законскиот опис на кривичното дело - Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супставнции и прекурсори од член 215 став 1 од Кривичниот законик.

Одлука на Апелационен суд Скопје, КЖ-1814/14 од 28.10.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје I Скопје, со обжалената пресуда го огласил обвинетиот Б. Т. од С. виновен за кривично дело-Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 ст.1 од Кривичниот законик, па согласно наведениот член и одредбите од членовите 4, 32, 33, 35, 39, 40, 41, и 47 од КЗ, го осудил на казна затвор во траење од 2 - години, во која казна му е засметано времето поминато во притвор од 09.02.2014 година до правосилноста на пресудата.

Согласно чл.105 ст.1 в.в. со чл.102 ст.2 т.2 и т.6 од Законот за кривичната постапка, обвинетиот е задолжен да плати износ од 2.000,00 денари на име судски паушал и да ги надомести трошоците на кривичната постапка во вкупен износ од 3.900,00 денари, се во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под страв од присилно извршување. Согласно чл.215 ст.7 од Кривичниот законик, наркотичната дрога и психотропните супстанции, прецизно наведени по вид и количина во изреката на обжалената пресуда, како и дигиталната вага со натпис SL 1000B, се одземени од обвинетиот.

Жалбите се неосновани.

Имено, видно од списите во предметот, првостепениот суд, постапувајќи согласно чл.15 и 399 од ЗКП, а врз основа на изведените вербални и материјални докази во текот на главната расправа, правилно ја утврдил фактичката состојба кога нашол дека на 09.02.0214 година во својот дом на ул... бр...во С., обвинетиот неовластено заради продажба држел

психотропни супстанции - 28 парчиња картон со ликот на А. Х. кои содржат диетиламид на лизгеринска киселина (LSD) и 35 парчиња картон со слика на човек на точак и бројот ..., кои содржат 2,5 диметокси - 4 бромоамфетамин, наркотична дрога - марихуана, спакувана во полиетиленска кеса со натпис „Е... во тежина од 3,84 грама и во целофанско пакување во тежина од 0,95 грама исушени и скршени делови од гранчиња спакувани во зипер кеса и во стаклена тегла со натпис „D. С.“ кои потекнуваат од растението Cannabis, наркотична дрога марихуана спакувана во шарена метална кутија во тежина од 5,31 грам, психотропна супстанција - диметилтриптамин (DMT) спакувана во алуминиумска фолија во тежина од 0,1 грам, психотропни супстанции - печурки, кои содржат псилоцин, спакувани во зипер кеса во тежина од 0,37 грама, психотропна супстанција - 4 бромо - 2,5 диметоксифенетиламид (2-B), со бела боја, спакувана во црвено хартиено пакување во тежина од 0,01 грам, психотропни супстанции во зрнеста форма, кои содржат диетиламид на лизгеринска киселина (LSD), спакувани во станиолско пакување, во тежина од 0,2 грама и дигитална вага со натпис SL 1000B со остатоци од наркотична дрога марихуана и хероин, кои при извршен претрес на дом, од страна на службените лица на МВР, му се пронајдени и одземени со потврда за привремено одземени предмети.

Советот на овој суд ги ценеше ваквите жалбени наводи, меѓутоа истите не ги прифати како основани, од причина што смета дека првостепениот суд правилно ја утврдил фактичката состојба во предметот, прецизно опишана во изреката и образложението на обжалената пресуда, а врз основа на изведените материјални и вербални докази во текот на постапката на кои извршил сестрана анализа и оценка, како на секој доказ одделно, така и на сите докази заедно во склоп на една целина, образложувајќи од кој доказ кој решителен факт го утврдил, давајќи реална слика за кривично - правниот настан кој јасно упатува на постоење на предметното кривично дело и кривичната одговорност на страна на обвинетиот. Во тој контекст, првостепениот суд правилно постапил кога ја прифатил одбраната на обвинетиот Б. Т., во делот во кој ги потврдил и онака неспорните факти дека при извршен претрес од страна на овластени службени лица пронајдена е наркотичната дрога - марихуана и психотропни супстанции во станот во кој живеел со неговата девојка, а кој е сопственост на неговите родители, а исто така правилно првостепениот суд постапил кога не ја прифатил одбраната во делот дека пронајдената наркотична дрога е за лична употреба на обвинетиот како уживател на наркотична дрога, правилно ценејќи дека одбраната во овој дел е дадена со цел да се намали или избегне кривичната одговорност за делото што му се става на товар. Во функција на правилно утврдување на фактичката состојба, првостепениот суд основано поклони верба и на материјалните докази и тоа записникот за претрес на дом и други простории на МВР од 09.02.2014 година, потврдите за привремено одземени предмети од 09.02.2014 година и вештачењата-анализа на дрога од 10.02.2014 година и 11.02.2014 година, од кои е утврдено дека од обвинетиот е одземена наркотична дрога и психотропни супстанции по вид и количина како во изреката на пресудата, па врз основа на изведените и позитивно ценети докази, елаборирани во фактичкото утврдување на образложението на првостепената пресуда, судот правилно ги утврдил сите битни факти во поглед на времето, местото и начинот на извршување на кривичното дело.

Од аспект на понудената одбрана на обвинетиот дека наркотичната дрога - марихуана и психотропните супстанции што критичниот ден ги држел кај себе не биле наменети за продажба, туку за лична употреба, бидејќи обвинетиот е зависник од истите а не нарко-дилер, првостепениот суд правилно истата не ја прифатил како основана, а имајќи ги предвид околностите по однос на количината на пронајдената дрога, начинот на кој истата била селектирана, спакувана и чувана, дотолку повеќе што кај обвинетиот е пронајдена и дигитална вага на која наркотичната дрога била мерена, а потоа и пакувана, што доведува до заклучок дека наркотичната дрога и психотропните супстанции што биле пронајдени и одземени од обвинетиот биле наменети за продажба и тоа на техно журките на кои обвинетиот, согласно наводите во неговата одбрана, присуствувал и работел како диџеј.

Врз основа на правилно утврдената фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право - Кривичниот законик кога обвинетиот Б. Т. го огласил виновен за кривичното дело што му се става на товар, со оглед да во дејствијата на истиот, прецизно опишани во изреката на обжалената пресуда, се содржани законските елементи на кривично дело Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 ст.1 од Кривичниот законик.

Судот ги разгледа жалбените наводи по однос на одлуката за кривичната санкција содржани во жалбата на одбраната со кои што се истакнува дека првостепениот суд во недоволна мера водел сметка за олеснувачките околности кои што постојат на страна на обвинетиот, како и жалбените наводи во однос на одлуката за кривичната санкција содржани во жалбата на Основното јавно обвинителство од Скопје, со кои се истакнува дека првостепениот суд во недоволна мера водел сметка за отежнувачките околности кои што постојат на страна на обвинетиот, меѓутоа, ваквите жалбени наводи не ги прифати како основани. Имено, по мислење на овој суд првостепениот суд ги имал предвид и правилно ги оценил сите олеснувачки и отежнувачки околности од чл.39 од КЗ, кои што постојат на страна на обвинетиот, кои влијаат при определувањето на видот на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, а особено степенот на кривичната одговорност на обвинетиот, општествената опасност од извршување на овие кривични дела, тежината на истото, нивната зачестеност, доведени во корелација со личните прилики на обвинетиот, млада личност, роден 1982 година, неговите семејни и материјални прилики, како и податокот дека не е осудуван како полнолетен, вклучувајќи ги и оние на кои што се укажува во изјавените жалби. Оттука, ценејќи ги погоренаведените околности анализирани во нивната севкупност, по оценка на овој суд, основано може да се очекува дека со осудата на ефективна казна затвор како во изреката на обжалената пресуда, одмерена со примена на одредбите за ублажување на казната согласно член 40 и 41 од КЗ, во која казна му е засметано и времето поминато во притвор до правосилноста на пресудата, ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетиот во иднина да не врши вакви и слични кривични дела, како и дека со истата позитивно ќе се влијае на планот на генералната превенција, со што ќе се оствари целта на казнувањето предвидена со чл.32 од КЗ.

Ваквиот став е прифатен од страна на Врховниот суд на РМ во пресудата КВП.бр.13/15 од 7.7.2015 година.

Првостепената пресуда не се заснова исклучиво врз признание на првоосудениот, кој несомнено е сторител на кривичното дело Разбојништво од член 237 став 4 во врска со став 1 од Кривичниот законик, извршено со умисла на што укажува неговото однесување, упатените закони кон оштетениот со употреба на опасно орудие -нож а особено однесувањето на осудениот по извршеното кривично дело, кога ги продал одземените мобилни телефони по значително пониска цена од нивната пазарна вредност, а второобвинетиот е казнет за прикиривање од член 261 став 2 во врска со став 1 од Кривичниот законик.

Одлука на Апелационен суд Скопје КЖ-2120/14 од 26.02.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје I Скопје со обжалената пресуда ги огласил виновни обвинетите Ѓ. М. за кривично дело Разбојништво од чл.237 ст.4 вв со ст.1 од КЗ и Ж. П. за кривично дело Прикиривање од чл.261 ст.2 вв со ст.1 од КЗ, па согласно цитираните членови како и одредбите од чл.3, 4, 7, 29, 31, 32, 33, 35, 39, 40 и 41 од КЗ, ги осудил и тоа обвинетиот Ѓ. М. на казна затвор во траење од 5-пет години, а обвинетиот Ж. П. на казна затвор во траење од 2 - два месеци. Согласно чл.89 и чл.92 од ЗКП, обвинетите се задолжени да платат судски пашал во износ од по 2.000,00 денари, а обвинетиот Ѓ. М. е задолжен да ги надомести трошоците на кривичната постапка во вкупен износ од 7.000,00 денари, се во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, а под страв на присилно исполнење. Согласно чл.102 од ЗКП, обвинетиот Ѓ. М. е задолжен на оштетениот Ј. Т. да му ја надомести штетата во износ од 3.000,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, а под страв на присилно исполнење.

Жалбите се неосновани.

Советот на овој суд ги ценеше наведените жалбени наводи но истите не ги прифати како основани од причина што истите не наоѓаат поткрепа во доказите кои што судот ги извел на главен претрес и од кои ги утврдил решителните факти во предметот вклучувајќи го и исказот на самиот обвинет, кој го признава сторувањето на делото, а негира дека во овој кривично правен настан употребил нож. Поради изнесеното советот на овој суд оцени дека наводите изнесени во жалбата на обвинетиот изјавена преку бранителот Донче Наков, а во едно жалбата е поптпишана и од самиот обвинет, се всушност наводи без поткрепа на ниту еден релевантен доказ од кој може да се утврди поинаква фактичка состојба во предметот, а повикувањето на оваа жалба во записникот за примање на кривична пријава на околноста дека обвинетиот бил

на возраст околу 16 години, а всушност обвинетиот има 26 години, не ја доведува во прашање законитоста на одлуката затоа што записниците за препознавање на обвинетиот се сочинати согласно законот, а во кои јасно е наведено дека оштетените, сите тројца, со сигурност го препознале обвинетиот како сторител на кривичното дело. Сите докази кои што судот ги извел на главен претрес според оценката на Апелациониот суд Скопје не даваат основа за утврдување на поинаква фактичка состојба во предметот.

Исто така, судот во образложението на пресудата го објаснил записникот за примање на кривична пријава каде таткото на оштетеното дете Ј. Т.-Д. Т. го пријавил настанот критичната вечер, а потоа имајќи ја во вид разликата во годините на која се осврнува и бранителот на обвинетиот, судот објаснува кои се доказите од каде неспорно се потврдува фактот дека обвинетиот Ѓ. М. е сторител на кривичното дело. Имено, оштетените Д. и Л. со сигурност извршиле препознавање на обвинетиот како сторител на кривичното дело, кое нешто е констатирано во записниците за идентификација - препознавање на лица односно предмети на МВР Скопје од 24.06.2013 година, па оттука произлегува дека неоснован е жалбениот навод дека обвинетиот не го сторил делото кое му се става на товар, а се со цел да му помогне на вистинскиот сторител на делото Ф. С. од кого и ги зел мобилните телефони, ова од причина што видно од записникот за препознавање оштетените со сигурност го препознале обвинетиот Ѓ. како лице кое ги преземало дејствијата на критичното време и место, а не дека тоа било некое друго лице, па во тој случај оштетените не би го препознале обвинетиот.

Жалбените наводи на одбраната дека во конкретниот кривично правен настан може да се исклучи кривичната одговорност на обвинетиот Ѓ., во однос на болеста на која се повикуваат бранителите во изјавените жалби, се неосновани, ова од причина што неспорно е дека обвинетиот има психички потешкотии во вид на емоционално нестабилно пореметување на личноста и анксиозно депресивно невротско пореметување, но од наодот и мислењето на психијатарот кој го изготвил вештачењето врз основа на извршен преглед и целокупната документација на име на обвинетиот, се утврди дека од психијатриски аспект не постојат елементи за намалување на пресметливоста односно во време на извршување на кривичното дело обвинетиот бил свесен и уредно ориентиран во сите правци, способен да го сфати значењето на делото и да управува со своите постапки што значи дека истиот бил пресметлив за време на сторување на делото, па оттука неосновани се жалбените наводи во таа насока, со кој би се довела под сомневање пресметливоста на обвинетиот во временскиот период кога било извршено предметното кривично дело.

Судот анализата на одбраната на обвинетиот Ѓ. како и одбраната дадена преку неговиот барнител, ја дал во образложението на пресудата, од која неспорно потврдува дека основано судот делумно поклонила верба на одбраната на обвинетиот, во согласност со другите изведени докази во текот на постапката, а образложено е во кој дел не ја прифатил одбраната на обвинетиот а тоа дека при извршување на кривичното дело не употребил нож, од причина што истата е нелогична со ништо не е поткрепена и е контрадикторна на јасните и категорични искази на оштетените и записникот за препознавање на лица, од кои се утврди дека обвинетиот Ѓ. е лицето кое со

нож кој го држел во раката им се заканил на оштетените, па во конкретниот случај таквата одбрана е дадена со цел да се намали кривичната одговорност на обвинетиот.

Врз основа на правилно и потполно утврдената фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право - Кривичниот законик кога нашол да во дејствијата на обвинетиот Ѓ. М., прецизно опишани во изреката на обжалената пресуда, се содржани законските елементи на кривичното дело Разбојништво од чл.237 ст.4 вв со ст.1 од КЗ, за кое и го огласил за виновен, па неосновани се жалбените наводи за повреда на истиот.

Судот ги разгледа жалбените наводи по однос на одлуката за кривичната санкција содржани во жалбата на обвинетиот Ѓ. М., со кои што се истакнува дека првостепениот суд во недоволна мера водел сметка за олеснувачките околности кои што постојат на страна на обвинетиот, меѓутоа ваквите жалбени наводи не ги прифати како основани со оглед да првостепениот суд ги имал предвид и правилно ги оценил сите олеснувачки и отежнувачки околности од чл.39 од КЗ, кои што постојат на страна на обвинетиот, вклучувајќи ги и оние на кои се укажува во жалбата, а кои имаат битно влијание при определувањето на видот на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, а особено степенот на кривичната одговорност, општествената опасност од овој вид кривични дела, зачестеноста во извршувањето на ваков вид кривични дела, доведени во корелација со личните прилики на обвинетиот кој е млада личност, роден 1987 година, неговите семејни и материјални прилики, неженет, неосудуван и не се водат постапки за други кривични дела, вклучувајќи ги и оние на кои што се укажува во жалбата. Оттука, по оценка на овој суд, казната затвор во траење од 5 - пет години, која казна е ублажена согласно чл.40 и чл.41 од КЗ, според кои за кривичното дело како најмала мера на казна е пропишан затвор во траење од 10 или повеќе години, казната може да се ублажи до 5 - години затвор, па со истата основано може да се очекува дека ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетиот во иднина да не сторува вакви и слични кривични дела и позитивно ќе се влијае на планот на генералната превенција, со што ќе се оствари целта на казнувањето предвидена со чл.32 од КЗ.

Ваквиот став е прифатен од страна на Врховниот суд на РМ во пресудата КВП.бр.35/2015 од 9.7.2015 година.

Во конкретниот случај осудениот опасното орудие не го употребил за физички напад врз оштетениот, меѓутоа го употребил за да изврши закана дека непосредно ќе нападне врз животот или телото на оштетениот кој бил на работно место.Заканата дека сторителот непосредно ќе нападне врз животот или телото на друг е еден од предвидените облици на присилба, како средство за одземање на предметите, која во конкретниот случај била манифестирана со држење на секира во раце на осудениот и барање оштетениот да му ги даде парите од касата.Ваквото

дејствие е правилно поведено под законскиот опис на кривичното дело Разбојништво од член 237 став (4) во врска со став (1) од Кривичниот законик.

Одлука на Апелационен суд Скопје КЖ-2197/14 од 16.01.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Велес со обжалената пресуда ги огласил обвинетите Л. Т. и Д. Ј., двајцата од В., виновни за кривично дело Разбојништво од чл.237 ст.4 в.в. со ст.1 в.в. со чл.19 ст.1 в.в. со чл.22 од Кривичниот законик, па врз основа на овој член, како и членовите 3, 32, 35, 39, 40 и 41 од Кривичниот законик, ги осудил на казна затвор во траење од по 5-пет години и 6-шест месеци, секој од обвинетите, во која казна им е засметано и времето поминато во притвор сметано од 08.05.2014 година до започнување со издржување на казната, односно до правосилноста на пресудата, но најдолго додека не истече времето на траење на изречената казна затвор.

Обвинетите се задолжени да ги платат трошоците на постапката и тоа на име на паушал секој посебно да плати износ од по 4.000,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

Оштетениот С. Ѓ. од В. за остварување на имотно-правното барање е упатен на спор.

Жалбата е неоснована.

Во жалбата се наведува дека во дејствијата на обвинетиот Л. Т., опишани во изреката на обжалената пресуда отсуствува битен елемент од битието на кривичното дело кое му се става на товар, односно за да се исполни битието на кривичното дело Разбојништво од чл.237 ст.4 в.в. со ст.1 в.в. со чл.19 ст.1 в.в. со чл.22 од Кривичниот законик, потребно е опасното орудие да биде употребено, па според тоа со примена на одредбата од чл.237 ст.4 е направена повреда на Кривичниот законик, што не би било случај доколку судот го употребил чл.237 ст.1 од Кривичниот законик, но ваквите жалбени наводи не ги прифати за основани. Ова од причина што во конкретниот случај станува збор за еден од алтернативно дадените квалификаторни начини на извршување на делото Разбојништво, предвидени во став 4 чл.237 од Кривичниот законик, односно кога при извршување на делото од став 1 чл.237 од Кривичниот законик е употребено огнено оружје или опасно орудие, па со оглед на тоа дека обвинетиот не го употребил орудието со кое му се заканувал на оштетениот С. Ѓ. при вршењето на делото и го напуштил местото на настанот, поради што и делото останало во обид, овој суд цени дека првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик, со оглед дека во дејствијата на обвинетиот Л. Т., прецизно опишани во изреката на обжалената пресуда, се содржани битните елементи на кривичното дело Разбојништво од чл.237 ст.4 в.в. со ст.1 в.в. со чл.19 ст.1 в.в. со чл.22 од Кривичниот законик.

Судот ги разгледа жалбените наводи истакнати во жалбата на обвинетиот Л. Т. во однос на кривичната санкција, во насока дека со оглед на

неправилната примена на материјалното право, и казна е превисоко одмерена, меѓутоа оцени дека истите се неосновани.

Имено, ценејќи ја одлуката за кривичната санкција, советот на овој суд најде дека првостепениот суд правилно постапил кога обвинетиот Л. Т. го осудил на казна затвор во траење од 5-пет години и 6-шест месеци, во која казна му е засметано и времето поминато во притвор сметано од 08.05.2014 година до започнување со издржување на казната, односно до правосилноста на пресудата, но најдолго додека не истече времето на траење на изречената казна затвор, притоа имајќи ги предвид сите отежителни и олеснителни околности кои што постојат на страна на обвинетиот, кои влијаат при определувањето на видот на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, согласно чл.1 од Законот за изменување на Кривичниот законик, а конкретно наведени во образложението на обжалената пресуда, така што и по оценка на овој суд, основано може да се очекува дека и со вака изречената казна затвор, со примена на одредбите за ублажување на казната согласно чл.40 и чл.41 од Кривичниот законик, ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетиот во иднина да не се јавува како сторител на вакви и други кривични дела, како и позитивно ќе се влијае на планот на генералната превенција, со што ќе се остварат целите на казнувањето предвидени со чл.32 од Кривичниот законик.

Ваквиот став е прифатен од страна на Врховниот суд на РМ во пресудата КВП.бр.20/15 од 27.5.2015 година.

Со оглед на начинот на сторувањето на конкретното кривично део произлегува и умислата на сторителот, кој со крѓење со употреба на погоден предмет од страна на оштетениот одзел туѓи подвижни предмети-пари со намера противправно да ги присвои, па со ваквото дејствие сторил кривично дело Тешка кражба од член 236 став 1 точка 1 од Кривичниот законик.

Одлука на Апелационен суд Скопје, КЖ-211/15 од 24.03.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје I Скопје со обжалената пресуда го огласил обвинетиот А. Д., виновен за кривично дело Тешка кражба од чл.236 ст.1 т.1 од Кривичниот законик, па согласно цитираниот законски член како и одредбите од членовите 4,32,33,34,35 и 39 од Кривичниот законик, го осудил на казна затвор во траење од 1-една година и 4-четири месеци.

Согласно чл.92 ст.1 од ЗКП, обвинетиот е задолжен да плати судски паушал во износ од 2.000,00 денари, како и да ги надомести трошоците на постапката во вкупен износ од 1.500,00 денари, се во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, а под страв на присилно извршување.

Согласно чл.102 ст.2 од ЗКП, обвинетиот е задолжен да и ја надомести штетата причинета со кривичното дело на оштетената Т. А. Ј. во износ од 3.000,00 евра во денарска противвредност од 183.000,00 денари, во рок од 15 дена по правосилност на пресудата, а под страв на присилно извршување.

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод кој се однесува на тоа дека обвинетиот критичниот период не бил присутен на територија на Р. М., односно истиот бил на привремена работа во И., од причина што во претходната постапка дал исказ дека во И. се наоѓал од месец јули 2008 година до средината на 2009 година, додека на главен претрес наведува дека се наоѓал на привремена работа во И. од месец мај 2007 година до месец ноември 2008 година, дотолку повеќе што обвинетиот можел да ја преминува државната граница и преку илегален премин и неговиот влез и излез од Р. М. да не се евидентира во евиденција за преминување Државна граница на граничните премини во Р. М. Во таа смисла, доказот приложен кон жалбата дека на обвинетиот во друга кривична постапка му е дозволено повторување на кривичната постапка што се водела пред Основниот суд Охрид под К.бр.165/07 затоа што во периодот што е опфатен и во предметниот случај обвинетиот не бил достапен на органите на прогонот, не претставува доволна основа за да се изведе заклучок дека обвинетиот на 01.01.2008 година неспорно бил надвор од територијата на Р. М. Впрочем, пронајдените траги од папиларни линии на местото на настанот, за кои со изготвеното вештачење е утврдено дека неспорно му припаѓаат на обвинетиот А., ја детерминираат временската и просторна поврзаност на обвинетиот со кривично-правниот настан.

По оцена на овој суд, првостепениот суд врз основа на изведените докази на кои поклонил верба и нивна целосна анализа и оцена, правилно ги утврдил решителните факти во врска со преземените дејствија од страна на обвинетиот, дека критичната вечер со кршење од станот сопственост на оштетената Т. А. Ј. одзел пари во вкупен износ од 3.000 евра, а кои докази на јасен и дециден начин упатуваат на постоење на кривичното дело и кривичната одговорност на страна на обвинетиот. Истовремено, судот дал образложени причини зошто не поклонил верба на одбраната на обвинетиот дадена лично и преку неговиот бранител дека истиот не ги презел дејствијата што му се ставаат на товар, односно дека не провалил во станот на оштетената и не ги одзел паричните средства, кои причини ги прифаќа и овој суд.

Врз основа на правилно утврдената фактичка состојба по предметот, првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик, со оглед дека во дејствијата на обвинетиот А. Д., прецизно опишани во изреката на обжалената пресуда, се содржани битните елементи на кривичното дело Тешка кражба од чл.236 ст.1 т.1 од Кривичниот законик, поради што и правилно постапил првостепениот суд кога за истото го огласил виновен како во изреката на обжалената пресуда, давајќи аргументирани причини во образложението на пресудата по однос на правната оцена на кривичното дело и кривичната одговорност на обвинетиот, кои ги прифаќа и овој суд.

Ценејќи ја одлуката за кривичната санкција, советот на овој суд најде дека со оглед да првостепениот суд донел јасна и разбирлива одлука, со правилно и целосно утврдена фактичка состојба и правилно применето материјално право, правилно постапил кога обвинетиот за стореното кривично дело го осудил на казна затвор во траење од 1-една година и 4-четири месеци, имајќи ги предвид сите отежнувачки и олеснувачки околности кои што постојат на страна на обвинетиот, кои влијаат при определувањето на видот на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, конкретно наведени во образложението на обжалената пресуда, при што како отежнувачки ги ценел степенот на кривична одговорност на обвинетиот, јачината на загрозувањето, околностите под кои е сторено кривичното дело, општествената опасност од делото, фактот дека обвинетиот е осудуван, како и околноста што оштетената предјавила оштетно побарување и се приклучила кон кривичен прогон, а како олеснувачки ги ценел околностите во врска со личните, семејните и материјалните прилики на обвинетиот, дека истиот е женет, татко на две деца и работи како земјоделец. Оттука, по оцена на овој суд основано може да се очекува дека со изречената казна затвор како во изреката на обжалената пресуда, ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетиот во иднина да не врши вакви и други кривични дела како и позитивно ќе влијае на планот на генералната превенција со што ќе се остварат целите на казнувањето предвидени во чл.32 од Кривичниот законик.

Ваквиот став е прифатен од страна на Врховниот суд на РМ во пресудата КВП.бр.118/15 од 23.6.2015 година.

Начинот на водење на кривичната постапка е во целост со почитување на одредбите од Законот за кривична постапка и Европската конвенција за човекови права овозможувајќи притоа едаквост на странките и фер судње. Исказот на сослушаниот сведок очевидец на настанот не претставува доказ прибавен на незаконит начин, односно доказ врз кој не може да се заснива пресудата во смисла на чле 415 став 1 точка 8 од Законот за кривична постапка.

Одлука на Апелационен суд Скопје, КЖ-2216/14 од 20.01.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Куманово со обжалената пресуда обвинетиот З. С. од К. го огласил виновен за кривично дело Тешка кражба од чл.236 ст.1 т.1 в.в. со чл.19 ст.1 од Кривичниот законик, па го осудил на казна затвор во траење од 1-една година.

Согласно чл.102 од Законот за кривичната постапка, обвинетиот е задолжен да плати сума во износ од 2.000,00 денари на име судски паушал во

рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под страв од присилно извршување.

Жалбата е неоснована.

Судот ги разгледа ваквите жалбени наводи, меѓутоа истите не ги прифати како основани, имајќи предвид да противречат на доказите изведени во текот на главната расправа исказот на сведокот Б. Ц. и делумно од изјавата на обвинетиот, како и писмените докази, записникот од увид на лице место извршен на 23.02.2014 година, кога се случил предметниот кривично-правен настан и фотодокументацијата приложена кон списите на предметот број 239/14, на кои првостепениот суд оправдано поклонил верба, а кои на јасен и дециден начин упатуваат на постоењето на кривичното дело и кривичната одговорност на страна на обвинетиот.

Имено, првостепениот суд извршил сестрана анализа и оценка на секој од погоре наведените докази поединечно, како и во склоп на една целина, кои докази се надополнуваат еден со друг и даваат реална слика за настанот, како по однос на околностите за времето, местото и начинот на извршувањето на кривичното дело, така и по однос на кривичната одговорност на обвинетиот. Во таа насока, првостепениот суд правилно постапил кога го прифатил исказот на сведокот Б. Ц. вработен во ЈЗУ З. .. К., кој во критичниот момент кога слушнал тропане во собата каде што ги чуваат своите лични ствари, влегол внатре и лично го видел обвинетиот свртен према шкафовите и во тој момент кога обвинетиот го видел сведокот тргнал према лавабото, посочувајќи дека му било лошо, бил кај забар и дека д-р Ц. му рекол да почека, што се потврдilo дека таквите наводи на обвинетиот не биле вистинити, бидејќи овој сведок откако го повикал д-р Ц., истиот му одговорил дека обвинетиот прв пат го гледа и дека истиот не бил кај него, ниту пак му рекол да почека. Во таа прилика обвинетиот како што наведува сведокот, почнал да моли да биде пуштен и да не биде повикана полиција. Наводите и објаснувањето на сведокот Б. Ц., наоѓаат поткрепа и во изведените писмени докази, конкретно наведени во образложението на обжалената пресуда, а делумно и во наводите на обвинетиот, дека истиот неспорно бил во просториите на ЈЗО З. .. - К., дека влегол во една од собите, каде што и бил затечен од сведокот Б. Ц., а тоа што наведува дека влегол во собата за да се напие вода поради болки во забот, е очигледно за да се избегне кривичната одговорност во врска со противправно превземените дејствија од негова страна, поради што и правилно постапил првостепениот суд кога одбраната од обвинетиот дадена во таа насока не ја прифатил, изнесувајќи образложени причини во обжалената пресуда.

Врз основа на утврдената фактичка состојба во предметот, првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик, со оглед да во дејствијата на обвинетиот З. С., прецизно опишани во изреката на обжалената пресуда се содржани сите битни елементи на кривичното дело Тешка кражба од чл.236 ст.1 т.1 в.в. со чл.19 ст.1 од КЗ.

Ценејќи ја одлуката за кривичната санкција овој суд најде дека првостепениот суд правилно постапил кога обвинетиот за стореното кривично дело го осудил на казна затвор во траење од 1-една година, имајќи ги предвид

сите олеснителни и отежителни околности кои што постојат на страна на обвинетиот, кои влијаат при определувањето на видот на кривичната санкција и одмерувањето на нејзината висина, а особено тежината на делото и начинот на негово сторување, степенот на одговорноста на обвинетиот, личните, семејните и материјалните прилики, а посебно фактот што истиот е осудуван повеќе пати за вакви кривични дела, односно специјален повратник. Според оценката на овој суд, оправдано може да се очекува дека со изречената казна затвор во траење од 1 година, ќе се изврши доволно воспитно влијание врз обвинетиот во иднина да не сторува вакви и слични кривични дела, како и позитивно ќе се влијае на планот на генералната превенција, со што ќе се оствари целта на казнувањето предвидена со чл.32 од КЗ.

Ваквиот став е прифатен од страна на Врховниот суд на РМ во пресудата КП.бр.87/15 од 2.6.2015 година.

3.2. ГРАЃАНСКИ ПРЕДМЕТИ

Правилно е применет член 54 од Законот за вршење на нотарски работи од причини што во времето на солемнизацијата на договорот биле запазени сите претпоставки кои дозволуваат склучување на договорот за хипотека, затоа што во моментот на случувањето странките располагале со валидни јавни исправи, односно со недвижен имот кој е во правниот промет и со дозвола за склучување на договорот за малолетникот со назнака кој е овластен да го потпише во негово име

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-6653/14 од 9.1.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената пресуда делумно го усвоил тужбеното барање на тужителката, па утврдил дека Договорот за хипотека од 28.06.2005 година, потврден - солемизиран како приватна исправа - Договор за хипотека со својство на извршна исправа од нотарот З.Н. под ОДУ.бр.514/05 од 06.07.2005 година, склучен меѓу тужената Алфа Банка АД С., како заложен доверител и тужените Б.С. и Б.С., преку законскиот застапник - тужениот Б.С., како заложен должник, со кој е востановена хипотека врз недвижноста од ИЛ.р.8402 КО Ц. 2 и од ИЛ.бр.43396 КО Ц. 1, сопственост на тужителката М.С., е ништовен и не произведува правно дејство. Ги задолжил тужените АЛФА БАНКА АД С., Б.С. и Б.С., да трпат во Државниот завод за геодетски работи - сектор за премер и катастар С. во ИЛ.бр.8402 КО Ц. 2, во лист „Г“ и во ИЛ.бр.43396 КО Ц. 1, во лист „Г“, да се брише оптоварувањето со хипотека во корист на тужената АЛФА БАНКА АД С., востановена со наведениот Договор за хипотека од 28.06.2005 година, солемизиран под ОДУ.бр.514/05 од 06.07.2005 година од нотарот З.Н. Поголемото тужбено барање на тужителката М.С. од С. да се утврди дека Договорот за хипотека од 28.06.2005 година, потврден - солемизиран како приватна исправа - Договор за хипотека со својство на извршна исправа од нотар З.Н., под ОДУ.бр.514/05 од 06.07.2005 година, склучен меѓу тужената АЛФА БАНКА АД С., како заложен доверител и тужениот Б.С., како заложен должник, со кој е воставена хипотека врз недвижноста - деловен простор на ул... во С., во површина од 105 м2, заведен во ИЛ.бр.41746 КО Ц. 1, како заедничка сопственост на тужителката и тужениот Б.С., е ништовен и не произведува правно дејство, па ја задолжил тужената АЛФА БАНКА АД С. да трпи во Државен завод за геодетски работи - сектор за премер и катастар С. во ИЛ.бр.41746 КО Ц. 1, во лист „Г“ да се брише оптоварувањето со хипотека, во корист на тужената АЛФА БАНКА АД С., востановена со наведениот Договор за хипотека од 28.06.2005 година, солемизиран под ОДУ.бр.514/05 од 06.07.2005 година, кај нотарот З.Н., го одбил како неосновано. Со решение ги задолжил тужените солидарно да и ги надоместат парничните трошоци на тужителката во вкупен износ од 91.409,00

денари, се во рок од 15 дена од приемот на пресудата, под страв на присилно извршување. Го одбил поголемото барање на тужителката за надомест на парничните трошоци над досудените 91.409,00 денари до побараните.

Жалбата на тужителката е неоснована.

Овој суд ги ценеше жалбени наводи но за истите најде дека се неосновани. Првостепениот суд правилно постапил кога го одбил како неосновано поголемото тужбено барање на тужителката и одлучил како под став 4 од изреката на пресудата, од причина што по оценка на овој суд од изведените и ценети докази во текот на постапката, правилно утврдил дека кога нотарот З.Н., извршил солемизација на Договорот за хипотека со својство на извршна исправа, а под однос на недвижниот имот - деловен простор во С. на ул..., во вкупна површина од 105 м², запишан во ИЛ.бр.41746 за КО Ц. 1, овој имот - деловен простор бил сопственост на второтужениот Б.С. Оттука, правилно првостепениот суд нашол дека во овој дел нотарот не извршил солемизација на спорниот Договор спротивно на Законот за вршење на нотарски работи односно постапил во се согласно со чл. 44-а ст.1и 4 од Законот за изменување и дополнување на Законот за вршење на нотарски работи в.в со чл.27 ст.2 и чл. 54 ст.1 т.г од Законот за вршење на нотарските работи.

Меѓутоа, по оценка на овој суд, како и основано во жалбите на тужените се истакнува, на правилно и целосно утврдената фактичка состојба првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога раководејќи се од чл. 44-а ст.1и 4 од Законот за изменување и дополнување на Законот за вршење на нотарски работи в.в со чл.27 ст.2 и чл. 54 ст.1 т.г од Законот за вршење на нотарските работи и чл.7, чл. 51 ст.1 , чл. 79 ст.1 и чл. 237 ст.2 од Законот за семејство, го усвоил во дел тужбеното барање и одлучил како во изреката на обжалената пресуда под ст.1, 2 и 3, наоѓајќи дека при заверка на предметниот Договор за хипотека од 28.06.2005 година, требала и морала да биде присутна тужителката М. - мајка на малолетниот Б.С., бидејќи таа имала право да го застапува своето тогаш малолетно дете затоа што нејзиното родителско право не и било одземено и родителското право за интересите на малолетниот Б. требало тужителката М. и второтужениот Б. да го вршат заеднички. Оттука, како при заверката на предметниот Договор не била присутна, а требало тужителката М.С., првостепениот суд оценил дека произлегува дека и нотарскиот акт со кое е солемнизиран Договорот за хипотека е апсолутно ништовен, бидејќи е спротивен на Законот за вршење на нотарски работи и Законот за семејство.

Имено, во конкретниот случај видно од цитираните законски одредби, релевантен доказ кој треба да го има родителот за да може да го отуѓи или оптовари имотот на детето е решението на Центарот за социјална работа на град С, а во конкретниот случај второтужениот Боби како законски застапник - татко на малолетниот третотужен Б. имал такво решение донесено од Центарот под бр.3020-853 од 04.07.2005 година, со кое му било одобрено како на законски застапник во име и за сметка на своето малолетно дете Б. да склучи Договор за рамковен револвинг кредит - лимит, а врз основа на заложно право - хипотека со АЛФА БАНКА АД С., при што да заложува недвижен имот куќа

на ул... во вкупна површина од 105м², опишана во ИЛ.бр.2157 за КО Ц., на кој имот што се наоѓа на ул... со површина од 180 м², според ИЛ.бр.43396 за КО Ц. 1. Воедно со Решението, Центарот за социјална работа го задолжил Б.С. како законски застапник на малолетниот Б., до Центарот за социјална работа еднаш годишно да доставува извештај од банката за исплатените рати за кредитот потпише договорот Договорот за хипотека од 28.06.2005 година, По оцена на овој суд, во конкретниот случај се запазени сите факти кои дозволуваат склучување на договорот за хипотека затоа што во моментот на склучувањето, односно солемнизацијата на договорот странките располагаале со валидни јавни исправи, односно со недвижен имот кој е во правниот промет и со дозвола за склучување на договорот за третотужениот со назнака кој е овластен да го потпише во негово име.

Од друга страна, одлученото во управната постапка односно фактот што решението на Центарот за социјална работа бр.3020-853 од 04.07.2005 година подоцна е поништено, не е од влијание во оваа судска постапка, затоа што како е погоре наведено во склучување на договорот за хипотека и солемнизацијата на истиот второтужениот учествувал како овластено лице за потпишување на конкретната правна работа.

Оттука, овој суд одлучи првостепената пресуда во уважениот дел на тужбеното барање да ја преиначи согласно чл. 361 ст.1 т.4 од ЗПП и да го одбие како неосновано тужбеното барање на тужителката да се утврди дека Договорот за хипотека од 28.06.2005 година, потврден - солемизиран како приватна исправа - Договор за хипотека со својство на извршна исправа од нотарот З.Н. под ОДУ.бр.514/05 од 06.07.2005 година, склучен меѓу тужената Алфа Банка АД С., како заложен доверител и тужените Б.С. и Б.С., преку законскиот застапник - тужениот Б.С., како заложен должник, со кој е востановена хипотека врз недвижноста од ИЛ.р.8402 КО Ц. и од ИЛ.бр.43396 КО Ц. 1, сопственост на тужителката М.С., е ништовен и не произведува правно дејство и да се задолжат тужените АЛФА БАНКА АД С., Б.С. и Б.С., да трпат во Државниот завод за геодетски работи - сектор за премер и катастар С. во ИЛ.бр.8402 КО Ц. 2, во лист „Г“ и во ИЛ.бр.43396 КО Ц., во лист „Г“, да се брише оптоварувањето со хипотека во корист на тужената АЛФА БАНКА АД С., востановена со наведениот Договор за хипотека од 28.06.2005 година, солемнизиран под ОДУ.бр.514/05 од 06.07.2005 година од нотарот З.Н.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.293/2015 од 3.6.2015 година.

Тргувањето на акции се врши согласно Законот за хартии од вредност, а тужителот со моментот на извршување на трговската трансакција со акциите ја изгубиле сопственоста на акциите и стекнала право на побарување за износот на купопродажната цена спрема тужениот и нема основ да побарува надомест на штета во вид на испуштена корист.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-1763/13 од 23.01.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителката Е.С. да се задолжи тужениот ДПУ И. АД С. да му исплати на тужителот на име обична штета износ од 50.902,00 денари и на име испуштена корист износ од 452.460,00 денари со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодие то што му претходело на тековното полугодие зголемена за осум процентни поени сметано од денот на утужувањето 9.8.2010 годниа до конечната исплата како и да ги надомести процесните трошоци. Задолжена е тужителката да ги надомести процесните трошоци на тужениот во износ од 10.660,00 денари во рок од 15 дена од приемот на пресудата.

Жалбата е неоснована.

Тужениот ги откупил акциите на М.А. по договорената цена во гарантното писмо но не постапил по превземените обврски и во периодот од 1. до 10 август 2007 година не ги купил акциите на тужителот иако во тој период истите биле објавени за продажба со изаден налог од страна на тужителот во Брокерската куќа на Охридска Банка АД С. Со писмен допис од 7.9.2007 година именуван како барање за исплата на договорна казна, тужителот се обратил до тужениот да ја плати договорната казна во износ од 2.320.440,00 денари во рок од 5 дена од приемот на дописот со оглед дека тужениот не ја исполнил договорената обврска и не ги купил 1268-те акции на тужителот. Овој допис тужениот го примил на 13.9.2007 година.

Тужениот нема склучено договор со тужителот А.М. од кој би произлегувала неговата договорена обврска, а и доколку би се склучил договор за купопродажба на акции тој договор би бил неважечки бидејќи не дозволува и не предвидува меѓусебен вид на договор со кој би се регулирала купопродажбата на акции. Тужителот и тужениот имаат потпишано гарантно писмо кое само по себе не претставува еден вид на понуда на акциите од страна на тужителот.

Со пресуда П.бр. 9568/07 од 6.5.2008 година, тужбеното барање на тужителот А.М. делумно е усвоено, а тужениот И. АД С. бил задолжен да му исплати на тужителот на име Договорна казна износ од 2.327.443,00 денари со 33К сметано од 18.9.2007 до исплатата. Со решение на Апелациониот суд Скопје Гж.бр.5640/08 од 14.5.2009 година, пресудата е укината и предметот вратен на повторно судење. При повторното судење донесена е пресуда П.бр. 9568/07 од 14.7.2010 година со кое тужбеното барање на тужителот за исплата на договорена казна со камата е одбиено како неосновано.

Разликата помеѓу износот на денарската противвредност кои тужениот согласно гарантното писмо од 20.7.2006 гоидна требал да го плати за откуп на 1268 акции, кое е во висина од 2.327.302,00 денари за една акција во денарска

противвредност од 30 евра, или 1835,41 денар и износот од 2.276.400,00 денари кои тужениот го платил на 2.7. 2009 година кога се купени акциите, изнесува 50.902,00 денари.

Со оглед на тоа што овие акции не се откупени од тужениот во временскиот период од гарантното писмо од 1. до 10. август 2007 година, туку на 2.7.2009 година, како основица за пресметка на камата е земен износот од 2.327.302,00 денари односно денарската противвредност на 1.268 акции наведена во гарантното писмо. На оваа основица е пресметана камата со примена на каматна стапка во висина од 10,80% поточно каматна стапка која банките и штедилниците во РМ ја исплаќаат на орочени денарски средства на една година, а согласно одлуката за ефективна каматна стапка на кредитите и депозитеите, а која се применува сметано од 30.06.2006 година.

Со Договор за подарок на хартии од вредност склучен на 19.08.2007 година, тужителот на својата ќерка Е.С. и подарил 1.248 акции, но истиот не склучил Договор за пренос на побарувањата кои произлегуваат од гарантното писмо со неговата ќерка - сега тужителката и тужениот.

Тужителот А.М. починал на 3.12.2010 година, а со решение од О. бр.4601/10 па УДР.бр.02/11 од 9.3.2011 година, правосилно на 9.3.2011 година тужителката Е.С. е огласена за законски наследник на правата кои што произлегуваат во предметната тужба.

Во жалбата е наведено и дека околноста што сопственикот на акциите бил сменет е ирелевантна бидејќи акциите останале во фамилијата на покојниот А., а дотолку повеќе што и двете договорни страни во текот на реализацијата на договорот се менувале субјектите, односно тужениот со гарантното писмо превземал обврски да ги купи акциите кои во моментот на потпишувањето не биле во сопственост на покојниот А. туку во сопственост на ќерката М.А., како купувач не се јавил тужениот туку друго правно лице.

Во таа насока, жалителката истакнува и да доколку и би се прифатило дека правното дејство на гарантното писмо престанало со оттуѓување на 1248 акции од страна на покојниот А. првостепениот суд морал да има предвид дека тоа не го ослободува тужениот од одговорноста за неисполнувањето на договорната обврска и за предизвиканата штета - изгубената добивка поради неоткупени 1248 акции до моментот на отуѓувањето на акциите 18.9.2007 година, како и за предизвиканата штета поради задоцнето исполнување на договорната обврска за неотуѓените 20 акци до денот на купувањето 1.7.2009 година.

Како во конкретниот случај тргувањето со хартиите од вредност во сопственост на тужителката стекнати со нетрговски пренос, можеле и биле тргувани преку берзата на хартии од вредност, овој суд смета дека гарантното писмо не може да претставува вид на облигационен договор бидејќи обврската која ја превзел тужениот не можел да ја исполни спротивно на законските прописи за тргувањет со хартии од вредност.

Оттука, и покрај тоа што тужениот ги откупил акциите сопственост на тужителката на 2.7.2009 година, не значи дека истиот постапил по обврската по гарантното писмо, туку дека истиот по слободна воља и во законски пропишана постапка

Неосновани се жалените наводи на тужителката за погрешна примена на материјланото право во насока дека судот ги применил одредбите од ЗОО кои се однесуваат на договорна казна, иако основот на тужбеното барање е надомест на штета за кои не дал образложение за причините поради кои смета дека не можат да се применат.

Ова од причина што првостепениот суд во образложението на пресудата ги навел причините поради кои не можат да се применат членовите 142 и 178 од ЗОО.

Имено, членот 142 од ЗОО уредува дека штетата е намалување на нечиј имот (обична штета) и спречување на негово зголемување (испуштена корист) како и повреда на личните права (нематеријална штета).

Оваа одредба не може да се примени во конкретниот случај, бидејќи кога ќе настане штета треба да се утврди дали таков вид на штета правото познава. Во овој случај штетата што ја бара тужителката во износ од 50.902,00 денари не е во рамките на законското право, со оглед дека се работи за правна состојба предизвикана од тргување со хартии од вредност согласно законските прописи, која постапка на тргување не е оспорено од тужителката, туку според неа спорно е времето кога настанала обврската на тужениот за исплата на купопродажната цена на акциите, а која овој суд прифати дека е настаната на 2.7.2009 година, а не порано, односно во рамките на договорениот рок на гарантното писмо. Оттука, овој суд смета дека тужителката нема претрпено штета, не е оштетена, тужениот нема превземено штетни дејствија и нема причинско-последична врска за штета. Поради наведеното на тужителката не и следи ниту надомест за испуштена корист во висина од 452.460,00 денари бидејќи таа треба да биде последица на штетниковото дејствие или пропуштено што не е случај во овој спор.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.40/2014 од 27.5.2015 година.

За договорот за заем се применува општиот рок на застареност согласно одредбите од чл.360 ст.1 од Законот за облигациони односи, според која побарувањата застаруваат 5-пет години ако со овој закон не е определен некој друг рок на застареност.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-5406/13 од 21.02.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Куманово со обжалената пресуда го усвоил тужбеното барање на тужителот Д.М. од С., па го задолжил тужениот З.Ј. од К., на тужителот на име долг да му исплати износ од 312.000 евра во денарска противвредност по среден курс на еврото на НБ на РМ на денот на исплатата со законска казнена камата во висина на едномесечната стапка на Еурибор за евра што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие зголемена за осум процентни поени сметано од денот на поднесување на тужбата од 14.12.2012 година до конечната исплата. Го задолжил тужениот на тужителот да му ги надомести трошоците на постапката во износ од 114.720,00 денари се тоа во рок од 15 дена од правосилноста на пресудата, а под страв од присилно извршување.

Основниот суд Куманово со обжаленото решение од 22.08.2013 година, го одбил како неоснован предлогот за враќање во поранешна состојба на предмет П1.бр.671/12 со предлог за прекин на постапка поднесен од полномошник на тужениот З.Ј. од К. од 10.07.2013 година.

Тужениот во жалбата изјавена против пресудата на првостепениот суд наведува дека судот погрешно го применил материјалното право, односно одредбата од чл.547 од ЗОО, согласно која дека предметно побарување е застарено, како и дека првостепениот суд погрешно го применил Законот за платен промет кога не се произнел по однос на тоа дали во моментот на настанувањето на предметниот заем постоела регулатива согласно која требало да бидат извршени плаќањата врз основа но кои настанал предметниот долг. Ценејќи ги ваквите жалбени наводи, овој суд наоѓа дека истите се неосновани. Ова од причина што врз основа на исте изведени и правилно ценети докази во текот на постапката правилно првостепениот суд утврдил дека помеѓу тужениот и тужителот постои должничко доверителски однос од договор за заем, кој тужениот со потпишување на изјавите го признал, односно со изјавата заверена пред нотар В.С.С. од С. под УЗП.бр.1012/09 од 10.03.2009 година, изјавил дека ќе го врати долгот од 293.000 евра, најдоцна до 31.12.2009 година, а со изјавата заверена пред нотар Т.М. од К. под УЗП.бр.2456/10 од 09.07.2012 година, изјавил дека позајмицата од 19.000,00 денари ќе ја врати во најкус можен рок. Наводите на тужениот во однос на тоа дали настанувањето на предметниот долг било извршено согласно одредбите од Законот за платен промет, не се од влијание за поинакво одлучување, бидејќи првостепениот суд врз основа на предложените и изведени докази, можел со сигурност и недвосмислено да го уврди постоењето на предметниот долг.

Во однос на наводите на тужениот за застареност на побарувањето, овој суд најде дека се неосновани, бидејќи во конкретниот случај не се работи за заем на определени предмети и не може да дојде до примена на одредбата од чл.547 од ЗОО, дотолку повеќе што со наведената одредба се уредува предавањето на ветените предмети, а не рокот во кој заемодавецот може да бара враќање на позајмените пари, односно предмети од заемопримачот. Поради наведеното овој суд наоѓа дека правилно првостепениот суд утврдил дека за договор за заем се применува општиот рок на застареност согласно

одредбата од чл.360 ст.1 од ЗОО, според која побарувањата застаруваат за пет години, ако со закон не е определен некој друг рок на застареност. Имено, тужениот со изјавата од 10.03.2009 година се обврзал сумата од 293.000 евра, да ја врати најдоцна до 31.12.2009 година, а со изјавата од 09.07.2010 година се обврзал сумата од 19.000 евра, да ја врати во најкраток можен рок, што значи од моментот до кога тужениот требал да ја исполни обврската, започнала обврската за тужителот да ги бара паричните средства, а со тоа и од тогаш започнал да тече рокот за застареност согласно одредбата од чл.350 ст.1 од ЗОО. Имајќи во предвид дека предметната тужба била поднесена на 14.12.2012 година, овој суд наоѓа дека истата е поднесена пред истекот на рокот од 5 година за застареност на побарувањата, врз основа на двете погоре наведени изјави, поради што предметната тужба е благовремена, односно побарувањето не е застарено.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.629/2014 од 21.5.2015 година.

Првостепениот суд правилно го применил материјалното право, односно чл.91 ст.1 и чл.92 ст.2 од Законот за стечај, бидејќи спрема првотужениот паричното побарување не било пријавено во стечајна постапка над првотужениот, а останатите тужени не се во никаква обврска спрема петто и шестотужителките, бидејќи тужените со нив не склучиле никакви договори, ниту пак примиле парични средства, не постои никаква правна заедница меѓу тужителите поради што истите не причиниле некаква штета на тужителките.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-4766/14 од 29.10.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Првостепениот суд го одбил тужбеното барање на петто тужителките С.Т. и Б.М. од С., врз основа на уплатени парични средства по договор за здружување на средства за инвестициона изградба на станбен простор од 12.08.2004 година, сума во вкупен износ од 2.100.597,00 денари, со законска затезна камата согласно ЗВСЗК сметан од 05.10.2006 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година до конечната исплата законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 процентни поени до исплатата;

На шесто тужителката В.Б. од С., врз основа на уплатени парични средства по договор за здружување на средства за инвестициона изградба на станбен простор од 28.01.2004 година, сума во вкупен износ од 1.915.611,50 денари, со законска затезна камата согласно ЗВСЗК сметан од 05.10.2006 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година до конечната исплата законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што

за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 процентни поени до исплатата.

Жалбите на првотужениот, на петотужителките и на шестотужителката, се неосновани.

По оценка на овој суд жалбените наводи се неосновани, од причина како што првостепениот суд правилно утврдил дека над првотужениот со решение СТ.бр.219/07 од 01.07.2008 година била отворена стечајна постапка, по чие отворање на стечајната постапка над првотужениот тужителите пријавиле и тоа петотужителките издвојување од стечајната маса стан.бр.4 кат 1 во површина од 51,30м² во станбен деловен објект ЕВА на ул.9-ти мај и ул..., како и шестотужителката издвојување од стечајната маса стан.бр.15 кат 4 во површина од 51,73м² и градежно паркиралиште во површина од 17,56 м² во станбен деловен објект ЕВА на ул... и ул..., кое што побарување им било оспорено и истите биле упатени своето право да го остварат во парничната постапка према првотужениот.

Оттука произлегува дека првостепениот суд правилно го применил Законот за стечај, чл.91 ст.1 според која одредба „ Доверителот чие побарување е оспорено од страна на стечајниот управник има право да поведе постапка за утврдување на оспореното побарување, во рок од осум дена од денот на приемот на решението“.

Согласно чл.92 ст.1 „ Ако на денот на отворање на стечајната постапка се води парнична постапка за побарување пријавено во стечајна постапка, постапката за утврдување на тоа побарување ќе продолжи со преземање на таа парница од стечајниот управник. Предлог за продолжување на парница може да даде доверителот чие побарување е оспорено или оној што го оспорува побарувањето“.

Имајќи ги предвид наведените одредби и утврденото дека петто и шестотужителките не пријавиле парично побарување во стечајната постапка отворена над првотужениот, како и фактот дека такво побарување сега во парничната постапка не може да биде истакнато од причина што во парничната постапка може да биде истакнато само побарување што ќе биде пријавено и оспорено во стечајната постапка, при тоа е ирелевантно дали стечајната постапка била отворена пред поднесување на тужбата или за време на траење на постапката, бидејќи во секој случај побарувањето треба да биде пријавено во стечајната постапка и треба да постои идентичност помеѓу тоа што е пријавено во стечајната постапка и оспореното што е предмет на спорот во парничната постапка. Оттука неоснован е и наводот на сега тужителките дека во моментот на поднесување на тужбата првотужениот не бил во стечај.

Горе наведеното од причина како што правилно утврдил првостепениот суд останатите тужени на првотужениот не му потпишале полномошно односно не го овластиле првотужениот да истиот преку неговиот законски застапник ги склучи договорите со секој од тужителите посебно, односно да склучи повеќе договори за иста недвижност. Конкретно,

првостепениот суд при одлучувањето го имал предвид горе наведениот чл.5 од склучените договори, иако на некој начин истиот преставува овластување на првотужениот за склучување на договори за продажба на новоизградени простори, сепак истото не значи и овластување да склучи повеќе договори за иста недвижност. Односно првотужениот бил овластен врз основа и во согласност со склучените Договори да го продава само просторот кој нему му припаѓал, при тоа првотужениот немал добиено посебно полномошно од другите тужени за склучување на договори со секој од тужителите посебно а за иста недвижност.

Оттука, неосновани се жалбените наводи на петто и шестотужителите дека тужените биле во правна заедница со првотужениот, бидејќи останатите тужени како што и утврдил судот не му дале посебно полномошно на првотужениот да ги продава предметните станови, ниту пак дополнително истото било одобрено од страна на тужените, конкретно сите тужители видно од списите во предметот договорите и анексите на договорите ги склучувале само со првотужениот и целокупната уплата на паричните средства му била извршена единствено на првотужениот. Што значи дека правилно првостепениот суд утврдил дека истите не се во правна заедница пред се и поради фактот дека во конкретниот случај на тужителите не им била причинета штета во врска со градбата на станбено деловниот објект во кој тужителите здружиле средства, туку поради фактот што првотужениот преку законскиот застапник склучил повеќе договори за предметните станови и деловни простори, при тоа останатите тужени за ваквото склучување на договори не знаеле ниту истото било одобрено од нивна страна.

Имајќи предвид да во конкретниот случај не постои правна заедница помеѓу првотужениот и останатите тужени правилно судот утврдил дека во овој случај не може да постои ниту солидарна одговорност за настанатата штета, од причина што во конкретниот случај останатите тужени не стапиле во никаков облигационен однос со сега петто и шестотужителите, односно нема обврска на страна на останатите тужени да го вратат уплатениот износ за становите на петто и шестотужителите, бидејќи во овој случај не постои штетно дејствие на страна на тужените. Имено останатите тужени освен првотужениот не се во никаква обврска према сега петто и шестотужителките, истите со нив не склучиле никаков договор, ниту примиле парични средства од нив по било кој основ, што заначи дека правилно судот утврдил дека истите не се во никаква правна заедница.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.482/2015 од 23.9.2015 година.

Правилно одлучил првостепениот суд кога го одбил тужбеното барање на тужителот за исплата на разлика од договорената до исплатена плата за периодот од јануари 2001 до 20.12.2001 година, поради застареност раководејќи се при тоа од одредбата од член 361 од Законот

за облигациони односи, бидејќи се работи за повремено побарување за кое рокот на затареност изнесува 3-три години.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-3355/14 од 20.11.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената одлука под I делумно го усвоил перцизираното тужбено барање на тужителот М.М. од С. и утврдил дека тужениот Хотелско угостителско акционерско друштво М. АД С. му должи на тужителот на име разлика од договорена до исплатена плата и тоа поодделно по износи за периоди со камата на истите конкретно наведени во изреката на одлуката, па го задолжил тужениот да му ги исплати на тужителот на име разлика од договорена до исплатена плата и тоа поодделно по износите за периоди со камата на истите конкретно наведени во изреката на одлуката, како и да му ги надомести трошоците по постапката во вкупен износ од 26.740,00 денари, се во рок од 15 дена по приемот на одлуката. По големото тужбено барање на тужителот во делот со кој бара да се утврди дека тужениот М. АД С. му должи на тужителот на име разлика од договорената до исплатена плата и тоа поодделно по износи за периоди со камата на истите конкретно наведени во изреката на одлуката, се во рок од 15 дена по приемот на пресудата го одбил како неосновано. Под II противтужбеното барање на тужениот-противтужител Хотелско угостителско друштво М. АД С. против тужителот-противтужен М.М. од С. го усвоил и го задолжил тужителот-противтужен М.М. на тужениот-противтужител да му плати вкупен износ од 116.367,00 денари на име главен долг од кој на износ од 16.367,00 денари за извршени, а ненаплатени услуги од коминтенти со ЗЗК според ЗВСЗК сметано од 02.11.2006 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година ЗЗК во висина референтната стапка на НБРМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за осум процентни поени до конечната исплата и на износ од 100.000,00 денари на име нераздолжени парични средства со со ЗЗК според ЗВСЗК сметано од 02.11.2006 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година ЗЗК во висина референтната стапка на НБРМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за осум процентни поени до конечната исплата, како и да му ги надомести трошоците по постапката во вкупен износ од 82.178,00 денари се во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи дека првостепениот суд пропуштил да утврди дали била водена кривична постапка против некое лице за стореното кривично дело (кражба) и дали во таа постапка тужениот-противтужител предјавил оштетно побарување, па следствено на што и пропуштил да утврди кога точно била извршена оваа кражба, кој ден и во колку часот. Ова од причина што овој суд смета дека е сосема ирелевантно кога точно била извршена кражбата, бидејќи тужителот-противтужен М.М. со каса прими бр.3 од 09.01.2004 година бил задолжен со парични средства во износ од 100.000,00 денари на име касов максимум за 2004 година за работа на казино Аристократ на Хотел Бест Вестерн во С., што наведува на заклучок дека во касата не

смеело да има поголем износ од 100.000,00 денари во било кој дел од денот, меѓутоа, тужителот-противтужен постапил крајно несовесно и спротивно на чл.18 од менаџерскиот договор од 01.02.2004 година и чл.9 ст.4 од Законот за платен промет, бидејќи во касата на денот на кражбата во автомат-клубот оставил средства во износ од 241.263,00 денари, со што го оштетил тужениот-противтужител за износ од 141.263,00 денари, поради што и му бил раскинат менаџерскиот договор од 2004 година.

Неосновани се жалбените наводи на тужителот-противтужен дека во поглед на ненаплатените средства во износ од 16.367,00 денари, првостепениот суд не обрнал внимание дека тужениот-противтужител водел судска постапка за наплата на овие средства од комингентот, истата била неуспешна и поради тоа тој не бил одговорен за овие средства и истите не му ги должел на тужениот-противтужител и таквите средства морало да бидат барани веднаш од менаџерот, а не претходно да се води судска постапка. Ова од причина што по оцена на овој суд тужителот-противтужен со изјавата дадена на нотар УЗП бр.4170 од 05.06.2003 година се согласил доколку за извршените услуги во профитниот центар со кој раководи, не бидат наплатени во определениот рок, да ги надомести веднаш по истекот на рокот, во целост или на рати. Со оглед дека вештото лице во својот наод и мислење утврдил дека од времето на работењето на тужителот-противтужен останале извршени, а ненаплатени услуги од комингентот КПИ ОКО во износ од 16.367,00 денари, а имајќи ја во предвид дадената изјава на нотар, по оцена на овој суд правилно првостепениот суд одлучил дека противтужбеното барање е основано, дотолку повеќе што со потпишување на предметната изјава тужителот-противтужен превзел обврска тој да го исплати долгот, доколку по истекот на рокот не успее да го наплати истиот од комингентот.

Неосновани се жалбените наводи дека првостепениот суд погрешно го применил материјалното право бидејќи утврдил дека побарувањата за разликата од договорената до исплатената плата за периодот од јануари 2001 до 20.12.2001 година преставувале повремени побарувања, а не долг иако обврската произлегувала од менаџерски договор, а не од договор за вработување, поради што рокот за застареност изнесувал 5 години, а не 3 како што утврдил првостепениот суд. Ова од причини што по оцена на овој суд правилно првостепениот суд утврдил дека тужбеното барање е застарено за разликата од договорената до исплатената плата, бидејќи разликата во плата која тужителот ја побарува всушност преставува повремено побарување, каде рокот за застареност е три години, а тужбата е поднесена на ден 20.12.2004 година, сето согласно чл. 361 од ЗОО, бидејќи овој суд смета дека побарувањата од менаџерските договори стасуваат повремено, за разлика од договорите за вработување.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.127/2015 од 4.6.2015 година.

Надоместокот на нематеријална штета има за цел пружање на сатисфакција на оштетеното лице, па при одмерување на овој вид штета се земаат во предвид околностите и параметрите кои влијаат на висината на надоместокот според наод и мислење на вешто лице, целосно ресектирајќи го значењето на повреденото добро и целта за која служи тој надоместок, согласно чл.189 од Законот за облигациони односи.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-5761/13 од 20.01.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената пресуда тужбеното барање на тужителката Н.И. од С. делумно го усвои. Го задолжил тужениот К. О. АД Друштво за неживотно осигурување од С., да и исплати на тужителката Н.И. од С. надомест на штета од вкупен износ од 321.300,00 денари, со законска казнена камата на овие износи во висина на референтната стапка на Народна Банка на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие, а зголемена за 8 процентни поени, сметано од денот на пресудувањето 10.07.2013 година до исплатата, во рок од 15 дена по приемот на пресудата, а под закана на присилно извршување; како и да и исплати на тужителката на име надомест на материјална штета во износ од 1.300,00 денари, со законска казнена камата на овие износи во висина на референтната стапка на Народна Банка на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие, а зголемена за 8 процентни поени, сметано од денот на пресудувањето до исплатата, во рокод 15 дена по приемот на пресудата, а под закана на присилно извршување. Го задолжил тужениот К. О. АД Друштво за неживотно осигурување од С., солидарно да им ги надомест на тужителите трошоците во постапката во вкупен износ од 34.254,00 денари, во рок од 15 дена по приемот на пресудата, а под закана на присилно извршување. Тужбеното барање за разликата од досудените парнични трошоци до предјавените како и за споредното барање за камата, ги одбил како неосновани.

На правилно утврдените решителни факти, по оценка на овој суд, а на кое нешто основано се укажува и во изјавената жалба на тужениот, првостепениот суд погрешно го применил материјалното право, кога раководејќи се од одредбата од чл.189 од ЗОО, одлучил како во изреката на пресудата, досудувајќи му на тужителот надомест за претрпени физички болки, за претрпен страв, за претрпен душевен бол поради намалена животна општа активност, износи како е наведено во изреката. За истите овој суд наоѓа дека не соодветствуваат со видот, карактерот и времетраењето на повреденото добро.

Карактерот, интензитетот и времетраењето на повредите, првостепениот суд ги утврдил од вештиот наод и мислење на вештото лице д-р Л.И., како и од севкупно приложената медицинска документација, од кои неспорно произлегува постоењето на физичките болки, страв и душевни болки поради намалена општа животна активност, нивното времетраење и интензитет кај тужителот, па овој суд смета дека делумно е основано

тужбеното барање за претрпена нематеријална штета односно за претрепени физички болки, страв и душевни болки поради намалена општа животна активност .

Имајќи, ги во предвид времетраењето и интензитетот на претрпените физички болки, страв и претрпените душевни болки поради намалена општа животна активност, како и одредбата од чл.189 од ЗОО, следувахе овој суд да ја преиначи првостепената пресуда и да утврди дека на тужителот му следува надомест на име нематеријална штета вкупен износ од 160.000,00 денари и тоа: за претрпени физички болки износ од 50.000,00 денари, за претрпен страв износ од 50.000,00 денари и за душевен бол поради намалена општа животна активност износ од 60.000,00 денари со казнена камата сметана од денот на пресудувањето 10.07.2013 година во висина на каматаната стапка што ја пресметува НБ на РМ по референтна стапка што важела на последниот ден на полугодieto што му претходело на тековното полугодие, зголемена за осум процентни поени, па се до денот на исплатата.

Вака досудените износи, овој суд смета дека претставуваат правичен паричен надомест за тужителот, а притоа е водено сметка за што се досудува овој надомест, значењето на повреденото добро и за целите за кои што тој служи, но и за тоа со него да не им се погодува на стремезите што не се споиви со неговата природа, односно не за цел на комерцијализација на повредените добра. Поголемото тужбено барање за надомест на нематеријална штета и тоа за разликата од досудените износи со оваа пресуда до досудените износи со првостепената пресуда, одбиено е како неосновано, затоа што во овој дел овој суд најде дека барањето е превисоко и спротивно со природата и целта за кој служи ваквиот паричен надомест, кој има за цел пружање сатисфакција на оштетеното лице поради претрпени душевни болки.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.655/2014 од 10.9.2015 година.

Договорот за купопродажба на правен однос за стекнување на правото на сопственост, запишувањето на правото на сопственост во јавната книга-катастар е законски начин на стекнување на правото на сопственост. Фактот што тужителот бил запоснаен дека предметниот стан бил запишан на име на прво тужената и не приговорил на сопственоста која ја имала истата, правилно постапил првостепениот суд кога со примена на чл.75 ст.3 и чл.112 ст.1 од Законот за сопственост и други стварни права го одбил тужбеното барање.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-4290/13 од 27.02.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 2 Скопје со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот С.М. од С. со кое бара да му се утврди право на сопственост на 2/3 од недвижен имот - стан, заведен во ИЛ.бр.13453 лист В, парцела 751, зграда 1, влез 003, кат 04, стан 014, намена на зграда 00510, на м.в.В. 2/3-14 во површина од 29м² и парцела 751, зграда 1, влез 003, кат ПО, стан 014, намена на зграда 00511, на м.в.В. 2/3-14 во површина од 6м² за КО К., односно стан во вкупна површина од 35м² стекнат во семејна заедница со првотужената Б.Р. од С. и второтужената М. моминско М.М. од С. и да се задолжат истите тоа право да му го признаат на тужителот и првотужената Б.Р. да трпи тоа право да биде запишано во јавните книги на име на тужителот С.М., како и да се задолжат тужените солидарно да му ги надоместат трошоците по постапката во износ од 200.998,00 денари, се во рок од 15 дена од приемот на пресудата. Задолжен е тужителот да им ги надомести на тужените трошоците во постапката во вкупен износ од 122.381,00 денари, во рок од 15 дена по приемот на одлуката, а под страв на присилно извршување. Поголемото барање на тужените за надомсет на трошоци во постапката за разликта од побараниот износ од 136.741,00 денари до досудениот износ од 122.381,00 денари, судот го одбил како неосновано.

Првостепениот суд правилно утврдил дека од изведените докази не произлегува дека тужителот дал сопствени, лични парични средства за купување на предметниот стан, ниту пак дека имал значително поголем придонес во купување на станот, туку дека купопродажната цена по договорот била во целост исплатена од првотужената Б.Р. и тоа дел во готови парични средства и дел од заробени девизни средства во Стопанска Банка на првотужената. Тужителот од склучување на договорот за купопродажба со кој првотужената се стекнала со право на сопственост на станот во 1991 година се до 2009 година бил во целост запознаен дека истиот е запишан на име на првотужената и не приговарал на сопственоста на станот која ја имала првотужената. Овие факти произлегуваат и од исказите на сведоците А. и Ф.М. синови на тужителот и второтужената, како членови на потесното семејство на странките. Воедно, од исказот на сведокот С.П. произлегува дека дел од парите биле платени во готово од тужителот, а дел со заробени девизи преку банка, но дека тужителот му рекол дека станот го купува за неговата баба и дека заробените девизи се нејзина сопственост. По однос на тоа дека тужителот позајмил пари за купување на станот од сведоците К.С., С.Б. и А.Д., судот правилно прифатил дека од нивните искази не може со сигурност да се утврди дека истите на тужителот му позајмиле пари за купување на станот, ниту пак е доставен некаков писмен доказ од кои може со сигурност да се утврди дека овие сведоци на тужителот му позајмиле пари за таа цел.

Од изведените докази во постапката, правилно се утврдени фактите дека помеѓу С.П. од К. како продавач и првотужената Б.Р. како купувач бил склучен Договор за купопродажба бр.410/91 заверен пред Општинскиот суд Скопје 1 Скопје, дека договорот бил целосно исполнет и врз основа на тој договор предметниот стан бил запишан во ИЛ бр.13453 за КО К. на име на првотужената Б.Р., како единствен сопственик на станот. Во конкретниот случај согласно чл.144 од Законот за сопственост и други стварни права, врз основа

на допуштено правно дело чија цел е стекнување на сопственост, сопственоста на предметниот стан преминала од дотогашниот сопственик на стекнувачот сега првотужената, на начин определен со закон, а согласно чл.148 од истиот закон, првотужената правото на сопственост на станот врз основа на правно дело го стекнала и со запишување во јавните книги за запишување на правата на недвижностите. Со оглед да предметниот стан се води на име на првотужената Б.Р., првостепениот суд правилно прифатил дека второтужената М.М. која не е евидентирана како сопственик на станот, нема пасивна легитимација во предметниот спор. Исто така со оглед да од изведените докази не произлегува дека тужителот дал сопствени, лични парични средства за купување на предметниот стан, ниту произлегува дека станот преставува имот стекнат во бракот помеѓу тужителот и второтужената, тужителот во смисла на чл.75 од Законот за сопственост и други стварни права, не може да бара спрема второтужената да му се утврди право на сопственост од 2/3 идеален дел од предметниот стан и тоа право да му го признаат тужените. Воедно, со оглед да во време на купување на станот во 1991 година првотужената не живеела во С. со тужителот и второтужената, судот правилно прифатил дека станот не бил стекнат во семејна заедница на странките, за да тужителот бара утврдување право на сопственост на имот стекнат во семејна заедница со тужените. Оттука, првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога согласно чл.75 ст.3 и чл.112 ст.1 од Законот за сопственост и други стварни права, го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот како во изреката на обжалената пресуда.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.544/2014 од 29.4.2015 година.

Во спор на надомест на нематеријална штета-парично побарување, тужителите се обични а не единствени сопарничари во смисла на чл.191 од ЗПП, така што секој од нив е самостојна страна согласно чл.190 од ЗПП. Помеѓу тужителите се засновани односи на принципот на процесна самостојност, каде секој тужител настапува самостојно, па оттука вредноста на побиваниот дел се цени за секој тужител, како посебна странка. Па со оглед на процесното својство на тужителите, како обични сопарничари и бидејќи вредноста на спорот во побиваниот дел за секој од тужителите не надминува 500.000,00 денари ревизијата на тужителите е недозволена.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-4790/13 од 13.02.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 2 Скопје со обжалената пресуда делумно го усвоил тужбеното барање на тужителите, па го задолжил тужениот да им плати на тужителите на име надомест на нематеријална штета за претрпени душевни болки пради смрт на блиско лице и тоа: на тужителката М.Џ. износ од

440.000,00 денари, на тужителот Ќ.Џ. износ од 320.000,00 денари, на тужителот М.Џ., преку законски застапник Ќ.Џ. износ од 80.000,00 денари, на тужителката Џ.Џ. износ од 120.000,00 денари, на тужителката Р.Џ., преку законски застапник Ќ.Џ. износ од 120.000,00 денари, на тужителката Х.А. износ од 320.000,00 денари, на тужителката Ѓ.А. износ од 320.000,00 денари и на тужителката Ѓ.Ш. износ од 320.000,00 денари со законска казнена камата на овие износи детално наведена во првостепената пресуда. Го задолжил тужениот да му плати на тужителот Ќ.Џ. на име надомест на материјална штета износ од 48.000,00 денари со камата како во изреката. Поголемуто тужбено барање на тужителите за надомест на нематеријална штета за претрпени душевни болки поради смрт на блиско лице од досудените до бараните износи и тоа за тужителката М.Џ. до износот од 700.000,00 денари, за тужителот Ќ.Џ. до износот од 600.000,00 денари, за тужителот М.Џ., преку законски застапник Ќ.Џ. до износот од 300.000,00 денари, за тужителката Џ.Џ. до износот од 300.000,00 денари, за тужителката Р.Џ., преку законски застапник Ќ.Џ. до износот од 300.000,00 денари, за тужителката Х.А. до износот од 600.000,00 денари, за тужителката Ѓ.А. до износот од 600.000,00 денари и за тужителката Ѓ.Ш. до износот од 600.000,00 денари со камата како и поголемото тужбено барање на тужителот Ќ.Џ. на име надомест на материјална штета до износот од 133.000,00 со камата го одбил како неосновано. Со решение констатирал повлекување на тужбата на тужителката М.Џ. против тужениот за надомест на материјална штета во вредност од 250.000,00 денари со камата. Делумно го усвоил барањето на тужителите за надомест на име трошоци во постапката, па го задолжил тужениот да им ги надомести трошоците на тужителите во износ од 190.612,00 денари, а поголемото барање за надомест на трошоци до бараниот износ од 444.953,00 денари, го одбил како неосновано.

Првостпениот суд ценејќи ги законските одредби од чл.120 ст.1 и ст.2 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, утврдил дека во конкретниот случај покојниот Р.Џ. се движел - потрчнувал по пешачкиот премин и попречно го поминувал десниот коловоз, што значи дека несоодветно ја преминувал улицата и погрешно ја проценил дадената сообраќајна ситуација, лошо проценувајќи го растојанието и брзината на движењето на возилото Мерцедес во моментот кога тој како пешак решил да го премине коловозот. Правилно првостпениот суд утврдил дека при самото помнување по пешачки премин согласно погоре наведените законски одредби произлегува дека е потребна внимателност и превземање на дејствија од страна на пешакот се со цел сето тоа да се стори на безбеден начин и по најкраток пат, па како во конкретниот случај тоа отсутствувало кај пешакот, видно од констатациите на вештиот наод и мислење, правилно судот утврдил дека покојниот Р. има придонес во настанување на сообраќајната ситуација - незгода од 20%, а одговорноста на возилото мерцедес е 80%.

Со жалбата тужителите укажуваат дека првостпениот суд погрешно го применил чл.182 од ЗОО, кога го одбил како неосновано поголемото тужбено барање на тужителот Ќ.Џ. за надомест на материјална штета поради сторен погребни трошоци и тоа до износот од 133.000,00 денари. Имено, во жалбата се наведува дека во судската пракса несомнено е завземено стојалиште дека споменикот што се поставува на гробот на умрениот претставува вообичаен трошок за погребот на умрениот што значи дека во

конкретниот случај неспорно е дека тужителот се изложил на овие трошоци за кои доставил фактура со која е утврдена висината на трошоците, а судот не е тој кој треба да цени дали позициите за мермерни обележја отстапуваат или не од месните обичаи туку требало да утврди дали тужителот реално ги сторил таквите трошоци и дали истите му следуваат.

Имено, правилно првостепениот суд ја ценел законската одреба од чл.182 ст.1 од ЗОО, каде се наведува дека тој што ќе причини некоја смрт е должен да ги надомести вообичаените трошоци за неговиот погреб, што значи дека истата е сосема јасна, па имајќи ја предвид истата, правилно судот го задолжил тужениот да му ги надомести на тужителот К. трошоците на име материјална штета за погребни трошоци во износ од 48.000,00 денари а поголемото барање по овој основ го одбил како неосновано.

Првостепениот суд утврдил дека според секциониот протокол од Институтот за судска медицина произлегува дека смртта на покојниот настанала како резултат на воспаление на белите дробови, меѓутоа сосема е јасно, видно од приложената медицинска документација и медицинскиот наод, дека воспалението на белите дробови се јавило како компликација од повредите кои ги здобил покојниот. Правилно првостепениот суд утврдил дека тешкото телесно повредување на покојниот со сообраќајната незгода е во директна причинско последична врска со неговата смрт, односно дека со оглед на континуитетот на лошата општа здравствена состојба на покојниот за сиот период од за добивање на повредите до смртта јасно произлегува дека постои директна причинско последична поврзаност на повредите од сообраќајната незгода и смртта на покојниот која настапила по долготрајно, неуспешно и интензивно лекување на Клиниката КАРИЛ.

Првостепениот суд правилно утврдил дека обвинителството ја отфлило пријавата против осигуреникот кај тужениот, не поради отсуство на кривично дело и кривична одговорност, туку поради тоа што биле исполнети условите од чл.145 ст.2 в.в. со ст.1 од ЗКП, а во услови кога законскиот застапник на оштетениот изјавил дека не барал надомест на штета за стореното кривично дело од пријавениот ниту кривичен прогон, бидејќи оштетното побарување ќе го оствари преку осигурителна компанија што значи дека не станува збор за непостоење на вина на страна на осигуреникот на тужениот.

Со жалбите, тужениот и тужителите укажуваат дека во конкретниот случај судот погрешно го применил чл.189 од ЗОО, бидејќи при одмерувањето на висината на надоместоците на нематеријална штета судот не се раководел од начелото предвидено во споменатиот член односно начелото на справедливост, а износите кои се досудени се превисоки и не соодвестуваат на повреденото добро односно на претрпената душевна болка за смрт на блиско лице на тужителите.

Согласно чл.189 ст.1 од ЗОО, за претрпени физички болки, за претрпени душевни болки поради намалување на животната активност, нагрденост, повреда на угледот, честа, слободата или правата на личноста,

смрт на блиско лице како и за страв, судот, ако најде дека околностите на случајот, а особено јачината на болките и стравот и нивното траење го оправдуваат тоа, ќе досуди справедлив паричен надомест, независно од надоместот на материјалната штета како и во нејзиното отсуство.

Согласно чл.189 ст.2 од ЗОО при одлучувањето за барањето за надомест на нематеријална штета, како и за височината на нејзиниот надомест, судот ќе води сметка за значењето на повреденото добро и за целта за која служи тој надомест, но и за тоа со него да не им се погодува на стремежите што не се спојливи со неговата природа.

Првостепениот суд при одмерувањето на висината на нематеријалната штета поради за претрпени душевни болки пради смрт на блиско лице се раководел, во смисла на горе цитираната законска одредба, имајќи го предвид дека станува збор за смрт на блиско лице, правилно првостепениот суд оценил дека реален износ како сатисфакција за претрпената нематеријална штета на тужителите е за тужителката М.Џ. износ од 440.000,00 денари, за тужителот Ќ.Џ. износ од 320.000,00 денари, за тужителот М.Џ., преку законски застапник Ќ.Џ. износ од 80.000,00 денари, за тужителката Џ.Џ. износ од 120.000,00 денари, за тужителката Р.Џ., преку законски застапник Ќ.Џ. износ од 120.000,00 денари, за тужителката Х.А. износ од 320.000,00 денари, за тужителката Ѓ.А. износ од 320.000,00 денари и за тужителката Ѓ.Ш. износ од 320.000,00 денари.

Ваквиот став е изразен во решение на Врховниот суд на РМ Рев.бр.515/2014 од 17.9.2015 година.

Родителите имаат законски обврски да придонесуваат во одгледувањето на нивните малолетни деца, сразмерно на нивните можности, па правилно одлучил првостепениот суд кога ја задолжил тужената да плаќа издршка се додека не настапат нови околности за промена на одлуката имајќи ја притоа предвид возраста на децата за нивното школување.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-2788/14 од 15.05.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Гевгелија, со обжалената пресуда го усвоил тужбеното барање на тужителите К.Р., К.Р., А.Р. и Ф.Р., преку нивниот законски застапник Б.Р., сите од с.Ф.-С. Д., па ја задолжил тужената Р.И. од Н. Д., да имплати на тужителите на име издршка вкупен месечен износ од 6.000,00 денари и тоа: на малолетниот К.Р. износ од 2.000,00 денари месечно, на малолетната К.Р. износ од 2.000,00 денари, на малолетниот А.Р. износ од 1.000,00 денари и Ф.Р. износ од 1.000,00 денари, на сметка на законскиот застапник Б.Р. најдоцна до петти во месецот, за претходниот месец, сметајќи од 1.5.2013 година, па во иднина,

се додека постојат услови за тоа или за друга одлука не биде поинаку одлучено. Секоја странка е задолжена да ги сноси своите процесни трошоци.

Жалбата е неоснована.

Во изјавената жалба се наведува дека досудената месечна издршка на тужителите во вкупен износ од 6.000,00 денари од кои на малолетните К. и К.Р. износ од по 2.000,00 денари и на малолетните А. и Ф.Р. од по 1.000,00 денари, била превисоко определена со оглед на околноста дека тужената не била вработена и остварувала никакви дополнителни примања, односно истата била определена без да се земат во предвид сите важни околности и вистински можности на тужителката да ја плаќа истата.

Ваквиот жалбен навод овој суд го ценеше но истиот не го прифати како основан. Имено, во чл.179 од Законот за семејство (ЗС) е предвидено дека родителите се должни да ги издржуваат своите малолетни деца.

Издржувањето подразбира родителите да се грижат за нивниот живот и нивното здравје, да ги подготвуваат за самостоен живот и работа, да се грижат за нивно воспитување и школување и стручно оспособување, меѓутоа меѓу овие права и должности кои во поголем дел се од личноправна природа издржувањето има материјален, имотен карактер, бидејќи се состои во обезбедување на материјални услови за одгледување на децата. Тоа всушност се состои во обезбедување средства за храна на децата, облека, обувки, сместување на децата, за набавување на учебници и други помагала за школување и стручно оспособување, за лечење и негување во случај на болест, па и средства за рекреација, разонода и забава и се друго што е потребно за еден исполнет живот со ангажмани и задоволства. Ова родителско право им припаѓа на мајката и на таткото подеднакво што во однос на издржувањето значи дека секој од нив учествува во издржувањето на детето.

Согласно пак чл.194 од ЗС, при утврдувањето на потребата за издржување на лицето, судот ќе ја земе предвид неговата имотна состојба, способноста за работа, можноста за вработување, здравствената положба како и други околности. Кога издршката се определува за дете, судот ќе ја земе предвид и возраста на детето како и потребите за негово школување. При утврдување на можностите на лицето кое е должно да дава издржување, судот ќе ги земе предвид сите негови претходни и вистински можности за стекнување на заработка и неговите сопствени потреби како и законски обврски по основ на издржување према други лица.

Доколку се работи за давање на издршка на сопствено малолетно дете, судот може да досуди издржување во висина со која се засегнува дури и во средствата кои служат за нужно издржување на лицето кое е должно да дава издржување.

Во конкретниот случај околноста што тужената не е вработена и нема дополнителни примања, овој суд најде дека не претставува основ за преиначување на првостепената пресуда односно досудување на понизок износ на име издршка од причина што истата е здрава, работоспособна, па

одтука произлегува дека истата може и да остварува доволно приходи за себе, а исто така и да придонесува во поголем обем за издржување на нејзините малолетни деца, како би можела да ги оствари нивните потреби.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.646/2014 од 17.9.2015 година.

Според чл.127 ст.2 од Законот за парнична постапка, странките можат да изјават ревизија против второстепена пресуда ако вредноста на спорот во побиваниот дел од пресудата надминува 1.000.000,00 денари. Кога второстепената пресуда се побива за досудениот износ од 300.000,00 денари ревизијата е недозволена.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-50/14 од 03.07.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Велес, со обжалената пресуда делумно го усвоил тужбеното барање на првотужителката А.Т. од Ш. Воедно судот ги задолжил тужените В.Б. од Г., Р.Ѓ. од Н. и П.В. од Н. на првотужителката А.Т. од Ш. на име надоместок поради повреда на личните права и претрпени душевни болки, да и исплатат сума во износ од 300.000,00 денари со законска казнена камата сметано од 10.09.2013 година како ден на пресудување до исплатата, во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието зголемена за осум процентни поени, во рок од 8 дена од правосилноста на пресудата. Судот го одбил како неосновано тужбеното барање на првотужителката А.Т. од Ш. да се задолжат тужените В. Б. од Г., Р.Ѓ. од Н. и П. В. од Н. на име надоместок поради повреда на личните права за претрпени душевни болки да и исплатат уште сума во износ од 700.000,00 денари со законска казнена камата сметано од 19.09.2013 година до исплатата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието зголемена за 8 процентни поени во рок од 8 дена од правосилноста на пресудата. Судот го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот Н.Н. од Ш. и Н.Л. од Ш. да се задолжат тужените В.Б. од Г., Р.Ѓ. од Н. и П.В. од Н. на име надоместок поради повреда на личните права за претрпени душевни болки да им исплатат по сума во износ од 250.000,00 денари, со законска казнена камата сметано од 10.09.2013 година до исплатата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието зголемена за 8 процентни поени во рок од 8 дена од правосилноста на пресудата. Истиот суд со Решение ги задолжил тужените на првотужителката да и ги надоместат трошоците во спорот во 46.960,00 во рок од 8 дена од правосилноста на пресудата. Ги задолжил второ и третотужителите да им ги надоместат трошоците во спорот од 8 дена од правосилноста на пресудата и тоа на првотужениот во износ од 24.700,00 денари, на второтужениот во износ од 15.340,00 денари и на третотужениот во износ од 10.660,00 денари.

Жалбите се неосновани.

Имено, од предложените и изведени докази во текот на постапката, правилно ценети во смисла на чл. 7 и 8 од ЗПП, првостепениот суд утврдил дека првотужителката А.Н. од Ш., родена на ден... година била сеуште малолетна кога во временски период од 16.10.2008 година до 18.10.2008 година лицата Т.Д. и Д.З. ја подвеле на полови дејствија за што на ден 26.02.2010 година од Основен суд Штип била донесена пресуда К.бр.67/10 со која наведените лица биле огласени за виновни и условно осудени и тоа првонаведеното лице за продолжено кривично дело Поведување и овозможување полови дејствија од чл.192 ст.1 в.в. со чл.45 од КЗ, а второтужениот за едно кривично дело Подведување и овозможување полови дејствија од чл.192 ст.1 од КЗ.

За овој настан на ден 01.12.2010 година до Основен суд Скопје 1 Скопје донесена е пресуда VII КОК.бр.24/10 со која обвинетите В.Б. од Ш., Р.Ѓ. од Н. и П.В. од Н. биле огласени за виновни, па било одлучено дека првотужениот - обвинетиот В.Б. сторил кривично дело Трговија со малолетно лице од чл.418-г ст.3 од КЗ, па биле осудени - обвинетиот В.Б. на казна затвор во траење од 5 години, второ и трето обвинетите на 4 години и 6 месеци, а оштетената тужителка била упатена предјавеното имотно правно барање да го остварува на граѓанска постапка.

На ден 20.06.2001 година со пресуда на Апелационен суд Скопје пресудата на Основен суд Скопје 1 Скопје КОК.бр.24/10 од 01.12.2010 година била потврдена.

На ден 22.08.2009 година првотужителката стапила во брак со лицето В.Т. заведен во ИМКВ што се води за местото Штип под тековен број 225 за 2009 година.

Според наод и мислење од истото вешто лице од 20.02.2012 година, второ и третотужителите трпеле душевна болка со јак интензитет од моментот на исчезнување до моментот на јавување од полицијата дека е пронајдена и нејзино враќање дома. По враќањето дома, недовербата во околината, несигурноста од сторителите на делото, па и од нивната ќерка - нејзиниот карактер, трпеле душевна болка од типот на внатрешна напнатост - анксиозно со депресивни кризи со среден до лесен степен до сместувањето во дом. Со сместувањето во дом кај родителите постоела душевна болка од лесен степен како можност дека и таму можело да се случи нешто, а и како срам од непосредната околина. Таа душевна болка била од лесен интензитет до моментот кога им се јавиле дека избегала од домот. Болката била интензивна додека им се јавиле каде се наоѓа. По пронаоѓањето душевната болка преминала во душевна болка од среден интензитет поради неизвесноста дека нема да се повтори истото. Таквата болка со среден интензитет траела околу 1-2 месеци, а по склучувањето на бракот се чувствуваале заштитени. Со раѓањето на детето и повремените вработувања на првотужителката и нејзиниот сопруг, враќањето во Штип сигурност дека нема да се повтори истото била на повисоко ниво. Но сепак, кај родителите постоел страв да не дојдат

тужените или да не пратат или да не пратат некогo поради одмазда што претставува душевна болка со лесен степен.

Во жалбата на тужителката се наведува дека првостепениот суд при одлучувањето за висината на надомест на нематеријална штета не водел доволно сметка за значањето на повреденото добро, со што погрешно го применил материјалното право делумно усвојувајќи го тужбеното барање. Имајќи предвид дека судот во целост го прифатил вештиот наод и мислење за степенот и интензитетот на душевниот бол, досудените износи не претставуваат справедлив паричен надомест за претрпената нематеријална штета.

. Доколку судот извршел анализа на сите докази, би утврдил дека тужителката и претходно имала искуство со стапување во односи со други лица, и тоа исклучиво заради остварување на парична корист. Тужителката доколку трепла душевен и физички бол од првиот кривично правен настан, истата во никој случај не би си дозволила за многу краток временски период повторно да стапи во односи со повеќе лица, а што е најбитно, по второто искуство од наводното сексуално злоставување, по неполна година да стапи во нова врска која завршила со брак. Како резултат на погрешно утврдената фактичка состојба, првостепениот суд погрешно го применил материјалното право, односно одредбата од чл.189 од ЗОО.

Апелационен суд ги ценеше жалбените наводи истакнати во жалбите на тужителката и на тужените, но истите ги одби како неосновани.

Против пресудата на Апелациониот суд Ревизија изјавил третотужениот.Врховниот суд со Решение ја отфрлил ревизијата како недозволена.

Според член 372 став 2 од Законот за парничната постапка (Службен Весник на РМ бр.79/05,110/08,83/09 и 116/10), странките можат да изјават ревизија против второстепена пресуда ако вредноста на предметот на спорот на побиваниот дел на пресудата надминува 1.000.000,00 денари.

Ваквиот став е изразен во решение на Врховниот суд на РМ Рев.бр.815/2014 од 23.9.2015 година.

Според Законот за семејство, законска обврска и должност на тужителот како татко е да го издржува тужениот-син до редовно завршување на школувањето, но најдоцна до 26 годишна возраст, тужениот го дооформил своето средно образование, по навршување на полнолетството, а тоа е предуслов за продолжување на школувањето, потоа се запишал на факултет со што го продолжил своето школување.

Одлука на Апелационен суд Скопје ГЖ-.2115/14 од 03.04.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот со кое барал да се укине издршката за тужениот досудена со пресудите П.бр.2951/01 и П.бр.447/02 на Основниот суд Скопје I Скопје од 1.10.2002 година и да се задолжи тужениот да му врати на тужителот износ од 63.523,00 денари со казнена камата од 13.2.2013 година до конечната исплата и тоа во висина на каматната стапка од основниот инструмент од перациите на отворен пазар на НБ на РМ (референтна стапка), што важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие, зголемена за 8 процентни поени, и воедно го задолжил тужителот да му ги надомести на тужениот парничните трошоци во вкупен износ од 42.900,00 денари во рок од 15 дена од приемот на пресудата. Со решение под ист број и датум предлогот на тужителот да се издаде решение за привремена мерка со кое ќе се наложи на НЛБ Тутунска банка АД Скопје, на тужениот или на трето лице по налог на тужениот да не се дозволи од сметката на тужениот исплата на паричниот износ од 49.653,00 денари, го одбил како неоснован.

Жалбата е неоснована.

Првостепениот суд утврдил дека тужителот Д.Б. е татко на тужениот К.Б. и со пресуда на Основниот суд Скопје I Скопје П.бр.2951.01 и П.бр.447/02 од 1.10.2002 година, разведен е бракот на тужителот и мајката на тужениот, Ѓ.Б., а тужителот е задолжен со издршка за тужениот, тогаш малолетен преку законскиот застапник, неговата мајка, 20% од неговата плата, сметано од 20.2.2002 година па во иднина, се до настанување на условите за измена на одлуката за издршка. Тужениот во меѓувреме завршил средно угостителско училиште во траење од 3-три години и се стекнал со звањето-кувар. Тужениот станал полнолетен на ден 28.12.2011 година. Во периодот од 7.6.2012 година до 6.10.2012 година, тужениот бил редовно вработен во ВМГ Дигитал Скопје. Во меѓувреме со финансиска помош од страна на тужителот, тужениот по положување на 43 испити и завршен испит на ден 4.7.2012 година вонредно завршил IV-степен средно образование, што претставува предуслов за запишување високо образование. Од причина што тужителот не ја исполнувал целосно својата обврска предвидена со првостепената пресуда, од страна на тужениот и неговата мајка било поднесено барање за исплата на разлика по обврската за издршка како извршна исправа кај извршител А.К. од причина што тужителот исплаќал помали износи од предвидениот со пресудата. По барањето е донесен налог за извршување бр.09/13 за временскиот период од м.мај 2011 година заклучно со м.декември 2012 година. Покрај со главниот долг со налогот биле утврдени трошоци на извршувањето во износ од 13.523,00 денари. Тужениот сега е редовен студент на факултетот за Земјоделски науки и храна во Скопје од студиите во учебната 2013/14 година.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи, меѓутоа најде дека истите се неосновани од причина што законското издржување е вид на семејна солидарност и преставува еден од начините за обезбедување на социјална сигурност на граѓаните, па се додека постојат претпоставки за издржување со

Законот за семејство, правото на издржување може да се побарува, кое нешто произлегува од целта на издржувањето, како обврска за подмирување на егзистенцијалните потреби на едно лице. Со издржувањето не се создава обврска лицето кое го прима издржувањето да го врати, односно кога родителот го издржува своето дете тој со тоа ја извршува својата законска обврска. Родителите се должни да ги издржуваат своите полнолетни деца во два случаја и тоа: ако се неспособни за работа и немаат доволно средства за издржување и ако се наоѓаат на редовно школување. Обврската на родителите за издржување на своите полнолетни деца продолжува и по полнолетството, доколку нивното школување и стручно образование продолжува и по полнолетството, односно до редовно завршување на школувањето, но најдоцна до навршување на 26 годишна возраст.

Според чл.179 од Законот за семејство-пречистен текст (Сл.в.на РМ бр.157/08) родителите се должни да ги издржуваат своите малолетни деца. Ако школувањето и стручното образование на децата продолжува и по полнолетството, родителите се должни понатаму да ги издржуваат децата до редовното завршување на школувањето, но најдоцна до навршување на 26 годишна возраст. Ако полнолетното лице е неспособно за работа, поради болест, психички или физички недостаток, а не а доволно средства за живот и неможе да ги добие од својот имот, родителите се должни да го издржуваат додека трае таа неспособност.

Според чл.201 од истиот Закон, заинтересираното лице може да бара судот да го зголеми, да го намали или да го укине издржувањето досудено со поранешна правосилна прерсуда ако се измениле околностите врз основа на кои е донесена пресудата.

Овој суд најде дека правилно оценил првостепениот суд дека во конкретниот случај сеуште постојат законски услови и околности за постоење на законската обврска на тужителот за учество во издржување на тужениот бидејќи тужениот по навршување на полнолетството, најпрво го дооформил своето средно образование што претставува предуслов за продолжување на школувањето, а потоа се запишал на факултет со што го продолжил своето редовно школување и токму поради овие причини продолжува и обврската на тужителот во учествување во издржувањето на тужениот до редовното завршување на школувањето, но најдоцна до навршување на 26 годишна возраст.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.690/2014 од 23.9.2015 година.

3.3. ТРГОВСКИ СПОРОВИ

Околноста што тужителот кон тужбата нема приложено доказ за воспоставено заложно право над имотот на тужениот и тоа меркантилна пченица запишано во заложен регистар, произлегува дека не се работи за различно право на тужителот.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-684/15 од 23.03.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Куманово со побиваната пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот РМ Министерство за финансии Агенција за стокови резерви Скопје да се утврди према тужениот АД Ж. Н. во стечај К. оспореното различно побарување во износ од 19.202.739,00 денари на име главен долг за неиспорачана меркантилна пченица во количина од 985.594 кг. согласно спогодбата број 05-1641/1 од 18.12.2008 година склучена помеѓу тужителот и тужениот со пресметана камата на овој износ од 25.09.2011 година како последен рок за испорака на пченицата во износ од 3.410.317,00 денари, како и трошоци на постапката кои се утврдени согласно извршната исправа - пресудата ТС.бр.1/12 на Основен суд Куманово од 08.05.2012 година, правосилна од 22.05.2012 година и извршна од 31.05.2012 година и во постапката за извршување И.бр.511/12 од 01.12.2012 година на извршител З.А. од К. со законска затезна камата согласно ЗОО на овие износи зголемени за десет процентни поени од доспеаност до денот на отворање на стечајната постапка и камата по отворање на стечајната постапка до исплатата, со барање да се задолжи тужениот да плати и парнични трошоци во рок од 8 дена по приемот на пресудата. Во однос на трошоците одлучил секоја странка да ги сноси своите трошоци во постапката.

Жалбата е неоснована.

Во правното образложение на одлуката понискиот суд се повикал и на примена на член 91 од Законот за стечај, давајќи образложение дека тужителот во конкретниот случај неосновано побарал утврдување на постоење на побарување во однос на тужениот како различно право за кое судот се произнел во предходната постапка во која била донесена извршната исправа ТС бр.1/12 од 08.05.2012 година, кое како побарување не престанало да постои, но дека не постои ниту како различно право поради што не може да се применат наведените законски одредби од Законот за стечај во полза на тужителот. Исто така, тужителот кој ја повел постапката за утврдување на оспореното побарување како различно право во износ од вкупно 19.179.831,00 денари од кои различно побарување од 15.769.504,00 денари на име главен долг за неиспорачана меркантилна пченица во количина од 985.594 кг. и на име камата износ од 3.410.317,00 денари, нема својство на различен

доверител затоа што тужителот како доверител во стечајната постапка го немал запишано неговото побарување во заложен регистар за меркантилна пченица како различно право утврдено со извршната исправа - пресуда на Основен суд Куманово ТС.бр.1/12 од 08.05.2012 година, правосилна од 22.05.2012 година и извршна од 31.05.2012 година.

Од друга страна со конкретната тужба тужителот побарал од судот само тоа да го утврди оспореното различно право на тужителот како доверител во стечајната постапка што се води над тужениот, кое според тужителот веќе е утврдено со извршната исправа-пресуда II ТС бр.1/12 од 08.05.2012 година на Основен суд Куманово, правосилна од 22.05.2012 година и извршна од 31.05.2012 година, што и за овој суд е неприфатливо. Ова причина што со извршната исправа е утврдено предавање - испорака на пченица од што произлегува дека не се работи за различно право на тужителот, од причини што тужителот немал востановено заложно право на меркантилна пченица запишано во заложен регистар.

Врз основа на наведената правосилна пресуда тужителот како сопственик на меркантилна пченица може евентуално да бара излачување од стечајна маса или доколку излачувањето не е можно од причина што пченицата не е кај тужениот, право на соодветен надоместок согласно одредбите од ЗС.

Бидејќи во спорот тужителот во конкретниот случај неосновано побарал утврдување на постоење на побарување во однос на тужениот како различно право во однос на меркантилната пченица за кои судот се произнел во претходната постапка во која била донесена погоренаведената извршна исправа и кое како побарување не престанало да постои, меѓутоа не постои како различно побарување, не можат да се применат одредбите од Законот за стечај, поради што правилно првостепениот суд го одбил тужбеното барање на тужителот како неосновано.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд во пресудата Рев.бр.207/2015 од 2.7.2015 година.

Не се исполнети законските улови за исплата на долг заради извршени работи за отстранување недостатоци на закупената недвижност, за кои тужениот како закупец не дал согласност ниту пак истите дополнително ги одобрил, така што не се исполнети условите за враќање на неплатена закупнина, ниту пак условите за надомест на штата поради изгубена добивка.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-2389/13 од 20.03.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот да се задолжи тужениот на тужителот на име долг да му плати износ од 5.705.492,00 денари со законска казнена камата во висина на референтната стапка на Народна Банка на Република Македонија што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 10 процентни поени, сметано од 15.03.2011 година до исплатата - да се задолжи тужениот на име неосновано платени закупнини да му се исплати износ од 535.787,00 денари со законска казнена камата во висина на референтната стапка на Народна Банка на Република Македонија што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 10 процентни поени, сметано од 15.03.2011 година до исплатата како и надомест на штета од изгубена заработувачка. Судот го задолжил тужениот да му ги надомести на тужителот парничните трошоци во износ од 63.180,00 денари во рок од 8 дена по приемот, а под страв на присилно извршување.

Жалбата е неоснована.

На правилно и целосно утврдената фактичка состојба, по оценка на овој суд првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога со примена на чл.577 и чл.581 ст.1, ст.2 и ст.3 од ЗОО, го одбил тужбеното барање на тужителот и одлучил како во изреката на обжалената пресуда, од која причина и жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право се јавува како неоснован.

Апелациониот суд при одлучувањето ги имаше во предвид истакнатите жалбени наводи на тужениот а по однос на тоа дека првостепениот суд при одлучувањето требал да го расчисти фактот дали тужителот знаел за маните на предметот кој го прима под закуп и евентуално дали имало давања на ветувања од страна на овластени лица од тужениот по однос на статусот на земјиштето кое е предмет на тужбеното барање и дека на тужителот не му било познато дека на предметната парцела има пенушки, но за истите наоѓа дека се неосновани, од причини дадени во обжалената пресуда, кои причини овој суд ги прифаќа во целост. Имено, по оценка на овој суд правилно прифатил првостепениот суд дека во конкретниот случај тужителот во врска со состојбата на парцелата знаел уште пред склучувањето на договорот за закуп и која ја прифатил согласно договорот за закуп да ја земе во владение иако на истата се наоѓаат пенушки, не приговарајќи за тоа, поради што тужениот ккао закуподавач не одговара за недостатоците на недвижноста која е предмет на договорот за закуп кои му биле познати на закупецот, во смисла на чл.577 од ЗОО.

Овој суд ги ценеше и останатите жалбени наводи на тужителот, но за истите наоѓа дека се ирелевантни и без влијание за поинакво одлучување во конкретниот случај и истите не влијаат и не можат да влијаат на законитоста на обжалената пресуда од аспект на правилна примена на материјалното право.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.308/2014 од 1.7.2015 година.

Кога странките заклучиле симулирани привидни договори за заем, сметајќи дека тоа го сакаат со цел да го прикријат договорот за пренос на акции кој навистина го сакале, тогаш предметните привидни договори немаат правно дејство меѓу странките, во смисла на член 59 од Законот за облигациони односи.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-918/13 од 05.06.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената пресуда под I тужбеното барање на тужителот да се здолжи тужениот да му плати на тужителот на име главен долг износ од 216.027.033,50 денари со законска затезна камата согласно Законот за висината на стапката на затезната камата и тоа на износ од 7.770.103,50 денари сметано од 11.7.2007 година до 31.1.2010 година, на износ од 7.629.293,00 денари сметано од 17.7.2007 година, на износ од 70.415.107,50 денари сметано од 26.7.2007 година до 31.1.2010 година, на износ од 100.000.000,00 денари сметано од 3.8.2007 година до 31.1.2010 година и на износ од 30.212.619,50 денари сметано од 14.8.2007 година до 31.1.2010 година, а од 1.2.2010 година до исплатата на износот од 216.027.033,50 денари да плати законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 10 процентни поени, како и да му ги надомести трошоците на постапката во износ од 199.746,00 денари го одбил како неосновано.

Под II посебното барање на тужителот за определување на привремена мерка-Забрана на тужениот да ги оттуѓи или на друг начин оптовари своите недвижности евидентирани во ИЛ.бр.22 за КО П. и ИЛ бр.46 за К Д.В., со прибелешка во јавните книги како и Забрана на тужениот да ги оттуѓи своите хартии од вредност ОБИЧНИ АКЦИИ со идентификационен број 1000176744, ISIN број MKBLAG 101016, назив на емисијата ПИ Благој Ѓорев обични во АД Благој Ѓорев Велес и хартии од вредност ОБИЧНИ АКЦИИ со ISIN број... во акционерско друштво Ж. С., со прибелешка во депозитарот за хартии од вредност, како и да му се наложи на носителот на платен промет на тужениот да не дозволи исплата од сметките на тужениот во висина од 216.027.033,50 денари се до правосилното завршување на овој спор, го одбил како неосновано.

Жалбата е неоснована.

На правилно и целосно утврдената фактичка состојба, по оценка на овој суд првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога

со примена на чл.545 и чл.58 од ЗОО, го одбил тужбеното барање на тужителот и одлучил како во изреката на обжалената пресуда, од која причина и жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право се јавува како неоснован.

Имено иако тужителот и тужениот дале изјава за давање и враќање на заем, всушност меѓу истите не постоела вистинска воља за настанување на таков правен однос. Не станува збор за дивергенција меѓу изјавата и вољата, туку во случајов воља за давање и враќање на позајмица воопшто немало. Тужителот и тужениот свесно ги склучиле договорите за заем како симулирана правна работа чија цел всушност била купување и пренос на сопствени акции заради промена на сопственичката структура на тужителот, па во оваа смисла и според оценка на овој суд правилно првостепениот суд утврдил дека се работи за договори за заем кои не можат да произведат правно дејство односно кога судот го одбил тужбеното барање на тужителот за враќање на дадена позајмица со камата.

Жалбените наводи на тужителот дека договорот за заем тужениот го завел во својата евиденција и книговодствено го прокнижил дадениот заем, овој суд го оцени дека нема влијание за поинакво одлучување во конкретниот случај поради утврдениот факт дека склучувањето на договорот за заем и договорот за обезбедување со залог на акции, биле само договорен привиден начин да се реализира вистинскиот договор меѓу странките, чија воља всушност била со тие средства да се изврши плаќање на купопродажната цена и пренос на акциите во сопственост на тужителот. Ова значи дека средствата кои биле префрлени на сметка на тужениот не преставувале дадена позајмица, туку купопродажна цена за префрлање на заложените акции во сопственост на тужителот.

Овој суд ги ценеше и останатите жалбени наводи на тужителот, но истите ги одби како неосновани. Наведеното од причини што за истите наоѓа дека се ирелевантни и без влијание за поинакво одлучување во конкретниот случај и истите не можат и не влијаат на законитоста на обжалената одлука, од аспект на правилна примена на материјалното право, а и дотолку повеќе што таквите наводи тужителот, веќе ги истакнал и во текот на првостепената постапка, каде биле предмет на оценка и на првостепениот суд, а со причините со кој се раководел првостепениот суд во целост се согласува и овој суд.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.356/2014 од 9.7.2015 година.

Согласно член 369 став 1 од Законот за облигациони односи, побарувањето на договарачот на одигурување, односно на трето лице од договорот за осигурување на живот застаруваат за 5-пет, а од другите договори за осигурување за 3-три години, сметајќи од првиот ден по истекот на календарската година во која настанало побарувањето ..

Поднесената тужба која се смета за повлечена согласно Законот за парничната постапка не доведува до прекин на застареноста по чл.379 ст.1 од ЗОО.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-1359/13 од 16.01.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Со обжалената пресуда Основниот суд Скопје II Скопје го одбил тужбеното барање на тужителот со кое бара да се задолжи тужениот да му плати на тужителот главен долг во износ од 4.781.091,00 денар со законска затезна камата согласно ЗВСЗК сметано од 31.12.2005 година до 31.1.2010 година, а од 1.2.2010 година до исплатата законска казнена камата во висина на референтната стапка на Народна банка на Република Македонија што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за десет процесни поени, како и да му надомести трошоците по постапката во износ од 6.000,00 денари, се во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Жалбата е неоснована.

Во таа смисла, во жалбата тужителот укажува дека при оценката на застареноста судот целосно не ги ценел наводите изнесени во тужбата, како и доставените докази од кој произлегувало дека уште на ден 26.12.2008 година била поднесена тужба помеѓу истите странки, по истиот основ, со чие поднесување бил направен прекин на застареноста. Се наведува дека постапката резултирала со отфрлање на тужбата поради неблаговремено платена судска такса, и тужителот со жалбата дека смета дека причината за отфрлање не се однесува на суштината на работата - предмет на поставеното тужбено барање, па како во законски определениот рок од три месеци од денот на правосилноста на решението ТСЖ бр.2374/09 од 27.1.2010 година тужителот повторно поднел тужба со тоа е направен прекин на застарувањето уште со поднесувањето на првата тужба.

Овој суд ги ценеше ваквите жалбени наводи, меѓутоа за истите најде дека се неосновани, а ова од следните причини:

Најпрво, неосновано во жалбата се наведува дека во постапката ТС бр.43/09 од 20.1.2009 година било донесено решение со кое тужбата се отфрла. Имено, видно од списите по предметот и од самата тужба произлегува дека Основниот суд Скопје II Скопје донел решение ТС бр.43/09 од 20.1.2009 година со кое тужбата се смета за повлечена, а не како што наведува тужителот во жалбата дека тужбата во постапката ТС бр.43/09 била отфрлена. Видно од образложението на ова решение произлегува дека истото е донесено согласно чл.146 ст.2 од ЗПП, в.в со ст.3 од измените и дополнувањата на ЗПП, поради неплатена судска такса.

Рокот од три месеци на кој се повикува жалителот во жалбата се однесува во случај на отфрлена тужба поради ненадлежност на судот или порди некоја друга причина која не се однесува на суштината на работата. Ова

произлегува од одредбата од чл.379 ст.1 од ЗОО, според која одредба ако тужбата против должникот е отфрлена поради ненадлежност на судот или поради некоја друга причина која не се однесува на суштината на работата, па доверителот повторно подигне тужба во рок од три месеци од денот на правосилноста на одлуката за отфрлање на тужбата, се смета дека застарувањето е прекинато со првата тужба.

Во конкретниот случај видно од решението ТС бр.43/09 од 20.1.2009 година произлегува дека тужбата се смета за повлечена, па имајќи ја во предвид одредбата од чл.183 ст.3 од ЗПП, според која повлечената тужба се смета како да не била ни поднесена и може повторно да се поднесе, произлегува дека правилно прифатил првостепениот суд дека со поднесување на тужбата во постапката ТС бр.43/09 не настапило прекинување на застареноста.

При таква состојба на работите по предметот и при неспорна околност и за тужителот дека рокот за застареност треба да се смета започнувајќи од 1.1.2006 година, а по примена на чл.369 ст.1 од ЗОО, и при неспорен факт дека штетниот настан се случил на 31.12.2005 година, правилно првостепениот суд барањето на тужителот го одбил, бидејќи тужбата е поднесена по истекот на рокот утврден со чл.369 ст.1 од ЗОО. Штетниот настан се случил на ден 31.12.2005 година, па по примена на одредбата од чл.369 од ЗОО, прв ден по истекот на календарската година во која настанало побарувањето е 1.1.2006 година. Рокот од три години истекувал заклучно со 1.1.2009 година, па како тужбата е поднесена на ден 25.3.2010 година, и одлуката на првостепениот суд е правилна, а материјалното право е правилно применето.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.339/2014 од 4.6.2015 година.

Нема право на надомест на штета за поправка на автобус, со оглед на староста, амортизацијата и експлоатираноста на автобусот и висината на добиената понуда за поправка е економски неоправдано да се поправа, бидејќи истата е пресметана како тотална штета.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-2502/13 од 27.02.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената пресуда го одбил како неосновано прецизираното тужбено барање на тужителот да се задолжи тужениот како осигурувач на штетникот по полиса за автоодговорност спрема трети лица да му плати износ од 2.718.450,00 денри со камата согласно Законот за висината на стапката на затезната камата сметано од денот на настанување на штетата до 31.1.2010 година а од 1.2.2010 година законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое

полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 процентни поени до исплатата како и да се задолжи тужениот да му исплати на име материјална штета износ од 2.448.170,80 евра поради закуп на автобус за одржување на постојна линија Дебар - Дизелдорф, поради ненавремено исплатување на штета во денарска противвредност според продажен курс во менувачниците, со домицилна камата сметано од денот на пресудувањето до исплатата, законска казнена камата во висина на едномесечна стапка на Еурибор за евра што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното зголемена за 8 процентни поени и алтернативното барање за исплата на износ од 288.000,00 денари со камата од денот на пресудување до исплатата. Го задолжил тужениот да му ги надомести на тужителот парничните трошоци во износ од 160.960,00 денари во рок од 8 дена од приемот на пресудата. Поголемуто барање на тужителот за надомест на парнични трошоци за разликата од предјавените трошоци во износ од 386.904,00 денари до досудените трошоци во износ од 160.960,0 денари го одбил како неосновано.

Жалбата е неоснована.

На правилно и целосно утврдената фактичка состојба, по оценка на овој суд првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога со примена на чл.164 ст.1, ст.2 и ст.3, чл.175, чл.178 ст.1 и ст.2 и чл.181 ст.1 и ст.2 од ЗОО, го одбил тужбеното барање на тужителот и одлучил како во изреката на обжалената пресуда, од која причина и жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право се јавува како неоснован.

Првостепениот суд неспорно утврдил дека против учесникот кој го управувал автобусот сопственост на тужителот, била поведена прекршочна постапка во која е донесено правосилно решение со кое прекршочното барање на СВР Гостивар е отфрлено, бидејќи не е поткрепено со докази за сторен прекршок, но парничниот суд не е врзан за одлуката на судот за прекршоци туку е должен самостојно да го утврдува основот на одговорност и во тие рамки да го расправи и прашањето за поделена одговорност.

Раководејќи се од законските одредби, а имајќи го предвид утврденото по однос на степенот на придонес и одговорноста на секој од учесниците во случувањето на незгодата судот утврдил дека тужениот е должен на тужителот на име надомест на штета за оштетениот автобус марка Серта да му плати износ од 595.509,00 денари, прифаќајќи дека возачот кој го управувал автобусот имал каматата за оштетениот автобус марка Сетра сопственост на тужителот.

Па во оваа смисла и по оценка на овој суд правилно првостепениот суд одлучил кога го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот да се задолжи тужениот да му ја надомести штетата во висина според понудата од Бобус од 10.10.2007 година во износ од 2.718.450,00 денари за поправка на автобусот за кој од страна на вештото лице до Бирото за судски вештачења врз основа на применетите критериуми и методологија за проценка е утврдено дека со оглед на староста, амортизацијата и експлоатираноста на автобусот

и висината на добиената понуда за поправка било економски неоправдано да се поправа па штетата е пресметана како тотална штета која тужениот во целост му ја надомести на тужителот сразмерно на одговорноста на неговиот осигуреник.

Судот при одлучувањето ценел дека германската фирма ДЕТИ Гмбх изготвувала фактури со кои од тужителот барала плаќање на трошоци за извршен превоз на патници на линијата Дебар-Дизелдорф, но со оглед на утврденото дека тужителот оваа линија не ја одржувал со оштетениот автобус, ирелевантна е околноста дали тужителот ги платил трошоците кои му биле фактурирани од оваа фирма врз основа на нивната меѓусебна деловна соработка и висината на извршените плаќања затоа што тужениот не е должен истите да му ги надомести на тужителот бидејќи ваквите трошоци не се предизвикани со штетното дејствие на неговиот осигуреник во ситуација кога според техничките карактеристики оштетениот автобус не ги исполнувал стандардите за ваков вид на превоз. Од овие причини ирелевантна е висината на трошоците кои тужителот ги платил или треба да ги плати на оваа фирма затоа што во текот на деловното работење користел услуги од оваа фирма, па од овие причини без влијание е дали германската фирма ДЕТИ Гмбх се уште постои и е регистрирана или е бришана од трговскиот регистар поради стечај затоа што тужениот не е одговорен за надоместување на трошоците од деловно работење на тужителот со други фирми.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.265/2014 од 4.6.2015 година.

Одредбите на законот за додадена вредност се однесуваат за односите помешу даночниот обврзник и надлежен државен орган со кои се регулира начинот и условите под кои настанува даночната обврска, висината и сите други околности кои се од влијание на даночниот долг. Во конкретниот случај правилно е применет член 199 и чл.200 од ЗОО кои се однесуваат на стекнување без основ, бидејќи тужителот бара да му се врати износ што самиот доброволно му го исплатил на тужениот, па првостепениот суд го одбие барањето како неосновано.

Одлука на Апелационен Апелационен суд Скопје ТСЖ-1956/13 од 10.04.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената пресуда го одбил како неосновано прецизираното тужбено барање на тужителот Јавно претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на Република Македонија Ц.О. од Скопје сега Акционерско друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката од Скопје да се

задолжи тужениот Друштво за меѓународна и внатрешна трговија Е. Е. и други ДОО увоз - извоз од С. да изврши поврат на паричните сретства во износ од 9.600.000,00 денари со законска затезна камата сметано од 08.11.2005 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година до исплатата законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодие кое му претходело на тековното полугодие зголемено за 10 процентни поени, како и да му ги надомести парничните трошоци. Го одбил како неосновано прецизираното противтужбено барање на тужениот Друштво за меѓународна и внатрешна трговија Е. Е. и други ДОО увоз - извоз од С. да се задолжи тужителот Јавно претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на Република Македонија Ц.О. од Скопје сега Акционерско друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката од Скопје да му ја надомести на тужениот штетата што му ја причинил со незаконито работење со царинскиот терминал „Стенковец“ за период од 2000 година до 2006 година со тоа што му исплатил помала нето добивка од таа што му следувала во износ од 9.600.000,00 денари (неисплатена добивка) и тоа со камата на поединечни износи со дати на стасаност како под ст.2 од изреката на пресудата, како и да му ги надомести парничните трошоци. Истовремено определил секоја странка да ги сноси своите парнични трошоци.

Жалбата е неоснована.

Неосновано во жалбата на тужителите се наведува дека првостепениот суд својата одлука ја засновал на паушално изнесени наводи непоткрепени со никаков доказ, а при одлучувањето не ги ценел материјалните докази доставени и изведени во текот на постапката и вештачењето од вештото лице Т.В., а при одлучувањето не ги зел во предвид и записниците за одржани состаноци помеѓу преставниците на координативното тело составено од преставник на Министерството за транспорт и врски и преставници на тужителот и на тужениот.

Ваквите жалбени наводи се неосновани, а ова од причини што изведениот доказ со наод и мислење на посоченото вешто лице не дава суштетствено друга слика за настаните и обрските на странките, а во услови кога на вака изведениот доказ не е извршено дополнување по повод приговори, туку е изведен доказ со наод и мислење на друго вешто лице и дополнување, правилно првостепениот суд на вака изведениот доказ ја градел и засновал фактичката сосотојба по предметот.

Видно од записникот за рочиште за главна расправа од 10.04.2013 година, произлегува дека првостепениот суд при одлучувањето ги извел и ги ценел сите приложени материјални докази во текот постапката, а го извел и го ценел како доказ и вештачењето изготвено од вештото лице Томислав Вељковиќ. При тоа, судот извршил совесна и грижлива оценка на секој доказ посебно и на сите докази заедно како една целина, и од нив ги утврдил сите решителни факти битни за правилно одлучување во конкретниот случај, а судот во смисла на одредбата од чл.206 ст.2 од ЗПП, по своја слободна оценка одлучува за тоа кои од предложените докази ќе се изведе кој доказ ќе ги прифати, а кој не заради утврдување на решителните факти битни за правилно

одлучување. По оценка на овој суд правилно првостепениот суд на изведените докази ја градел фактичката состојба и утврдувал факти и околности од кои зависи одлучувањето по овој спор.

Првостепениот суд врз основа на утврдената фактичка состојба, правилно го применил материјалното право кога го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот, раководејќи се при тоа од одредбата од чл.199 од ЗОО и чл. 200 од истиот Закон.

Имено, согласно одредбата од чл.199 ст.1 од ЗОО, кога дел од имотот на едно лице премине на било кој начин во имотот на некое друго лице, а тоа преминување нема своја основа во некоја правна работа или во законот, стекнувачот е должен да го врати тој дел од имотот, ако тоа е можно, а инаку е должен да ја надомести вредноста на постигнатата корист.

Согласно член 200 од ЗОО, тој што ќе изврши исплата знаејќи дека не е должен да плати, нема право да бара враќање, освен ако го задржал правото да бара враќање или ако платил за да ја избегне принудата.

Од содржината на цитираните одредби произлегува дека за да може да стане збор за стекнување без основ, потребно е кумулативно да бидат исполнети неколку претпоставки, а тоа е да постои намалување на имотот на едната страна, зголемување на имотот на другата страна, да постои корелација помеѓу намалувањето и зголемувањето на имотот и отсуство на правниот основ.

Одредбата од член 20 од ЗОО ги предвидува условите за суспендирање на примената на одредбата од член 199 од ЗОО, па според содржината на цитираната одредба нема право да бара враќање оној кој знаејќи дека не е должен да плати извршил определена исплата.

Според оценката на овој суд тужителот требал да ја сочека постапката која ја започнал со поднесување на нови корегирани даночни пријави, па доколку во постапка и на начин предвиден со Закон средствата му биле вратени дури тогаш можел да врши исплата спрема тужениот. Во конкретниот случај исплатата тужителот ја извршил само врз основа на допис од надлежен државен орган, кој потоа е изменет без при тоа да биде донесен соодветен формален акт од страна на државниот орхан, па според сето понапред наведено и ваквите жалбени наводи не се основани дотолку повеќе што од изведените докази не произлегува дека УЈП спрема тужителот извршила било какво враќање на парични средства како што тврди жалителот во изјавената жалба.

Сето понапред изнесено и ако се има во предвид дека товарот на докажување во смисла на одредбата од чл.205 од ЗПП е на страната на тужителот.

Оспорувајќи ја правилната примена на материјалното право тужителот понатаму наведува дека првостепениот суд при одлучувањето ја немал во предвид одредбата од чл.24 од Законот за додадена вредност и немал во

предвид дека во смисла на оваа законска одредба тужителот не бил регистриран за услуги поврзани со увоз, извоз и транзит.

Ваквите жалбени наводи беа предмет на оцена од страна на овој суд, но за истите се најде дека се неосновани. Ова од причини што, конкретниот граѓанско правен спор првостепениот суд правилно го разрешувал преку примена на цитираните одредби од ЗОО кои се однесуваат на стекнување без основ, па според тоа решавачки факт е дали има место за примена на член 199 и член 200 од ЗОО, а не на одредбите од Законот за додадена вредност. Овие одредби од ЗДД се од влијание при разрешување на односите помеѓу даночниот обврзник и надлежниот државен орган, начинот и условите под кои настанува даночна обврска, нејзината висина и сите други околности кои се од влијание по однос на даночен долг. Овој спор помеѓу странките се води за неоновано збогатување, а не по основ на ДДВ, па според тоа и жалбените наводи во оваа смисла се неосновани.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.273/2014 од 1.7.2015 година.

Согласно член 93-а став 5 од Законот за изменување и дополнување на Законот за стечај (Сл.весник на РМ бр.79/13 од 31.5.2013 година) во спорови од стечајната постапка кога тоа е дозволено со закон против правосилна пресуда, донесена во втор степен, странките можат да изјават ревизија во рок од 15 дена од денот на доставувањето на препис на пресудата.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-3029/14 од 15.01.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 2 Скопје со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот Друштво за производство, трговија и услуги Д. М. увоз-извоз ДОО С. со кое барал да се утврди побарување спрема тужениот А. Б. Гмбх Подружница во стечај С., со кое барал утврдување на парично побарување во износ од 3.335.528,00 денари на име надомест на штета од загубена добивка и во износ од 2.505.395,00 денари на име главен долг од пресметана камата.

Со решение констатирал повлекување на тужбеното барање на тужителот спрема тужениот за утврдување на парично побарување на име главен долг во износ од 6.449.712,00 денари. Го задолжил тужителот да му ги надомести на тужениот парничните трошоци во постапката во износ од 18.715,00 денари во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Жалбата е неоснована.

На вака правилно и целосно утврдената фактичка состојба правилно постапил првостепениот суд кога одлучил како во изреката на обжалената пресуда и тужбеното барање на тужителот за главен долг во износ од 3.335.528,00 денари на име надомест на штета како и за износот од 2.505.395,00 денари како долг од пресметана камата го одбил како неосновано. При тоа правилно се повикал на примена на одредбите од чл. 141, чл.145 и чл.266 сите од ЗОО.

По однос на делот од тужбеното барање кое се однесува на задоцнето плаќање од страна на тужениот према тужителот правилно првостепениот суд го применил материјалното право односно одредбата од чл.266 од ЗОО одбивајќи го и ова тужбено барање поставено како главен долг од пресметана камата, а како што впрочем е и погоренаведено. Имено, тужителот со тужбата доставил времени ситуации за извршени работи кои претставуваат дел од договорените и реализирани работи, но од истите судот не можел да утврди дали и кога се доставени во архивата на тужениот бидејќи на нив не само што недостасувал потпис и заверка од надзорот на инвеститорот, туку немало ниту потпис од тужениот за да може да се утврди кога истите биле доставени до тужениот и дали и кога тужениот паднал во задоцнување со нивното плаќање, кое нешто претставува факт битен за правилно одлучување, доколку држи основот за досудување на камата. Впрочем од приложените докази, правилно утврдил првостепениот суд дека не може со сигурност да се утврди за кои износи, за кој период и по која стапка е пресметана каматата.

Во случајот и за овој суд не е спорно дека тужителот доставил каматни листи кои самиот ги изготвил за потребите на постапката во кои извршил пресметка на законска казнена камата на поединечни износи за точно определен период, но во оваа насока по оценка на овој суд правилно првостепениот суд истите не можел да ги прифати како доказ за основаноста на овој дел од тужбеното барање во недостиг на било каков друг доказ од кој ќе можело да се утврди дека тужениот доцнел со плаќањето по времените ситуации како основ за должење на законска казнена камата. Наведеното особено доколку се имаат во предвид конкретните услови за начинот на плаќање и претпоставките за стасаност на обврската за плаќање на тужениот поврзана со точно определени обврски за тужителот кои останале недокажани од страна на тужителот во постапката, а како што впрочем правилно утврдил и првостепениот суд. Од наведените причини неоснован е жалбениот навод дека судот не дал образложение од кои причини не го прифаќа ниту тужбеното барање за камата.

Против второстепената пресуда ревизија изјавил тужителот поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка и погрешна примена на материјалното право.

Врховниот суд на РМ со Решение ревизијата ја отфрли како ненавремена,

Согласно член 93-а став 5 од Законот за изменување и дополнување на Законот за стечај (Службен весник РМ бр.79/13 од 31.05.2013 година), во споровите од стечајната постапка кога тоа е дозволено со закон против

правосилна пресуда донесена во втор степен, странките можат да изјават ревизијата во рок од 15 дена од денот на доставувањето на препис на пресудата.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.214/15 од 8.7.2015 година.

Согласно чл.101 ст.1 од ЗПП, поднесоците кои се поднесени од полномошник, а кои се неразбирливи или не ги одржат податоците од чл.98 ставовите (3), (4), (5) и (8) или не се поднесени во доволен број примероци кога тие се поднесени во писмена форма, судот ќе ги отфрли.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-880/15 од 03.04.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје, со обжаленото решение ја отфрлил како неуредна тужбата на тужителот против тужениот, за оспорување на побарување во стечај, вредност 29.583.479,00 денари.

Жалбата е неоснована.

Имено, во конкретниот случај првостепениот суд со обжаленото решение ја отфрлил како неуредна тужбата на тужителот против тужениот, за оспорување на побарување во стечај, вредност 29.583.479,00 денари, поради неуредност на тужбата, односно поради тоа што истата не содржи податоци како што се целосен назив на тужителот, адреси за двете странки, податоци за ЕМБС и даночни броеви со докази од соодветен регистар-особено за тужениот за кој е потребно да се испита странкарската способност во процедурална смисла, за нивните застапници по закон, нивна е-меил адреса и исто таква за полномошникот.

Постапувајќи на наведениот начин овој суд наоѓа дека правилно првостепениот суд го применил материјалното право кога согласно одредбите од чл.98 и чл.101 ст.1 од ЗПП, одлучил како во изреката.

Тужителот во жалбата наведува дека во конкретниот случај треба да се разгледаат објективните причини поради кои не биле обезбедени потребните докази, односно дека се работи за специфична ситуација во која едниот од странките е во стечај.

Ценејќи ги ваквите жалбени наводи овој суд наоѓа дека истите се неосновани. Ова од причина што во конкретниот случај тужбата била поднесена од полномошник кој е адвокат кој самиот побарал да му се определи дополнителен рок да ја уреди тужбата во смисла на одредбата чл.98 од ЗПП, но во разумен рок не извршил такво уредување.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.181/15 од 18.6.2015 година.

Побарувасњата кои произлегуваат од извршен меѓународен превоз на стоки, во кој случај се применуваат одредбите од ЦИМ, односно Еднообразните правила кои се однесуваат на договорите за меѓународен железнички превоз застаруваат за 1 -една година.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-1901/12 од 07.02.2013 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје II Скопје со обжалената пресуда го одбил како неоснован приговорот на тужениот „А. ЦРМ“ АД од С., па го оставил во сила платниот налог на Основниот суд Скопје II Скопје ПЛ.бр.6700/08 од 15.01.2009 година со кој тужениот е задолжен на тужителот „МЖ Т.“ АД од С. да му плати во рок од 8 дена по приемот на платниот налог на име долг износ од 3.671.980,50 денари со законска затезна камата согласно ЗВСЗК и тоа на поединечни износи со дати на стасаност како под ст.2 од изреката на пресудата до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година до исплатата законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието кое му претходело на тековното полугодие зголемено за 10 процентни поени, како и трошоци во износ од 60.000,00 денари. Истовремено го задолжил тужениот да му ги надомести на тужителот парничните трошоци во постапката во износ од 144.000,00 денари, во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Жалбата е неоснована.

По оценка на овој суд, на правилно и целосно утврдена фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога со примена на одредбите од чл.10, чл.296, чл.715, чл.266 и чл.266-а од ЗОО, го одбил како неоснован приговорот на тужениот, па го оставил во сила платниот налог на Основниот суд Скопје II Скопје ПЛ.бр.6700/08 од 15.01.2009 година со кој тужениот е задолжен на тужителот да му плати во рок од 8 дена по приемот на платниот налог на име долг износ од 3.671.980,50 денари со законска затезна камата согласно ЗВСЗК и тоа на поединечни износи со дати на стасаност како под ст.2 од изреката на пресудата до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година до исплатата законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието кое му претходело на тековното полугодие зголемено за 10 процентни поени, како и трошоци во износ од 60.000,00 денари.

Апелациониот суд при одлучувањето ги имаше во предвид истакнатите жалбени наводи на тужениот, кои укажуваат на тоа дека првостепениот суд при одлучувањето погрешно го применил материјалното право, а имено дека погрешно утврдил дека тужбеното барање на тужителот не е застарено утврдувајќи дека се работи за меѓународен превоз каде се применуваат одредбите од ЦИМ, но за ваквите наводи овој суд цени дека се неосновани. Ова од причина што, и по оценка на овој суд правилно прифатил првостепениот суд дека во конкретниот случај се работи за побарување кое произлегува од извршен меѓународен превоз на стоки, поради што не можат да најдат примена домашните прописи по однос на застареноста, туку напротив примена наоѓаат одредбите од ЦИМ, односно Еднообразните правила кои се однесуваат на Договорот за меѓународен железнички превоз, која примена е договорена и со склучениот договор помеѓу странките, па во оваа смисла правилно прифатил дека побарувањето на тужителот во конкретниот случај не е застарено со оглед дека застарува во рок од 1 година.

Ценет е и жалбениот навод на тужениот кој укажува на тоа дека првостепениот суд при одлучувањето немал во предвид дека тужителот можел да го наплати своето побарување од депозитот кој бил на сметката на тужителот, но и за ваквите наводи овој суд наоѓа дека е неоснован. Ова од причина што и по оценка на овој суд правилно прифатил првостепениот суд дека диспозиција е на самиот тужител дали предметниот долг ќе го наплати од депозитот кој се наоѓа на неговата сметка, кое нешто не го доведува во прашање посотењето на долгот на тужениот спрема тужителот, и ова нешто не го ослободува тужениот од обврската за надоместување на предметниот долг.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.137/13 од 24.6.2015 година.

При утврден факт, дека кога е склучен договорот за купопродажба, правниот субјект кој расаполагал со недвижниот имот во моментот на склучувањето на договорот постоел како таков, укажува на тоа дека ваквиот договор кој е солемнизиран кај нотар не е ништовен.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-2586/13 од 25.04.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Велес со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот Трговско друштво С. 2001 АД Г., да се утврди дека Договорот за купопродажба на недвижност број 0306-261 од 30.5.2002 година солемнизиран од нотар Ѓ.Н. од Г. под ОДУ.бр.067 од 3.6.2012 година, склучен помеѓу АД С. Г. како продавач и Д.А. и Г.К., како купувачи, во делот на купопродажбата на земјиштето на дел КП... КО М. е апсолутно ништовен и како таков не произведува правно дејство, како и да се утврди дека тужителот Трговско друштво С. 2001 АД Г., спрема второтужениот Д.А. од Г. и

третотужената Г.К. од Г., е сопственик на земјиштето на КП... КО М., па да се задолжат второтужениот и третотужената да му го признаат на тужителеот така утврденото право, како и солидарно тужените Трговско друштво С. 53 АД Г., Д.А. и Г.К., двајцата од Г., да му ги надоместат трошоците на постапката во износ од 138.322,00 денари, во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Задолжен е тужителот Трговско друштво С. 2001 АД Г. на тужените Д.А. и Г.К., двајцата од Г., да им ги надомести трошоците на постапката сума во износ од 136.049,00 денари, се во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Жалбата е неоснована.

Во оваа насока правилно се повикал на примена на одредбите од чл.95 став 1 и став 2 од ЗОО, чл.112 од Законот за спопственост и други стварни права, како и чл.144 и чл.148 од истиот закон. Ова правилно застанувајќи на становиште дека склучениот договор за недвижност 0306-261 помеѓу АД С. Г. од една страна како продавач и од друга страна како купувачи Д.А. и Г.К., двајцата од Г., на ден 3.5.2002 година, солемнизиран под ОДУ.бр.067 од 3.6.2002 година кај нотар Ѓ.Н. од Г., е во согласност со Уставот, законите и добрите обичаи, бидејќи истиот е склучен од страна на правен субјект кој во времето насклучување на договорот постоел и бил регистриран во трговскиот регистар (избришан е со решение на Основен суд Скопје I Скопје, П.Трег.бр.4768/01 од 21.5.2002 година, во регистарската влошка го запишал бришењето на поради статусна промена-поделба на ТД С. АД Г. ул... Г., и бришењето има правно дејство од објавата во Сл.в. на РМ бр.60, од 25.7.2002 година. Во ИЛ за КО М. бр.1217-822 од 10.5.2002 година, бил евидентиран како носител на правото на сопственост на КП..., КП... и КП... за КО М., односно на парцелата предмет на побиваниот договор за купопродажба, па врз основа на ова, продавачот С. АД Г. како правно лице-субјект, склучува договор за купопродажба со второ и терето тужените, кој пак од друга страна е солемнизиран кај нотар Ѓ.Н. од Г., под ОДУ.бр.067/02 од 3.6.2002 година, по што била извршена и промена на сопственоста во катастарските книги како во ИЛ 927 препис за КО М. бр.1217-1171 од 10.7.2002 година и како сопственици на парцелата КП.. како сопственици на идеални делови се впишани второ и трето тужените, помеѓу останатите сосопственици - ТД С. Г. и ДПТУ Е. К. Љ. и други од Г. На склучувањето на побиваниот договор за купопродажба му претходеле одлуки на собранието на акционери и на Управниот одбор на ТД С. АД Г., кои не се оспорени ниту од тужителот, ниту од тужениот-поделените друштва или од акционерите на правниот претходник на овие поделени друштва.

Поради наведените причини, а бидејќи тужителот барал да се утврди апсолутна ништавност на договорот во делот на продажбата на КП... поради тоа што со земјиштето-предмет на договорот располагал субјект кој не постоел во трговскиот регистар и поради фактот што предметното земјиште според спогодба број 0306-279 од 23.11.2001 година, било во сопственост на тужителот, правилно првостепениот суд одлучил дека тужбеното барање за ништавност е неосновано, па жалбените наводи дадени во оваа насока се неосновани. Имено, тужителот во ниеден момент од неговото формирање во

катастарските книги-имотните листови не се водел како сопственик на делот од катастарската парцела предмет на продажбата со побиваниот договор.

Во делот на тужбеното барање на тужителот да се утврди дека тужителот спрема второ и трето тужените е сопственик на земјиштето на КП 1241/2 за КО Мрзенци, правилно првостепениот суд и во овој дел го одбил тужбеното барање на тужителот како неосновано. Ова од причина што правилно првостепениот суд од изведените докази како и од договорот за купопродажба на недвижност помеѓу АД С. Г. од една страна како продавач и од друга страна како купувачи А.Д. од Г. и К.Г. од Г., солемнизиран под ОДУ.бр.067/02 од 3.6.2002 година, кај нотар Ѓ.Н. од Г., второ и трето тужените станале сосопственици на недвижниот имот и тоа на 1/7 од КП 1241/2 во површина од 1060 м², сите заведени во ИЛ 921 за КО М. предмет на ова тужбено барање, но според ИЛ 927 за КО М. КП... класа 2 во површина од 7.414 м² во м.в.П. Е., се гледа дека носителот на правото на сопственост е РМ а не тужените што исто така е видно и од уверението од Агенцијата за катастар на недвижности број 1107-323 од 7.4.2013 година.

Оттука и за овој суд неспорно произлегува дека тужителот неосновано бара утврдување на сопственост спрема несопственици-второ и трето тужените, претходно никогаш не бил во сопственост на спорната недвижност односно доколку истиот претендира на правото на сопственост на КП... треба барањето да го насочи кон сегашниот сопственик според имотниот лист-односно спрема РМ.

Од наведените причини правилно првостепениот суд утврдил дека тужбеното барање на тужителот е неосновано, а ова уште повеќе ако се земе во предвид фактот што во јавните катастарски книги во кои се запишуваат правата врз недвижностите, а видно од потврдата за запишување на промена во катастарот за недвижностите издадена од Агенцијата за катастар на недвижности-Одделение за катастар од 20.7.2012 година, по барање на Државното првобранителство на РМ избришана е сосопственоста на второ и трето тужените од КП... за КО М. и на останатите сосопственици, така да во ИЛ 927 за КО М., како сопственик на нивата на КП... во м.в.П. Е. класа 2 во површина од 7.414 м² е запишана РМ.

Предмет на оценка од страна на овој суд беа и останатите жалбени наводи на тужителот меѓутоа за истите овој суд најде дека се неосновани и без влијание за поинакво одлучување од аспект на правилната примена на материјалното право и законитоста на обжалената одлука.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.299/14 од 14.7.2015 година.

Со склучување на нотарски акт и спроведените извршни дејствија, не се нарушува изедначеното намирување на доверителите,

односно одредени доверители не се ставаат во поповолна положба, туку тужителите го враќаат она што го примил од тужениот врз основа на договор за купопродажба на имот, а на тужителот во целост му била исплатена купопродажната цена, без да го пренесе правото на сопственост и вадение.

Одлука на Апелационен суд Скопје ТСЖ-1452/15 од 11.06.2015 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Велес со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот К. К. АД производство и промет со градежни материјали В. во стечај, со кое бара да се утврди дека извршната исправа Нотарски акт ОДУ.бр... од 08.04.2009 година на нотар С.В. од С., и превземените извршни дејствија на Извршителот Г.С. од С., во извршната постапка со И.бр.619/2009 и Заклучокот за намирување И.бр.619/2009 од 23.11.2009 година, со заклучок за дополнување И.бр.619/09 од 20.11.2009 година нема правно дејство спрема стечајната маса на стечајниот должник тужителот, и да се задолжи тужениот Акционерско дрштво индустрија за градежни материјали Е. С., на тужителот К.К. АД производство и промет со градежни материјали В. во стечај, во рок од 8 дена по приемот на пресудата да го врати во стечајната маса недвижниот имот и тоа: 1. хала за производство на тули со две печки со површина од 4493 мкв во која се наоѓаат и деловни простории со површина од 47 мкв. и мезанин (поткровје над печките) со површина од 897 мкв.; кујна со менза и магацнски простор (приземје) со површина од 240 мкв. магацин - натрешница со површина од 445 мкв; магацин - натрешница со површина од 264 мкв. гаража работилница со површина од 77 мкв; магацин за бензин со површина од 45 мкв; портирница со површина од 9 мкв. или севкупно со површина од 6517 мкв кој имот лежи на земјиште на КП.бр... и се води на ИЛ.бр.84 за КО Ч. и на 2. земјиште и објекти и тоа: нива во површина од 12291 мкв на Кп.бр... во м.в. П. Н., нива со површина од 6000 мкв на Кп.бр.... м.в. П. Н., камења со површина од 20000 мкв., на КПбр... во м.в. П. Н. кој се води на ИЛ.бр.538 за КО Р., а оваа пресуда да преставува основ за упис и пренос на сопственоста во јавните книги на недвижниот имот од име на тужениот на име на тужителот, како и да се задолжи тужениот на тужителот на име трошоци во постапката да му плати износ од 115.240,00 денари, во рок од 8 дена од приемот на пресудата. Го задолжил тужителот на тужениот на име трошоци во постапката да му плати износ од 42.437,00 денари, во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Жалбата е неоснована.

На правилно и целосно утврдената фактичка состојба, по оценка на овој суд првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога со примена на одредбите од чл.172 ст.1, чл.176, чл.180 од Законот за стечај, чл.121 од ЗОО, чл.43 од Законот за Нотаријат и чл.31 и чл.40 од Законот за извршување, одлучил како во изреката на обжалената пресуда.

Во изјавената жалба тужителот неосновано наведува дека погрешно утврдил првостепениот суд дека тужбеното барање на тужителот е неосновано,

притоа погрешно прифаќајќи дека со склучениот нотарски акт не се нарушува изедначено намирување на доверителите (оштетувањето на доверителите) на тужителот, односно одделни доверители не се ставаат во поповлна положба, туку тужителот го враќа позајменото, па смета дека не правилно прифатил судот дека не биле исполнети законските услови од чл.172 и чл.183 од Законот за стечај.

Ова од причина што и по оцена на овој суд, правилно прифатил првостепениот суд дека во конкретниот случај видно од изведените докази, се утврдува дека помеѓу странките биле склучени два договора за купопродажба и тоа договор за купопродажба на недвижен имот бр.02-680 од 28.12.2007 година и договор за купопродажба на подвижен имот бр.02-679 од 28.12.2007 година по основ на кои тужениот во целост ја платил купопродажната цена во вкупен износ од 30.000.000,00 денари, но бидејќи тужителот не му го пренел правото на сопственост и владение врз недвижниот имот на начин предвиден во договорот и закон, без што тужителот не можел да се користи ни движниот имот (моторни, вградени машини, печка и друга опрема за производство на цигли), странките склучиле вонсудска спогодба во форма на Нотарски акт со која тужителот се обврзал на тужениот да му ја врати примената купопродажна цена во износ од 30.000.000,00 денари најдоцна до 10.06.2009 година. Од наведеното произлегува дека со склучената вонсудска спогодба странките ги регулирале меѓусебните односи по склучените а нереализирани договори за купопродажба така што тужителот кој не ги исполнил превземените обврски со тоа што ја примил купопродажната цена во целост од тужениот а не склучил договор за купопродажба во форма на нотарски акт за недвижниот имот со што не му го пренел на тужениот правото на сопственост и не му го пренел правото на владение, ниту му го предал во владение недвижниот имот се согласил да ја врати купопродажната цена како последица на раскинување на договорот во смисла на чл.121 од ЗОО.

Според член 176 ст.2 од Законот за стечај „Двострано товарен договор склучен меѓу должникот и нему блиско лице, согласно со членот 180 од овој закон, може да се побива ако со него непосредно се оштетуваат стечајните доверители. Тој договор не може да се побива ако е склучен две години пред поднесувањето на предлогот за отварање на стечајната постапка или ако другата страна докаже дека во време на склучувањето на договорот не била позната намерата на должникот да ги оштети доверителите.

Од увидот во акционерската книга на тужителот од ЗДХВ со состојба на ден на 31.12.2011 година судот утврдил дека тужителот е сопственик на 5650 обични акции со вкупна вредност од 866.597,2 евра или со 23.38 % учество во вкупно акционерски капитал, па како тужениот не е блиско лице на тужителот - правно лице во кое капиталот на тужителот учествува со повеќе од една четвртина во смисла на чл.180, ст.2 т.1 од Законот за стечај, не се исполнети законските услови за побивање од чл.176 ст.2 од Законот за стечај.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.270/14 од 1.10.2015 година.

3.4. СПОРОВИ ОД РАБОТНИ ОДНОСИ

Нема услови за откажување на договорот за вработување поради кршење на работниот ред и дисциплина без отказан рок, ако тужителот учествувал на меѓународен турнир за кој бил поканет и назначен како судија контролор, а за тоа го известил преку e-mail генералниот секретар на тужениот.

Одлука на Апелационен суд Скопје РОЖ-305/14 од 26.03.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 2 Скопје со обжалената пресуда го усвоил тужбеното барање на тужителот и ја поништил како незаконита одлуката за откажување на договорот за вработување поради кршење на работниот ред и дисциплина без отказан рок бр.03-945 од 25.10.2012 година, донесена од тужениот-Претседателот на Фудбалска Федерација на Македонија, и го задолжил тужениот да го врати тужителот на работа на работно место соодветно на неговата стручна подготовка и образование, како и да му ги надомести парничните трошоци по постапката во износ од 25.540,00 денари. Тужбеното барање на тужителот во делот со кој што бара да се задолжи тужениот да го врати на работа на работно место раководител на Оддел за судње, го одбил како неосновано.

Жалбата е неоснована.

Правилно првостепениот суд на расправата на ден 20.12.2013 година го извел предложените докази од страна на тужителот бидејќи истиот е од битно влијание за утврдување на правилна фактичка состојба важна за одлуката.

Со жалбата тужениот укажува дека не е јасно врз основа на кој доказ судот утврдил дека тужениот бил навремено известен од страна на тужителот кога од содржината на е-маил комуникацијата произлегува дека тужителот ништо не го известува тужениот, и не е јасно зошто кога тужителот добил покана за присуство на турнир во септември 2012 година, својот работодавач за тоа го известил дури на 09.10.2012 година во вечерните часови. Исто така тужениот наведува дека присуството на тужителот на турнир во Сараево не е во описот и пописот на работните ангажмани и обврски на тужителот и претстваува негов приватен ангажман и обврска надвор од делокругот на работните обврски.

Овој суд ги ценеше ваквите жалбени наводи но истите ги одби како неосновани. Имено, од доказите изведени во текот на постапката произлегува

дека тужителот во спорниот период учествувал на меѓународен турнир во Сараево, Босна и Херцеговина, за кое бил поканет и назначен како судија контролор директно од страна на УЕФА. Тужителот уредно и навремено за учество во меѓународниот турнир преку Е-маил ги известил овластените лица на тужениот, односно генералниот секретар на тужениот и бидејќи согласно Статутот на тужениот немало пропишан начин како би се постапило во конкретниот случај, тужителот постапил согласно вообичаениот начин и пракса на постапување кај тужениот. Тужителот во последните 3 години редовно патувал службено на закажани натпревари и тоа во различни држави во својство на контролор на судење, на кои УЕФА директно го имала повикувано тужителот по електронски пат и после 59 закажани и одржани турнири на кои што тужителот уредно присуствувал, и секогаш на ист начин го известувал тужениот за присуството на закажаните натпревари и за тоа никогаш не добивал писмено одобрение. Тужениот бил запознаен за учество на тужителот во меѓународниот турнир и не се спротивставил на истата.

Имајќи го предвид наведеното, и по оценка на овој суд тужениот спротивно на чл.82 ст.1 ст.1 од ЗРО му го откажал договорот за вработување на тужителот и тоа во периодот кога тужителот оправдано отсутувал од работа, односно редовно ги извршувал работните задачи како судија контролор на меѓународен турнир.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.234/14 од 16.9.2015 година.

По извршено тестирање на записник било утврдено дека тужителот на критичниот ден на работно место и во работно време бил под дејство на алкохол, укажува дека ја сторил дисциплинатата повреда од чл.73 ст.1 алинеи (1),(9) и (23) од Законот за Царинска управа.

Одлука на Апелационен суд Скопје РОЖ-177/14 од 12.03.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 2 Скопје со обжалената пресуда тужбеното барање на тужителот Н.Н. од О. против тужениот РМ, Миистерство..., Царинска управа Скопје, со кое бара да се поништи како незаконито решението бр.04-025080/12-0027 од 31.07.2012 година донесено од страна на директорот на тужениот, со кое на тужителот му се откажува договорот за вработување и му престанува работниот однос со отказан рок од еден месец поради кршење на работниот ред и дисциплина по чл.73-а ст.1 алинеи 1,9 и 23 од Законот за Царинска управа, како и да се задолжи тужениот да го врати тужителот на работа на работно место кое е соодветно на неговата стручна подготовка, како и да му ги надомести трошоците во постапката, го одбил како неосновано. Секоја странка да ги сноси своите трошоци во постапката.

Жалбата е неоснована.

По наоѓање на овој суд првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога го одбил тужбеното барање на тужителот и одлучил на наведениот начин, а како во изреката на обжалената пресуда поради што утврдил дека тужителот сторил кршење на работниот ред и дисциплина, согласно чл.73-а ст.1 алинеа 1,9 и 23 од Законот за Царинска управа.

Неоснован е жалбениот навод на тужителот дека првостепениот суд погрешно утврдил дека критичниот ден тужителот бил под дејство на алкохол, бидејќи од лекарскиот извештај произлегува дека имал епилептичен напад и поради тоа бил во бесвесна состојба. Ова од причина што од доказите изведени во текот на постапката произлегува дека тужителот спротивно на Законот за Царинска управа, Кодексот на однесување на царинските службеници и Правилата за ред и дисциплина на тужениот, презел дејствија со кои ги прекршил работниот ред и дисциплина, на начин што на работното место и во работно време на ден 27.03.2012 година бил под дејство на алкохол и спиеал, со што сторил кршење на работниот ред и дисциплина, согласно чл.73-а ст.1 алинеа 1,9 и 23 од Законот за Царинска управа.

Неосновано во жалбата тужителот укажува за ненавременост на отказното решение, од причини што согласно чл.73-с ст.1 од Законот за изменување и дополнување на Законот за Царинска управа (Сл.вресник на РМ бр.53/11), е наведено дека решението за изрекување на дисциплинска мерка на царинскиот службеник, директорот е должен да го донесе во рок од три месеци од денот на пријавување на повердата на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, а најдоцна во рок од шест месеци од денот кога е сторена повредата, а според ст.2 од истиот член, како ден на пријавување се смета денот на поднесување на предлогот за покренување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност од овластен подносител. Во конкретниот случај предлогот за поведување на дисциплинска постапка против тужителот бил поднесен на 05.06.2012 година, па со оглед дека оспореното решение за отказ е донесено на 31.07.2012 година, произлегува дека тужениот постапил во согласност со Законот и оспореното решение го донел во законски предвидениот рок.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.211/14 од 18.6.2015 година.

Без оглед на фактот што решението за откажување на договорот за вработување не било извршено согласно одредбите од Законот за парнична постапка, тој сепак го примил решението кое нешто го потврдил со својот потпис на доставницата, односно бил запознаен со содржината на решението и имал можност да го користи своето законско право на

приговор во рок од 8-осум дена, кое нешто не го сторил со што го изгубил правото да бара судска заштита.

Одлука на Апелационен суд Скопје РОЖ-697/13 од 05.09.2013 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 2 Скопје со обжаленото решение тужбата на тужителот со кое барал да се понишат како незаконити решението за откажување на договорот за вработување бр.19.4.1-59469/1 од 16.09.2009 година, донесено од Министерот за внатрешни работи и решението на државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен бр.0901-196 од 01.11.2012 година, со кое приговорот на тужителот е отфрлен како ненавремен, да се задолжи тужениот да го врати тужителот на работа и да го распореди на работно место согласно неговата стручна подготовка ја отфрлил као недоволена и одлучл секоја странка да ги сноси своите трошоци. Со решение од 17.09.2012 година барањето на тужителот за ослободување од плаќање на судски такси по предметот РО.бр.650/12 го одбил.

Жалбата е неоснована.

Правилно нашол првостепениот суд дека во смисла на чл.181 ст.2 од ЗРО, тужителот не остварил претходна заштита и затоа тужбата е отфрлена како недоволена.

Исто така, правилно утврдил првостепениот суд дека тужителот бил во притвор и во Затворот во Скопје на 17.09.2009 година преку овластен доставувач на тужениот му било доставено решението за откажување на договорот за вработување и на доставницата лично се има потпишано примачот-тужителот и доставувачот, како и тоа дека приговорот е отфрлен како ненавремен, а тужбата поднесена дури на 12.09.2012 година, што значи после 3 години.

.Во конкретниот случај тужителот не ја остварил примарната заштита кај работодавачот, односно истиот поднел приговор после 3 години кој приговор е отфрлен како ненавремен и истиот со тоа го изгубил и правото да остварува судска заштита.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.59/14 од 18.6.2015 година.

Лекарска потврда не е соодветна медицинска документација која работникот треба да ја достави заради регулирање на боледувањето. Според, Правилникот за начинот и постапката и поблиски критериуми за утврдување на привремена спреченост за работа, поради болест и повреда или потреба за нега на болен член на потесното

семејство и времетраењето на привремената спреченост е Извештај за привремена спреченост за работа.

Одлука на Апелационен суд Скопје РОЖ-163/13 од 14.02.2013 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 2 Скопје со обжалената пресуда тужбеното барање на тужителката да се поништи одлуката бр.04-630/1 од 19.12.2011 година донесена од Управниот одбор на тужениот, со која и е откажан договорот за вработување бр.04-359/3 од 13.10.2011 и врз основа на која е престанат работниот однос, работниот однос не е заснован согласно цитираниот договор, како незаконита го одбил како неосновано и ја задолжил тужителката да му ги надомести на тужениот трошоците сторени во текот на постапката во износ од 31.720,00 денари. Поголемото барање на тужениот за трошоци во постапката, како и барањето на тужителката за трошоци во постапката го одбил како неосновано.

Жалбата е неоснована.

Во конкретниот случај се работи за откажување на договорот за вработување поради кршење на работниот ред и дисциплина и неисполнување на работните обврски, без отказан рок врз основа на чл.82ст.1 т.1 и т.2 од ЗРО, за тоа што тужителката сметано од 08.11.2011 година до 22.11.2011 година и од 25.11.2011 година до 19.12.2011 година,отсуствувала од работа и не го оправдала својот изостанок.

Тужителката за своето отсуство за периодот од 08.11.2011 година до 22.11.2011 година со писмо заведено кај тужениот под бр.02-595/2 од 24.11.2011 година до работодавачот-тужениот доставила Лекарска потврда издадена од ПЗУ,, Др.Моно-Др.Пуздерлиски“Скопје,Поликлиника Идадија-Општина Центар. Меѓутоа, Министерството за здравство сметал дека лекарската потврда издадена од ПЗУ,, Др.Моно-Др.Пуздерлиски“Скопје,Поликлиника Идадија-Општина Центар не е соодветна медицинска документација која вработениот треба да ја достави заради регулирање на своето боледување, па оттука произлегува дека тужителката не доставила до тужениот доказ за оправдано отсуство од работа во вид на Извештај за привремена спреченост за работа, што значи дека истата за овој период своето отсуство од работа не го оправдала. Исто така, за период од 25.11.2011 година до 19.12.2011 година тужителката не одела на работа и не го оправдала своето отсуство односно истата не одела на работа не од здравствени причини туку поради тоа што тужителката не била задоволна од понудените услови за работа и немала потпишано договор за вработување, а кое нешто се утврдува од исказот на тужителката даден во својство на странка.Исто така, од исказот на тужителката се утврдува дека истата не го потпишала Договорот за вработување, бидејќи не се согласувала со понуденото работно место и висината на месечната плата.

При состојба кога првостепениот суд врз основа на изведените докази во текот на постапката, како и од исказот на тужителката даден во својство на странка, утврдил дека тужителката нема доказ со кој го оправдува својот изостанок за период од 08.11.2011 година до 22.11.2011 година, и дека за период од 25.11.2011 година до 19.12.2011 година истата не доаѓала на работа од причина што не потпишала договор за вработување бидејќи не се согласувала со понуденото работно место и висина на месечната плата, не била распоредена на своето работно место иако тужениот постапил по судската одлука РО.бр.1101/08 од 14.05.2010 година, и ја вратил тужителката на работа и ја пријавил во задолжително социјално осигурување на 13.10.2011 година, сметано од 30.05.2008 година кое нешто се утврдува од образецот М1/М2, како и од известувањето од Државниот инспекторат за труд бр.07-1261/3 од 19.09.2012 година, правилна е одлуката на првостепениот суд кога го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителката, односно правилно првостепениот суд утврдил дека донесената одлука е законита. Видно од содржината на одлуката за отказ, основна причина е неоправдано отсуство од работа 3 или 5 последователни работни дена во текот на една година, па како тужителката не доставила доказ со кој би ја оправдала својата спреченост за работа произлегува дека има основ за отказ на договорот за вработување, па од овие причини следуваше да се одбие како неоснована жалбата на тужителката.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.134/14 од 10.9.2015 година.

Секое боледување без разлика од тежината на болеста треба да биде испочитувано со мирување и земање лекови, со цел поскоро враќање на работа, независно од тоа дали дејствието на злоупотреба на боледувањето претставува и нарушување на здравјето на работникот.

Одлука на Апелационен суд Скопје РОЖ-1015/13 од 20.11.2013 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Велес, со обжаленото решение го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот да се поништи одлуката бр.01-31/3 од 19.2.2007 година, за отказ без отказан рок на договорот за вработување поради кршење на работниот ред и дисциплина и на работните обврски донесени од извршниот директор на ПИ „Б.Г.“ В. па да се задолжи тужениот да го врати тужителот на работа и работни задачи кој одговараат на неговата стручна спрема и работно искуство како и да му ги надоемсти парничните трошоци во постапката сума од 103.840,00 денари. Судот го задолжил тужителот да му ги надомести на тужениот парничните трошоци во постапката во износ од 92.080,00 денари, а го одбил како неосновано барањето на тужениот за надомест на процесните трошоци на досудениот а до бараниот износ од 103.780,00 денари.

Жалбата е неоснована.

Овој суд ги ценеше ваквите жалбени наводи, но истите ги одби како неосновани, од причина што од наодот и мислењето на вештото лице д-р В.Х. специјалист интернист со неговото дополнување, произлегува дека фотокопирањето неможело да му ја влоши здравствената состојба на тужителот но само ако тоа го направил за своја лична потреба и еднократно но е и ако тоа го работел како работно дејствије со повеќе часови на ден. Во конкретниот случај неспорно се утврдило дека тужителот како на ден 24.1.2007 година така и во повеќе наврати претходно во продавницата на неговата сопруга, вршел услуги на муштерији во смисла да фотокопира на фотокопирот и да наплатува, поради што правилно судот согласно наодот и мислењето на вештото лице д-р.Валадислава Христова специјалист интернист со неговото дополнување утврдил дека тужителот го злоупотребил боледувањето и со тоа го пркршил работниот ред и дисциплина и на работните обврски. Имено, институтот злоупотреба на боледувањет не значи дека со извршената злоупотреба на боледување самото дејствије треба да претставува и нарушување на здравјето на тужителот, бидејќи секое боледување издадено од лекар без разлика од тежината на болеста треба да биде испочитувано со мирување и земање на лекарска со цел поскоро враќање на работа. Имајќи во предвид наведеното, и по оценка на овој суд правилно првостепениот суд утврдил дека тужителот во конкретниот случај ги сторил повредите од чл.82 ст.1 т.2 од ЗРО на начин што со превземените дејствија во смисла на фотокопирање на фотокопирот во продавницата во која била вработена неговата сопруга како на ден 24.1.2007 година така и повеќе пати претходно го злоупотребил боледувањето а со тоа го повредил работниот ред и дисциплина и работните обврски.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.241/14 од 9.7.2015 година.

Против решението за откажување на договор за вработување, работникот има право на приговор, ако второстепениот орган не одлучил во наредниот рок од 8-осум дена, работникот треба да поднесе тужба во рок од 15 дена од истекот на рокот од 8 дена во кој второстепениот орган требал да одлучи, а тој ја поднел тужбата по истекот на рокот, иста се отфрла како ненавремена.

Одлука на Апелационен суд Скопје РОЖ-64/14 од 06.02.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 2 Скопје со обжаленото решение тужбата на тужителот со која барал да се утврди поништување на решението бр.19.4.1-59472/1од 16.09.2009 година донесено од страна на тужениот Република Македонија – Министерството..., а со кое му се откажува Договорот за

вработување сметано од денот на врачување на истото, како и да се задолжи тужениот да го врати тужителот на работа согласно видот и стручното образование како полицаец во ПС за ГК Табановце во Регионалниот центар за погранични работи, како и да му ги надомести сите заостанати плати од 16.09.2009 година па до правосилноста на Пресудата со пресметана заостаната законска казнена камата на годишно ниво од 10% како и сите обврски да бидат подмирени кон Фондот за ПИОМ и во Бирото за вработување, како и да му се надоместат сите судски и адвокатски трошоци ја отфрлил како ненавремена и одлучил секоја странака да ги сноси своите трошоци во постапката.

Жалбата е неоснована.

Во жалбата на тужителот се наведува дека нема доказ дека тужителот го примил решението за откажување на договорот за вработување односно дека тужителот нема увид во решението за откажување на работниот однос зада може истиот да го запази законниот рок за поднесување на приговорот поритв решението а после тоа и за поднесувањена тужбено барање.

Овој суд ги ценеше истакнатите жалбени наводи но ги најде за неосновани, од пирчина што во конкретниот случај се работи за достава што ја врши работодавачот на свој акт и на свој вработен пред да биде поведена судска постапка. Видно од содржината на доставницата се утврдува дека тужителот го примил решението на ден 17.09.2009 година, со потпис на доставувачот и во истата стои дека работникот-тужителот го прочитал решението но истиот одбил да го потпише и да го прими. Тоа што тужителот одбил да ја потпише доставницата и да го прими решението не е основ дека доставата на решението не била уредна извршена. Тужителот го примил решението, го прочитал и потоа одбил да го прими и да ја потпише доставницата, што значи дека решението го примил и го прочитал. Оттука, произлегува дека тужителот на ден 17.09.2009 година бил запознаен со предметното решение со кое му е откажан договорот за вработување па како истиот во законскиот рок од 8 дена од запознавањето со содржината на решението не поднел приговор во смисла на одредбата од чл.181 од ЗРО односно поднел приговор по 3 години по приемот на решението, произлегува дека истиот не постапил во согласност со чл.181 од ЗРО, истиот поднел ненавремен приговор против одлуката на работодавачот и ненавремено побарал судска заштита. Другите жалбени наводи се ценети од страна на овој суд, но не се од влијание за поинакво одлучување.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.158/14 од 25.6.2015 година.

Со тужба се бара поништување на решение за изречена дисциплинска мерка-парична казна, па не станува збор за спор од работен однос по повод престанок на работен однос, за кој во смисла на

Законот за парнична постапка ревизијата е секогаш дозволена, без оглед на вредноста на спорот. Во овој случај ревизијата е недозволена.

Одлука на Апелационен суд Скопје РОЖ-343/14 од 09.07.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Скопје 2 Скопје, со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот со кое бара да се поништат како незаконити Решението за изрекување дисциплинска мерка парична казна бр.04-3836/5 од 10.06.2013 година, донесена од ВД Директорот на ЈП за државни патишата Скопје и Одлуката за одлучување по жалби на Н.В. вработен во ЈП за државни патишта Скопје бр.02-5211/7 од 10.07.2013 година, донесена од Управниот одбор на тужениот со која жалбата на тужителот е одбиена како неоснована, како и барањето да се задолжи тужениот да му ги надомести парничните трошоци по постапката на тужителот. Судот го задолжил тужителот да му ги надомести на тужениот парничните трошоци по постапката во износ од 22.703,00 денари. Судот го одбил како неосновано поголемото барање на тужениот за трошци по постапката од досудените до бараните во износ од 5.522,00 денари. Истовремено судот констатирал повлекување на тужбата, односно тужбеното барање на тужителот во делот со кое бара да се поништи како незаконито Решението на Комисијата на Агенцијата за администрација за решавање во втор степен по жалби и приговори на јавни службенити УП.бр.09-98/1 од 02.07.2013 година.

Жалбата е неоснована.

Со жалбата тужителот укажува дека првостепениот суд неправилно постапил кога одлучил како во изреката бидејќи судот не утврдил дека тужителот јадел во кабината на својот колега, а кое е основ за изрекување на дисциплинска мерка, како и дека не утврдил дали со постапувањата на тужителот била сторена било каква последица за работата на тужителот.

Овој суд ги ценеше ваквите жалбени наводи но истите ги одби како неосновани. Имено, од изведените докази во текот на постапката, произлегува дека на критичниот ден 18.05.2013 година тужителот се наоѓал во кабината на неговиот колега Р.М., кое нешто било констатирано лично до ВД Директорот на тужениот. Со ваквото дејствие тужителот постапил во спротивност со Правилникот за работа во Одделението за наплата на патарина и спротивно на одредбите од Законот за јавни службеници. Имено, и покрај тоа што тужителот тврди не јадел во кабината, истиот на записник за главна расправа одржана на ден 26.11.2013 година изјавил дека бил на пауза седел во кабината на колегата Р., 5 до 10 минути, со што и по оценка на овој суд со самото тоа што тужителот не бил на своето работно место туку во кабината на својот колега, ги сторил повредите кои му ставаат на товар, поради што оспореното решение е правилно и законито.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.808/14 од 16.9.2015 година.

Во спорот од мала вредност, во кој во постапка по жалба второстепениот суд ја преиначил првостепената пресуда, ревизија не е дозволена и истата се отфрла согласно чл.383 ст.1 од Законот за парнична постапка.

Одлука на Апелационен суд Скопје РОЖ-74/14 од 06.02.2014 година.

О д о б р а з л о ж е н и е т о

Основниот суд Кавадарци со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот со кое барал да се задолжи тужениот да му исплати на тужителот ан име наодместоци од работен однос во вкупен зинсо од 161.671,00 денари и тоа за помалку исплатена плата за месеците 5, 6, 7,8,9,10,11 и 12/ 2012 година во вкупен износ од 56.414,00 денари и надомест за четири дена годишен одмор износ од 3.600,00 денари , за надомест на плата за минат труд за 2011 и 2012 година износ од 49.192,00 денари, на име надомест на плата за работа преку полното работно време- за 220 прекувременно работни часови за 2011 и 2012 година износ од 12.775,00 денари, на име надомест на плата за работа во празник за 2011 и 2012 година износ од 16.800,00 денари и на име надомест на плата за ноќна работа за 2011 и 2012 година износ од 30.707,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на поднесување на тужбата 29.03.2013 година до конечната исплата, како и барањето за трошоци во постапката. Го задолжил тужителот да му ги надомести на тужениот трошоците сторени во текот на постапката во износ од 77.013,00 денари.

Апелациониот суд Скопје постапувајќи по изјавената жалба донесе

П Р Е С У Д А

ЖАЛБАТА на тужителот ДЕЛУМНО СЕ УСВОЈУВА.

ПРЕСУДАТА на Основниот суд Кавадарци РО.бр.99/13 од 12.11.2013 година, во делот од изреката на истата со кој е одбиено како неосновано тужбеното барање на тужителот за помалку исплатена плата за месеците 5, 6, 7,8,9,10,11 и 12/ 2012 година во вкупен износ од 56.414,00 денари и надомест за четири дена годишен одмор износ од 3.600,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на поднесување на тужбата 29.03.2013 година до конечната исплата, СЕ ПОТВРДУВА.

ПРЕСУДАТА на Основниот суд Кавадарци РО.бр.99/13 од 12.11.2013 година во делот од изреката на истата со кој е одбиено како неосновано тужбеното барање на тужителот за надомест на плата за минат труд за 2011 и 2012 година износ од 49.192,00 денари, на име надомест на плата за работа преку полното работно време- за 200 прекувременно работни часови за 2011 и 2012 година износ од 12.775,00 денари, на име надомест на плата за работа во празник за 2011 и 2012 година износ од 16.800,00 денари и на име надомест на

плата за ноќна работа за 2011 и 2012 година износ од 30.707,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на поднесување на тужбата 29.03.2013 година до конечната исплата, како и во делот на одлуката за трошоци СЕ ПРЕИНАЧУВА и ПРЕСУДУВА:

СЕ ЗАДОЛЖУВА тужениот да му исплати на тужителот за надомест на плата за минат труд за 2011 и 2012 година износ од 49.192,00 денари, на име надомест на плата за работа преку полното работно време- за 200 прекувремено работни часови за 2011 и 2012 година износ од 12.775,00 денари, на име надомест на плата за работа во празник за 2011 и 2012 година износ од 16.800,00 денари и на име надомест на плата за ноќна работа за 2011 и 2012 година износ од 30.707,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на поднесување на тужбата 29.03.2013 година до конечната исплата во висина на референтната стапка на Народна банка на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието кое му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 процентни поени.

Се задолжува тужениот да му ги надомести парничните трошоци на тужителот во вкупен износ од 32.524,00 денари, во рок од 8 дена по приемот на ова одлука.

Поголемото барање на тужителот за трошоци во постапката за разликата од бараниот износ од 47.874,00 денари до досудениот износ од 32.524,00 денари се одбива како неосновано.

Жалбата е делумно основана.

Одлучувајќи по тужбеното барање за помалку исплатена плата за месеците 5, 6, 7,8,9,10,11 и 12/ 2012 година и за неискористени четири дена годишен одмор првостепениот суд утврдил дека кај тужениот фиксната основна плата не била определена, односно во договорот за вработување не е прикажан износот намесечната плата ниту во нето, ниту во бруто износ, туку било наведено дека работодавачот ќе ги почитува правата и обврските предвидени во ЗРО, другите позитивни прописи и колективниот договор и во договорот било утврдено дека на тужителот му следуваат 20 денови на годишен одмор. Тужениот на тужителот во спорниот период му исплатил плата на основица од 8.050,00 денари и придонесите за овој период биле платени на најнискиот износ на основицата за пресметката на придонеси. Исто така, тужителот искористил 30 работни дена во 2011 година, а користењето на годишен одмор не било регулирано со писмено решение.

На правилно утврдената фактичка состојба, по наоѓање на овој суд правилно првостепениот суд го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот за помалку исплатена плата за месеците 5, 6, 7,8,9,10,11 и 12/ 2012 година во вкупен износ од 56.414,00 денари и надомест за четири дена годишен одмор износ од 3.600,00 денари согласно со чл.105 и 107 од ЗРО.

Имено,согласно со чл.105 од ЗРО е предвидено дека работникот има право на плата согласно со закон, колективен договор и договор за вработување додека според чл.107 од ЗРО платата на работникот за

работа со полно работно време не може да биде пониска од најниската плата утврдена според закон и колективен договор.

Во услови кога во договорот за вработување не е утврдена висината на плата се зема платата утврдена со закон или колективен договор, па судот не може да утврди разлика во плата кога тужителот со договорот за вработување нема утврдено плата, доколку повеќе што тужениот за спорниот период му исплатил плата на тужителот на најнискиот износ на нето плата според закон што значи дека тужениот како работодавач постапил согласно со чл.105 и чл.107 од ЗРО. Исто така со оглед да не е донесено посебно решение за користење на годишен одмор а во писменито договор за вработување странките се договориле годишниот одмор да изнесува 20 работни денови а тужителот го искористел годишниот одмор од 20 дена во 2012 година а во 2011 година искористил 10 дена произлегува дека тужителот во целост ги искористил работните денови за годишен одмор а согласно со договорот за работа и согласно со законските одредби од ЗРО.

Поради напред изнесеното, овој суд одлучи во овој дел жалбата на тужителот да ја одбие како неоснована, а обжалената пресуда во делот наведен во изреката на оваа пресуда да ја потврди, што е во согласност со одредбата од членот 357 од ЗПП

Одлучувајќи за тужбеното барање на тужителот за надоместоци од работен однос и тоа на име додаток на плата за минат труд, на име надомест на плата за работа преку полното работно време - за 220 прекувремени работни часови за 2011 и 2012 година, на име надомест на плата за работа во празник и на име надомест на плата за ноќна работа, првостепениот суд утврдил фактичка состојба како во образложението на пресудата, па на така утврдената фактичка состојба, која е правилно и целосно утврдена, овој суд најде дека првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот, од причина што во услови а кое нешто се утврдува од евиденцијата на тужениот, карнотеките на тужениот, како и од увидот во поединечните месечни пресметки тужителот остварил 220 прекувремени часови, меѓутоа тужениот не извршил зголемување од 35% иако постои законска обврска да го исплати овој надомест на тужителот, во спорниот период во 2011 година изработел 22 празнични часови и во 2012 година изработил 51 празнични часови, но не му го исплатил посебниот надоместок на плата за време на празник. Тужениот во пресметката за плата по месеци пресметувал и зголемување како за неработен ден плус за 1,5 пати, но ваквиот износ не го исплати на тужителот, кое право произлегува од ОКД за приватниот сектор од областа на стопанството. Во однос на тужбеното барање на тужителот за надомест на плата за ноќна работа, во спорниот период изработил во 2011 година 33 работни часа во услови на ноќна работа, а во 2012 година изработил 416 работни часа а тужениот не му исплатил зголемување од 35% иако има законска обврска и обврска по колективниот договор на тужениот, додека за надомест на плата за минат труд за 2011 и 2012 година тужениот во пресметките предвидел но не му исплатил на тужителот зголемување на платата по основ на минат труд во износ од 49.192,00 денари која обврска на тужениот произлегува од одредбата

од чл.106 ст.3 од ЗРО а висината на истиот надоемст е утврдена во чл.25 од КД.

Против второстепената пресуда Ревизија изјавил тужениот поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка и погрешна примена на материјалното право.

Врховниот суд на РМ со Решение ревизијата ја отфрлил како недозволена согласно член 438 став 4 од ЗПП според која одредба, во спорови од мала вредност не е дозволена ревизија против правосилна одлука на второстепен суд.

Ваквиот став е прифатен од Врховниот суд на РМ во пресудата Рев.бр.348/14 од 1.7.2015 година.

